

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3493.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wlen št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Ob 25 letnicah

Te dni se spominjajo po svetu onih znamenitih trenutkov pred 25 leti, ko se je pričela strašna vojna. Od glavnih igralcev na tej strahotni šahovnici je bilo pet velesil — Rusija, Francija, Anglija, Nemčija in Avstro-Ogrska —, ki so vstopile v krvavi ples takoj zadnje dni julija in prve dni avgusta 1914. a tri velesile, ki so vstopile pozneje — Italija, Amerika in Japonska —, imajo še časa do svojih petindvajsetletnic. Povsod je seveda najbolj živ spomin prav te dni, ki so pred četrto stoletja pomenili dejanski začetek svetovnega spopada.

Praznovanje četrstoletnice predstavljajo prav za prav pregled vse zgodovine, ki je potekala od onih usodnih dni pred 25 leti. Saj to že ni majhna doba, četrto stoletje! V notranjem bistvu praznovanja tako važne obletnice je nujnost, da se spominjajo narodi samo onih dni, pa pogojev, pod kakršnimi so šli v borbo, marveč premotrijo tudi rezultate, ki jim jih je ta silna borba prinesla. ter današnje stanje, ki jih sila v tako ali drugačno določeno politiko. V tem pogledu je petindvajsetletnica naravnost izrednega pomena, saj nam nudi vpogled v poglavitna gibalna sodobnih svetovnih razprtij.

Svetovna vojna je prinesla osvobodjenje celih vrst manjših narodov. To je njen zgodovinski pomen. Toda o današnjih razprtijah ne odločajo toliko manjši narodi, dasi so, zlasti nekateri, silno prizadeti, drugi pa morejo postati posredno ali neposredno prizadeti ob prvi priliko. Odločilnega značaja je kakor pred 25 leti tudi sedaj zadržanje velikih narodov, politika velikih sil, ki so danes bolj kakor v vsej povojni dobi gospodar situacije.

Od vseh velesil, ki so se udeležile svetovne vojne, sta Velika Britanija in Francija izšli najbolj zmagoviti, z največjim materialnim in moralnim uspehom. Status quo je zato za obe samo po sebi umljivo geslo, kakor tudi za one male in srednje narode, ki so se s svetovno vojno osvobodili. Zaradi tega je na zapadu še vedno močna ona struja, ki se želi izogniti slehernim komplikacijam na ta način, da propagira umik na povsem individualno politiko, na obrambo lastne pozicije v povsem neposrednem smislu; tako v Parizu kakor v Londonu so še zastopniki te taktike. Zlasti je značilno, da jih je največ v področju velikega kapitala, trgovskih podjetij velikega kalibra. Ni slučaj, da je prav Chamberlain naglašal ponovno, da vojna ne more prinesiti gospodarskega dobička niti zmagovalcem, marveč da škoduje obe stranki dokaj enakomerno. V tem se točno izraža naziranje london-
ske City, vsaj velikega njenega dela. Ako bi veljalo tolikokrat navajano pravilo, da je veliki kapital oni faktor, ki za kulisami idealnih gesel, skrit za preprostega človeka, povzroča vojne spopade ter požene nedolžne in naivne narode v vojno, ako bi veljalo to pravilo, bi se smelo menda upati, da se bodo sedanji konflikti mirno likvidirali. Seveda smo ta pogoj opremili z »akos«, z onim znamenitim ako, ki ob vsem postavi orjaški vprašaj. Ideje, ki vodijo razne narode, pa so se prav v zadnjih mesecih tako vidno in s podudarkom proslavljale, da jih je skoro nemogoče degradirati na vlogo kulis in mask. V Nemčiji so posebno poudarjeno praznovali letos obletnico začetka svetovne vojne. Sleherni dan moremo spremljati v nemškem časopisju in nemškem radiu, kako gledajo vodilni faktori na zgodovino, ki je se razpletala od onega usodnega 2. avgusta 1914 dalje, ko je Nemčija proglasila vojno, pa na vzroke in pogoje poraza ali neugodnega zaključka velikega svetovnega konflikta. Tu ni mogoče imeti nikakega dvoma o odnošajih do sedanjega stanja in vsake besede v tem pogledu bi bila odveč. Povsem znano so tudi vzroki, ki so dovedli Italijo, da je zapustila fronto »versajskega miru«, da se izrazimo z zelo priljubljeno formulo. Iz njih se prav tako razvidi, kako bodo ob času praznovanja petindvajsetletnice vstopa v svetovno vojno. Demokracije pa so manifestirale svoje ideje zlasti o nedavni 150letnici francoske revolucije.

Ona velesila, ki je svetovni spopad pred 25 leti sprožila, je izginila s pozornice; na teritorijih, ki so nekdanj spadal v njeno področje, te dni jako različno praznujejo obletnico, tako različno, da se v tem samem že izraža kos zgodovine. V obrobih narodih nekdanjega ruskega teritorija je stvar podobna. V Rusiji sami pa je stvar bolj komplicirana. Težko, da je katera od velesil več žrtvovala v svetovni vojni kakor Rusija, a težko, da bi bile žrtve kje še potem v likvidaciji silnega spopada, tako ogromne. V Berlinu mečejo krivdo na generale in še bolj na politike stare carske Nemčije, a v Rusiji je s krivci, resničnimi ali nedolžnimi pometla boljševiška revolucija, ki pa je sama nase prevzela odgovornost

NAPETOST V EVROPI NIČ NE POPUŠČA

Chamberlainove izjave ob zaključku zasedanja angleškega parlamenta o mednarodnem položaju so napravile povsod zelo globok vtis

London, 5. avg. z. V vladnih krogih ne prikrivajo, da so zaključne besede, ki jih je dal Chamberlain angleškemu parlamentu ob odhodu na počitnice, v nasprotju z optimističnimi izjavami, ki jih je podal pred tremi dnevi o priliki razprave glede trajanja parlamentarnih počitnic. Med drugim naglašajo, da je Chamberlain pred tremi dnevi poudaril, da informacije o mednarodnem položaju, s katerimi razpolaga vlada, ne kažejo na to, da bi bilo treba parlament predčasno sklicati. Iz tega sklepajo, da se je moral položaj v zadnjih 24 urah pred izjavo Chamberlaina poslabšati.

Splošno prevladuje vtis, da je šel ministri predsednik Chamberlain v svoji zadnji izjavi o mednarodnem položaju v spodnji zbornici mnogo dalje, kakor so bili dosedaj od njega navajeni. Njegova izjava, da Anglija ne gleda ravnodušno na početke Japoncev na Daljnem vzhodu, je napravila v vsej politični javnosti zelo dober vtis. Bolj jasno kakor kdajkoli prej je Chamberlain tokrat podčrtal tudi povezanost evropskega položaja s položajem na Daljnem vzhodu. Angleška javnost se je tega že dolgo zavedala, nikdar pa ni Chamberlain tako ostro obsodil postopanje Japoncev kakor tokrat. Za Anglijo pa je položaj na Daljnem vzhodu mnogo bolj kompliciran kakor za Ameriko. Zato je odločna izjava Chamberlaina vplivala v javnosti zelo pomirljivo ter razbremenila vtis, da angleška vlada premalo zastopa angleške interese na Daljnem vzhodu.

»Daily Herald« podčrtava odločnost Chamberlainove izjave in kritizira samo to, da je bil Chamberlain predogojen pustljiv. Kot prvi odmev Chamberlainove izjave na Japonskem beležijo listi poostreitev blokade v Tienčinu.

Nemški odgovor

Chamberlainu

Berlin, 5. avgusta. AA. (DNB). Nemška politična diplomatska korespondenca komentira Chamberlainovo izjavo in pravi med drugim: Chamberlain je izjavil, da je Velika Britanija pod pritiskom izjemnih razmer sprejela razne obveznosti v Evropi, na podlagi katerih bi morala v določenem primeru iti v vojno. Tako se vidi, da Chamberlain nič več ne omenja omejitve obveznosti, ki jih more Velika Britanija prevzeti. In zares se s svojo izjavo o poročitvah Poljski Velika Britanija ne samo vtika v ta del Evrope, temveč daje s temi svojimi obveznostmi tudi gmotno podporo, tako da ima tisti, ki mu velja podpora in poročitvo, pravico odločati, kdaj so njegove koristi

ogrožene, to je, kdaj mora Velika Britanija s svojo močjo stopiti na plan. Velika Britanija še smernom trdovratno ne upošteva naravnega razvoja dogodkov in realnosti kot takšne, in sicer zato, ker se umetno in zaradi rivalstva vtika v vse svetovne spore in pomaga vsem tistim, ki se s vsami silami upirajo, da bi se postavljene problemi uredili razumno. Tako Velika Britanija onemogoča vsak miroljuben poskus.

»Deutscher Dienst« se izprašuje, zakaj Anglija ne vodi iste politike nasproti Japonci, kakor Roosevelt ter opozarja na večkratne Chamberlainove besede, da so cilji angleške in ameriške politike isti, metode pa različne. Zdi se, da je britanski ministri predsednik s temi besedami približevali dvoličnost britanske zunanje politike, kar se najbolje vidi pri Tienčinu. Chamberlain je namreč govoril o mejah britanskih obveznosti in orisal tienstinski vprašanje tako, da bo imela Velika Britanija proste roke v Evropi. Reči se torej sme, da Chamberlain še ni točno orisal pravih smernic britanske zunanje politike.

Odmev sestanka

ob Comskem jezeru

Pariz, 5. avg. AA. (Havas). Jutranji listi se obširno bavijo s konferenco japonskih veleposlanikov v Rimu in Berlinu in s poročilom, ki je bilo ob tej priliki izdano v Rimu. Saint Brice pravi v »Journalu«, da je treba imeti pred očmi, da nista še nikdar dva veleposlanika daleč proč od svoje domovine sprejela usodnih sklepov, ki bi nalagali znatne obveznosti njihovi državi. Pisec članka smatra, da gre za potezo, s katero so želeli napraviti čim globlji vtis v Moskvi v trenutku, ko odhajajo tja angleški in francoski vojaški strokovnjaki. Prav tako so po mnenju omenjenega pisca želeli vplivati na angleške parlamentarce, ko odhajajo na poletne počitnice.

»Petit Journal« smatra, da gre za stvar, s katero so želeli odvrniti pozornost za padneevropskih demokracijskih držav iz Evrope na Daljni vzhod. Pisec članka smatra, da je ta taktika obsojena na neuspeh, ter opozarja na zelo odločno izjavo Velike Britanije, da pripisujejo v sedanjem času glavno pozornost dogodkom v Evropi, kar je tudi Chamberlain včeraj ponovil v spodnji zbornici. — »Figaro« pravi, da bo japonska vlada v primeru, če bo v načelu sprejela predlog o vojaški zvezi z Nemčijo in Italijo, dobro premislila, kaj bi s tem dala in kaj bi dobila.

vojno so bili določeni manevri šele za konec septembra, vendar pa so jih spričo mednarodnega položaja preložili že na začetek avgusta. Glavni manevri so na zapadni meji ter imajo namen privaditi vojske na nov način vojevanja v utrdah. Ti manevri bodo trajali vse do konca septembra. Obenem so se pričeli veliki letalski manevri, pri katerih sodelujejo tudi vse druge formacije vojske. Ti manevri se izvajajo od holandske meje do Vzhodnega morja v dolžini 600 kilometrov in imajo posebno značilnost zaradi tega, ker se vodi borba ne samo proti nemu, marveč proti dvema nasprotnikom.

London, 5. avg. o. Po vesteh »Daily Express« iz Varšave pričakujejo, da

bo Poljska odgovorila na velike nemške vojaške manevre ob svoji meji s velikimi vojaškimi vajami ob nemški meji.

Poljski ukrep proti vohunstvu ob meji

Varšava, 5. avgusta. br. Vlada je odredila, da se smejo v pasu 50 km od nemške meje zaposlovati kot gozdarji, lovci in gozdni delavci samo Poljaki. Vsi Nemci, ki so v službi, se morajo nemudoma odpustiti. Ta ukrep je bil izdan zaradi tega, ker so oblasti ugotovile, da so nemški službeni na meji vohunili in prenašali iz Nemčije letake in brošure, v katerih se napada Poljska in hujska narod k upor.

Strang se vrne v London

Njegova navzočnost v Angliji je spričo dogodkov, ki utegnejo nastati, neobhodno potrebna

Moskva, 5. avg. AA. (Reuter). Izve se, da bo Strang v ponedeljek s letalom odpohtoval iz Moskve v London. Po njegovem odhodu bosta poslanika Seeds in Naggyar nadaljevala pogajanja z Molotovom. Mero-dajni krogi mislijo, da so glavne razlike v stališčih že izglajene, vendar pa opredelba pojma posrednega napada še naprej predstavlja glavno težavo.

London, 5. avg. z. »Times« poročajo, da se bo Strang vrnil v London zato, ker je njegova navzočnost v oddelku za srednjo in vzhodno Evropo spričo dogodkov, ki utegnejo nastati, neobhodno potrebna.

Pogajanja v Moskvi so že tako daleč napredovala, da njegova navzočnost in sodelovanje nista več potrebna. Kar se tiče definicije pojma indirektnega napada, so si vse tri velesile edine v tem, da je treba tudi za ta primer določiti primerne ukrepe. Razlika obstoja samo še glede določitve roka, kdaj naj bi nastopila intervencija. Angliji in Franciji gre predvsem za to, da se to zgodi na način, ki ne bi vzbujal vtisa vmešavanja v notranje zadeve drugih držav. Dosežen je že sporazum o tem, da bo do vse tri države intervenirale, če bi bila katera izmed prizadetih držav ali njena

vlada ogrožena na stičen način, kakor se je to zgodilo v primeru Avstrije in Češko-slovaške, da bi morala »prostitut napadalca za pomoč.

Odhod vojaške misije

v Moskvo

London, 5. avg. AA. (Reuter). Danes popoldne je angleško in francosko vojaško zastopstvo odpotovalo v Moskvo, kjer se bodo začela pogajanja med zastopniki treh generalnih štabov. Angleško zastopstvo je spremljal na kolodvor ruski veleposlanik v Londonu.

Tudi Halifax

pojde v Rusijo?

Riga, 5. avg. AA. (Stefani). Po glasovih iz Moskve se bo v kratkem odpeljal v Moskvo britanski zunanji minister lord Halifax, da pospeši sklenitev pogodb med Rusijo, Veliko Britanijo in Francijo.

London, 5. avg. br. Dosedaj še ni uradno potrjena vest, da bo prihodnji teden odpohtoval v Moskvo zunanji minister lord Halifax, da bi s osebnim sodelovanjem pospešil moskovsko pogajanja.

Pogajanja v Tokiu

Angleško-japonska pogajanja bodo v ponedeljek obnovljena, vendar v Tokiu dvomijo v uspeh

Tokio, 5. avg. o. Pogajanja o tienstinskem sporu, ki so bila prekinjena, se bodo po poročilu agencije Domez nadaljevala 7. t. m., če bodo dotle angleški delegati dobili potrebna navodila od svoje vlade. Govora Halifaxa in Chamberlaina sta napravila slab vtis v vrstah japonske delegacije, kjer dvomijo v uspeh pogajanj. Po njihovem mnenju angleška vlada pogajanja zavlačuje in pušča svojega poslanika brez navodil.

Tokio, 5. avgusta. AA. (DNB). Polslužbeno sporočajo da je bil v teku včerajšnjih razgovorov med konzulom Inako in konzulom Herbertom sestavljen načrt sporazuma za ureditev vprašanja policije in javne varnosti v tienstinskih koncesijah. Lahko se pričakuje — če ne pridejo kaka nova navodila iz Londona — da bo prišlo do načelnega sporazuma glede izločitve protijaponskih teroristov ter o ojačenem sodelovanju občinskih odborov v Tienčinu z japonskimi oblastmi zlasti glede pomnožene kontrole nad protijaponskimi elementi. Dalje se izve, da je angleški veleposlanik Craigie v nekem razgovoru s poslanikom Katom izrazil prepričanje, da se bodo angleško-japonska pogajanja nadaljevala. čim bodo prispela nova navodila iz Londona.

Poostreitev blokade v Tienčinu

Tienčin, 5. avgusta. AA. (Reuter). Zaradi Halifaxovega govora v spodnji zbornici in včerajšnjih Chamberlainovih izjav v spodnji zbornici so Japonci poostreili blokado britanske koncesije v Tienčinu. Danes niso pustili v koncesijo niti tistih ljudi, ki so imeli s seboj po pol kile živeža. V koncesiji je še dovolj živeža, vendar ni dobre kakovosti in se hitro kvari. Rib sploh ni. Na pobudo protibritanskih agitatorjev so kitajski delavci v britanskem podjetju »International Export Co.« stopili v stavko in napadli tovarno. Britanski uradniki so se zatekli v poslopje neke ameriške družbe. Stavkašem se je posrečilo priti v pisarno, kjer so razbili vse, kar jim je prišlo pod roko. Mnogo materiala, kakor pisalne in računske stroje, so pometali v reko. Nato so demonstranti vdrl v poslopje britanske paroplovne družbe in tudi tam napravili mnogo škode. To poslopje stoji na tleh bivše belgijske koncesije, ki je zdaj pod kitajsko upravo. Britanski konzulat je obvestil o dogodku japonsko orožništvo, toda orožniki niso intervenirali.

Amerika vodi na Daljnem vzhodu lastno politiko

Washington, 5. avg. AA. (Reuter). Državni podtajnik zunanega ministrstva Summer Wallis je o včerajšnjem Chamberlainovem govoru v spodnji zbornici glede položaja na Kitajskem rekel samo to, da bo USA vodila na Daljnem vzhodu svojo lastno politiko. Med USA in Veliko Britanijo ni nobenega dogovora za skupen nastop na Daljnem vzhodu.

Neugoden odmev Chamberlainovih izjav

Tokio, 5. avg. AA. (DNB). Japonsko časopisje zelo neugodno komentira včerajšnje Chamberlainove izjave v spodnji zbornici. Listi smatrajo, da pomeni Chamberlainova izjava, po kateri angleška vlada ne bo spremenila svoje politike na Daljnem vzhodu, očitveno kršitev sporazuma, ki je bil pred kratkim sklenjen v Tokiu, ter opozarjajo, da je Anglija s tem sporazumom prevzela obveznost, da ne bo podvela nobenega sovražnega koraka nasproti Japonci.

Chamberlainovo izjavo, da bi Velika Britanija mogla poslati svoje bojne ladje na Daljni vzhod, so v japonskih pomorskih krogih sprejeli mirno. Zastopnik japonskega mornariškega ministrstva je izjavil: Velika Britanija more po svoji volji razpolagati s svojimi ladjami.

Cungking, 5. avg. AA. Japonski bombniki so danes zjutraj na vse zgodaj bombardirali severozahodna predmestja Cungkinga. Metali so velike bombe, ki so porušile cele bloke hiš. Pod razvalinami je najbrže našlo smrt veliko število ljudi. To je četrto bombardiranje Cungkinga v zadnjem tednu.

Strašne poplave na severnem Kitajskem

Sanghaj, 5. avg. w. Iz Severne Kitajske prihajajo alarmantne vesti o katastrofalnih poplavah, ki so nastale zaradi dolgotrajnega deževja zadnjih tednov. Poplave se širijo zlasti v področju Rumene reke, kjer zavzemajo naravnost nepojmljiv obseg. Cele pokrajine so pod vodo. 150.000 ljudi je na begu, na tisoče pa jih je že našlo smrt v valovih. Vse ozemlje med Pa-kingom in Tienčinom je pod vodo. V daljavi več 100.000 km je vsa pokrajina spreminjena v eno samo jezero, iz katerega štrle samo še vrhovi dreves in ostanki porušene hiš. Reke, ki so spremenjene v docerle veletoke, nosijo s seboj kadavre poginule živine in številna trupla utopljenecv. Obsega katastrofalne poplave, ki bo močno vplivala tudi na razvoj vojaških operacij, sploh ni mogoče pregledati, ker so s poplavljenim ozemljem prekinjene vse zveze. V nevarnosti so cele japonske divizije, ki so popolnoma odrezane od zaledja.

DOBRA KUPČIJA

»JUTROVI« MALI OGLASI!

D A N E S

498

ponudb in povpraševanj!

Forster pri Hitlerju

Vodja gdanskih narodnih socialistov je bil včeraj v Berchtesgadenu sprejet od Hitlerja in Ribbentropa

Berlin, 5. avg. br. Davi je prispel semkaj vodja gdanskih narodnih socialistov Forster, ki je takoj nato z letalom nadaljeval pot v Berchtesgaden, kjer je imel več ur trajajoč razgovor s kancelarjem Hitlerjem, nato pa je obiskal zunanega ministra Ribbentropa, ki se mudi v okolici Solnograda.

Ustavitev bojkota

poljskih carinikov

Varšava, 5. avgusta. AA. Reuter poroča, da je gdanski senat pristal na ustavitve bojkota poljskih carinikov v svobodnem mestu. Do tega sklepa je prišlo po ostri notni poljske vlade.

Gdansk, 5. avgusta. AA. Havas: V zvezi z noto, ki jo je včeraj izročil poljski generalni komisar v Gdansk gdanskemu senatu, izjavljajo gdanski obveščeni krogi, da v tej noti ni ničesar novega niti v pozitivnem niti v negativnem smislu. čenrav so s poljske strani pri tej priliki manifestirali za sporazum.

London, 5. avg. o. Predsednik senata v Gdansk Greiser in narodnosocialistični okrožni vodja Forster sta izjavila poročevalcu »Daily Telegraph«, da ne verjameta, da bi prišlo med Poljsko in Nemčijo do vojne zaradi Gdanska, ki je prav za prav že združen z Nemčijo. Če pa Poljaki ne

Gibanje nemških čet ob poljski meji

Pariz, 5. avg. e. V svojem poročilu iz Londona piše »Excelsior« o gibanju čet na vzhodni nemški meji v zvezi z bližnjimi manevri nemške vojske. V kratkem bo v Nemčiji pod orožjem dva milijona moč. Letošnji manevri se spremljajo z največjo pozornostjo ter se jim pripisuje značaj delne mobilizacije. Pomemben del vaj bo ob vsej poljski meji. V 12 dneh se bodo pričeli nemški četni manevri. V Vzhodni Prusiji in na Pomorjanskem. Ze sedaj so rekrutirali šolska poslopja za vojaške name. V Londonu mislijo, da pred narodno-socialističnim kongresom v Nürnbergu na nemški strani ne bo važnejših sprememb.

Berlin, 5. avg. z. Te dni so se pričeli v raznih delih Nemčije vojaški manevri. Pr-

za silno razsulo ter za velike teritorialne izgube, ki so jih prinesli mir v Brest-Litovsku in dogodki, ki so mu sledili.

V kakem odnošaju je do vsega tega današnja Moskva? Nedvomno so njeni interesi povsem drugače vsmerjeni in tudi drugam kakor v carskih časih. Danes je ruska politika v svojih pravih gibalih nedvomno defenzivno vsmerjena. Da pa vendarle ne skriva v svojih zatajevanjih motivih tudi usodnih ofenzivnih osti, tega so se tako vztrajno bali na zapadu, pa tudi marsikje drugje. Vsekakor pa se hoče Moskva danes okoristiti z naukom, ki ga je v tako fatalni obsežnosti podala carska doba, pa zato nikakor neče postati drugič oni partner, ki bi največ žrtvoval, pa nosil največjo pezo, a omogočil s tem uspehe le drugim. Podoba je, da je ta težnja poglavitni vzrok, da se pogajanja v Kremlju tako dolgo vlečejo: Rusi se hočejo zavarovati, da se ne bi ponovile pogreške stare dobe. Mor-da ima s tem zveze tudi poglavje o posrednem napadu, v katerem se ved-

no ni moči doseči soglasja, ker bi se moglo tolažiti kakor ruska težnja, da si zopet pridobi male baltiške državi-ce. Tako interpretacija bi pomenila, da je nova Moskva prevzela nalogo, da popravi neuspehe revolucijske dobe. Mogoče bi to bilo. toda treba je priznati, da dosedaj še ni razlogov kaj takega domnevati.

Tudi o Japonci, ki je nekoliko pozneje stopila v svetovno vojno, ni treba izgubljati besedi. Njena politika nam vsak dan polni predale s poročili, kako ona pojmuje svojo vlogo, kako jo je pojmovala vseh teh 25 let.

Zadnja bo praznovala petindvajsetletnico Amerika. Nemara razočaranje nikjer ni bilo nad svetovno vojno tako veliko kakor v njej. Brez pretiravanja se more reči, da je praznovanje 25letnice prav v Ameriki v danih razmerah kočljiva stvar. predvsem za one, ki so se takrat res udajali upanju, da pomagajo napraviti konec zadnji vojni, danes pa vidijo svet na pragu novega svetovnega spopada. Iste parole si stojijo v Ameriki danes nasproti.

Rumunija strogo nevtralna

Opira se le na svojo moč in se bo postavila v bran proti vsakomur, kdor bi se dotaknil njenih interesov

Bukarešta, 5. avg. b. »Universul« objavila članek o mednarodnem položaju Rumunije, ki je v tujakih inženirskih krogih vzbudil veliko pozornost. List poudarja, da je po vsej napetosti domneva, da bi se bila Rumunija s prevzemom enostranskih jamstev, ki sta jih dala Anglija in Francija, zunanje politično opredelila v tem smislu, da je sedaj v Italiji in Nemčiji sovražnega tabora. Dejstva so nasprotno dokazala, da to ni točno. Rumunija je v sedanjem mednarodnem položaju navezana izključno le nase in se opira le na svojo moč. Ona ne kaže nobene namere, da bi se

opredelila med obema ideološkima frontama v Evropi, trdno pa je odločena, da se postavi v bran proti slehernemu, ki bi se dotaknil rumunskih interesov. Na drugi strani smo vedno zagotavljali in zagotavljamo tudi danes, da smo pripravljeni sprejeti sleherni enostranski garanciji, pa naj jo nam ponudi kdorkoli. Ako nam taka jamstva ponudi Italija, s katero nas marsikaj tesno veže, jih bomo sprejeli brez obotavljanja, kajti taka jamstva niso in ne morejo biti vzroki naše obrambne politike, temveč samo njene posledice.

Iz češke in Slovaške

Konec stare češke vojske — Hude slovaške pritožbe proti Madžarom — Čehi in Židi — Slovaško-nemško sodelovanje

Prški izletniki, ki so 1. in 2. t. m. posejili Masarykov grob v Lanih, so videli pred gradom, kjer je letno bivališče gosp. Hache, prvič na straži vojske nove češke vojske. Uniforma vojske je ostala taka, kakršna je bila v svobodni republiki. Za vrhovnega poveljnika je imenovan konjeniški general bivše čsl. vojske Emminger, v teh dneh pa so tudi drugi oficirji že dobili svoje dekrete. S 1. avgustom je potekel rok, do katerega so imeli oficirji prejšnje armade pravico nositi uniforme nekdanje češkoslovaške narodne vojske. Sedaj jo smejo nositi le oni, ki so sprejeti v novo milico. Ob popolni likvidaciji čsl. vojske so nemški listi zagotavljali, da razpust vojske nikakor ni znamenje prezira do češkega naroda in njegove bivše vojske, marveč so razpust narekovali zgolj sedanje razmere in vojaška nujnost.

Po uradnih poročilih slovaške vlade so slovaške varnostne oblasti zaprle 33 oseb madžarske in židovske narodnosti, ki so obtoženi, da so bili člani tajne organizacije in da so pripravljali protidržavne akcije v okolici Zlatih Moravcev. Pri hišnih preiskavah so bili najdeni letaki prevarne vsebine in podrobnejša navodila za delovanje. Iz teh navodil izhaja, da so morali člani tajne organizacije baviti tudi z ogledstvom in škodo slovaške armade. Drugo uradno poročilo slovaške vlade se bavi z izgonom Slovakov iz zasedenega ozemlja. Madžarske oblasti so v juliju izgnale iz okolice Levice, Suran, Novih Zamkov in Galante več kot 300 oseb slovaške narodnosti, ne da bi kakorkoli utemeljile to početje. Slovaško uradno poročilo nadaljuje doslovno: »Nekoliko ducatov oseb slovaške narodnosti so madžarski policijski organi zvezane oddelili na tovornih avtomobilih. Dosele se še ni dalo ugotoviti, kam so bili nesrečni oddeljeni. Osebe, ki so jih zaprli v okolici Levice, so bile pri zaslišavanju pretepeane in mučene. Stanovlasi hiš v bližini policijskega poslopja so vso noč čuli obupne krike in klice mučenih aretirancev. Zaradi takega postopanja je mnogo madžarskih državljanzov slovaške narodnosti uteklo na slovaška tla.«

Ljudsko sodišče Narodne zajednice, zankrat je edine dovoljene češke stranke, je začelo poslovati na temelju odloka pisarne državne predsednika g. Hache. Sodišče se bo, kakor smo že zabeležili, bavilo s primeri nepravilne obogatitve političnih in javnih delavcev. Najprej bodo preiskali izvor premoženja članov sedanje vlade in odbornikov Narodne zajednice. Pri odboru Narodne zajednice bo osnovana posebna pisarna, ki bo po sklepu strankinega predsedstva klicala posamezne osumljenke na odgovor pred ljudsko sodišče. Izvršni način za primer dokazane nezakonite obogatitve še ni določen.

Falangistična era v Španiji

Sestava nove španske vlade bo po francoskih poročilih poverjena dosedanjemu predsedniku falangistov Sunerju

Pariz, 5. avg. o. Kakor poročajo francoski listi, je general Franco sklenil, da poveri dosedanjemu notranjemu ministru Seranu Sunerju kot predsedniku španske falange sestavo nove vlade, kar pa ne pomeni, da bi bila ta vlada čisto falangistična. Domnevajo, da bo Suner prevzel poleg predsedstva vlade tudi posle zunanega ministrstva. Sedanji zunanji minister Jordana, ki je zastopnik generalske skupine in Sunerjev nasprotnik ne bo več v novi vladi. General Yague, ki se je sestal v zadnjih dneh v Burgosu s Sunerjem, bo najbrže prevzel notranje ministrstvo, čeprav tudi njega smatrajo kot zastopnika generalske skupine. Novi finančni minister naj bi postal Jose Lara, vojni minister pa general Davila. Nova vlada bi bila kompromisna. Burgos, 5. avg. v. V zvezi s spremembo statuta falange pričakujejo v političnih krogih skorajšnjo preobnovo vlade. Po dosedanjih informacijah iz vladnih krogov bo sedanji kmetijski minister Fernandez Cues imenovan za poslanika v Peruju. Sedanji finančni minister postane poslanik v Argentini. Sedanji notranji minister Suner bo prevzel položaj podpredsednika vlade in bo obenem imenovan za ministra za tisk in propagando. Notranji minister bo general Asensio, vojni minister pa general Yague, General de Llano bo imenovan za šefa španske vojaške misije v Rimu. Iz tega sklepa, da je naposled prišlo do sporazuma med generali in falango, čije vpliv pa bo znatno omejen.

General Franco vodja falangistov

Madrid, 5. avg. AA. Sprememba pravilnika falangistov, ki je bila včeraj objavljena, ni prišla nepričakovano, ker so jo napovedali že od začetka državljanske vojne. Politični odbor falangistov bo odlejal obstoj iz predsednika podpredsednika in članov, v njem pa bodo kot stani člani voditelji zunanjih zadev, narodne prosvete, tiska, ženskega gibanja, sindikatov in mila-

dinskih organizacij. Število članov nacionalnega sveta in političnega odbora imenuje general Franco. Burgos, 5. avgusta br. General Franco prevzame osebno vodstvo falange in bo poskušal pritegniti k sodelovanju tudi nasprotnike sedanjega režima in izločiti preekstremne elemente sedanjega vodstva falange.

Kandidati za Rooseveltovega naslednika

Baltimore, 5. avgusta. AA. (Reuter) Senator Millard Tyding iz Marylanda je postal prvi demokratiški kandidat za bodočega predsednika USA. Star je 49 let. Že prej je bil demokratiški kandidat za senatorja in velja za Rooseveltovega naslednika. Senator Robert Taft, sin bivšega predsednika USA, je izjavil, da pristane na kandidaturu republikanske stranke pri bodočih predsedniških volitvah. Politično društvo v Baltimoreu je prosilo senatorja Tydinga naj postavi svojo kandidaturu za predsednika USA leta 1940. Tyding je na predlog pristal. Tyding je ogorčen nasprotnik New-Deala. Kljub nasprotovanju Roosevelta so ga leta 1938 izvolili za senatorja.

Poveljnik francoske mornarice povabljen v London

London, 5. avgusta. AA. (Havas) Angleška admiralijska je povabila šefa štaba francoske vojnne mornarice, admirala Darlana, da se udeleži prihodnje sredo v Portlandu inspekcije angleškega rezervnega brodogradništva. Admiral Darlan se bo inspekcije udeležil na kraljevi jahti. To je prvi primer, da ima kak poveljnik tuje vojnne mornarice čast poveljnika kraljeve inspekcije. Pri pomorski paradi bo sodelovalo okoli 130 ladij.

Beleške

Obletnica Radičeve smrti

V torek 8. avgusta bodo v Zagrebu obhajali obletnico smrti Stjepana Radiča, voditelja hrvatskega kmetijskega naroda in ustanovitelja njegove stranke. Proslava obletnice se bo pričela z zašušnico v katedrali, katere se bodo udeležili zastopniki vseh hrvatskih društev in političnih organizacij iz Zagreba in neposredne okolice. Po črni maši pojdejo vsi v povorki na Milogoj, kjer se bodo poklonili pred grobom pok. Radiča.

V petek se je poklonila na grobu Stjepana Radiča večja skupina beograjskih akademikov, ki so prebili del svojih počitnic na Plitvičkih jezerih.

40-letnica najstarejše rudarske organizacije

Danes proslavlja socialistična strokovna rudarska organizacija v Trbovljah, podružnica Zveze rudarjev Jugoslavije, 40letnico svojega obstoja. Ta organizacija je najstarejša strokovna organizacija trboveljskih rudarjev ter ima ne le zasluge za obrambo stanovskih interesov rudarskega delavstva, temveč je iz njenih vrst bilo storjenega mnogo pozitivnih dela za prosvetno povzdigo slovenskega delavca, pa tudi za njegovo gospodarsko samopomoč s pomočjo zadrutstva.

Proslava je zamišljena v širšem obsegu in so ob tej priliki, kakor nam poročajo, mnoge hiše v Trbovljah razobesile zastave. Trboveljske vihrajo tudi na poslopih Trboveljske premožnostne družbe, kar se med delavstvom brez razlike političnega gledanja in strokovne opredelitve odobrava kot znak pažnje napram delavstvu sploh.

Ob 40letnici trboveljske podružnice Zveze rudarjev pa poteka tudi 50. leto od prve stavke trboveljskih rudarjev, ki je pod imenom »Knapovski punkt« v živem spominu mnogih starih Trbovčev. Iz te dobe bomo v ponedeljski izdaji našega lista objavili nekaj zanimivih spominov.

„Marš ause!“

»Nova pravda«, glasilo narodnega delavstva, objavlja naslednji zanimivi dopis iz Črne pri Prevaljah:

»Mlad fant je pri nekem tukajšnjem podjetju pomagal zapeti »Hej Slovani!«. Od svojega sodelavca je zato prejel klofuto, napadalec pa ga je nato še denunciral pri upravniku podjetja. Upravnik in gospodar sta tujca, ki se debelita z našim kruhom. Napadeni in poškodovani delavec je bil takoj odpušen z izplačilom 14dnevne mezde in s psokov »marš ause!«. K svojim staršem se ne upa na stanovanje, ker stanejo v podjetniški hiši.«

Mislamo, da je vsak komentar k tej značilni beleški odvisen.

Žumberžani med seboj

V Zagrebu imajo društvo Žumberčanov, kakor so pri nas društva Belokrajincev, Slovenjgoričanov itd. V društvu je poskušal že leta sem igrati vodilno vlogo direktor »Hrvatske straže« dr. Janko Šimrak, ki je lokalnega patriotizma kot Žumberčan izdaja še posebne »Žumberčarke novine«. Način pisanja tega lista pa je seveda približno enak onemu »Hrvatske straže«. Zanimali je celo vrsto sporov med dobrimi Žumberčani. Zato se je odločilo društvo Žumberčanov, postaviti se po robu msgr. Šimraku. Sklicalo je izredni občni zbor, ki je gošpoda dr. Šimraka izključilo iz društva, kakor se glasi v zagrebških listih, »zaradi njegovega škodljivega delovanja.«

Počitnice s puško ob nogi

Londonski poročevalci švicarskega lista »Basler Nachrichten« takole označuje raz- »Parlament je nastopil svoj polni odmor. Tudi Chamberlain se je podal na ribolov na Škotsko, lord Halifax pa na svoje posestvo v pokrajini Yorkshire Dvor je prenesel svoj sedež v poletno rezidenco v Balmorale. Vse to bi utegnilo vzbuditi vtis, kakor da je uradni London prepričan, da bo poletje mirno... Tako domneva pa bi bila napačna. Tako Chamberlain kakor Halifax bosta s svojima uradoma in stalni telefonski zvezi in bosta sproti prejemala vsa najnovejša poročila. Urejeno je tudi vse potrebno, da lahko Chamberlain v najkrajšem času skliče parlament, ako bi mednarodni položaj zahteval važnih odločitev. Zato se more ugotoviti, da začetek počitnic ne pomeni nikakega popuščanja v pogledu pozornosti uradnih krogov. K temu pa je treba dodati še to, da je Anglija v zadnjem času dosegla tudi vojaško pripravljenost, kakršne v mirnem času doslej še nikdar ni poznala.«

Tudi v Parizu presojo položaj resno

Polslužbeni organ francoskega zunanega ministrstva »Temps« objavlja uvodnik o mednarodnem položaju v zvezi s poslednjimi zunanje političnimi razpravami v Londonu in pripominja med drugim:

»Zdi se točno, da informacije o položaju v Gdansku potrjujejo vtis, da se pripravljajo v svobodnem mestu nasilen akt. Vprašanje je le, v kakšnih okoliščinah in v kakšni obliki. Nemci še nadalje zatrjujejo, da hočejo rešiti gdansko vprašanje brez vojne, in njihova taktika gre očividno na tem, da bi izvedli priključitev Gdanska na tak način, da bo Poljska na to pristala in prišla do spoznanja, da ji takega razvoja ni mogoče preprečiti. Prav v tem pa je nevarnost. Jasno je, da ne prihaja v poštev konflikt z Gdanskom, temveč konflikt za politično in gospodarsko neodvisnost Poljske, ki je bistveni činitelj evropskega ravnotežja.«

Poljska in zapad

Oficijozni organ poljske vlade »Gazeta Polska« se v posebnem članku dotika vprašanja angleškega posojila Poljski in novega sporazuma o izvoznih kreditih ter piše v tej zvezi med drugim: »Poljska lahko razvije svoj gospodarski in obrambni potencial z lastnimi sredstvi in brez tuje pomoči. Zato prekinitev pogajanj o neposrednem posojilu (posojilu), ki ne bi bilo vezano na dobave v Angliji, ne more zadržati našega gospodarskega razvoja. Na drugi strani pa z zadovoljstvom sprejemamo na znanje obvestilo o povečanju blagovne izmenjave z Veliko Britanijo, ker nam bo s tem omogočena večja dobava surovin, ki so nam potrebne. V zadnjih mesecih lahko beležimo stalno naraščanje populacije Poljske na evropskem zapadu, zlasti pa v Angliji. Dosej

Petrolejska nahajališča ob Biatnem jezeru

Budimpešta, 5. avgusta. AA. Blisu Szent Miklósa, so našli nova petrolejska nahajališča, segajoča vse do Biatnega jezera. Petrolejski vireli so globoki 2500 m, tako da so njihovo izrabljanje precej težavno. V istem kraju so našli tudi velika nahajališča premoga.

Pred sklepom sporazuma

Važen članek glavnega glasila politike dr. Mačka Hrvatsko vprašanje se lahko reši tudi postopno

Zadnje dni se v listih zopet množe optimistične vesti in napovedi o skorajšnji sklenitvi sporazuma med gg. Cvetkovićem in dr. Mačkom. Glavno glasilo dr. Mačkove politike »Hrvatski dnevnik« sistematično ponatiskuje te optimistične informacije iz naših domačih in iz inozemskih listov. Do čim je takim vestem nedavno pristavil razne več ali manj skeptične pripombe, tega sedaj ne dela več. V včerajšnji številki je vrh tega objavil tudi značilen uvodnik, iz katerega bi se moglo sklepati, da res stojimo neposredno pred sklepom sporazuma in da bo ta zgrajen na načelu delnega in postopnega reševanja hrvatskega vprašanja.

»Hrvatski dnevnik« piše, da sta možni dve poti k sporazumu. Prva bi lahko takoj dovela do končne in polne rešitve vseh vprašanj, do čim bi mogla druga dovesti do delne rešitve in ustvaritve novega položaja, v katerem bi se vodila pogajanja o načinu, kako bi se rešila tudi ostala vprašanja. Ne glede na sporazum kot tak se namreč vsiljuje potreba, da se odstrani vse, kar ne velja in kar po mnenju obeh strani povzroča ovire, ter se zamenja z drugim stanjem, ki bi vsekakor pomenilo

napredek. »Mi smo vedno pisali — pravi dalje »Hrvatski dnevnik« — da je tudi brez formalnega soglasja Hrvatov možno popraviti stanje v vsej državni zajednici sploh in v hrvatskih krajih posebej. Hrvati nismo v opoziciji zato, ker bi nam prijalo opozicijsko zadržanje, marveč zato, ker zahtevamo spremembo stanja, ki nas ne zadovoljuje. Zato ne bi mogli imeti ničesar proti spremembam, ki bi pomenile gotovo zboljšanje. Ne bi sicer v tem primeru mogli reči, da je hrvatsko vprašanje rešeno, toda priznati bi, da se je zmanjšalo število pritožb, ter da se je zmanjšal obseg nerazrešenih hrvatskih zahtev. Ni vreden, če je njihovo število večje ali manjše. Pri tem smo zlasti opozarjali na psihološko stran vsega vprašanja prvenstveno na razna gospodarska vprašanja in na nekatere osebne persekucije, kjer se z dobro voljo da napraviti red ne glede na politični in narodni sporazum. To seveda ne pomeni, da ni potreben tudi najširši sporazum in da ga ne bi bilo treba forsirati. Nasprotno, to bi imel biti stvar, ren dokaz za razpoloženje, da se imajo vsa velika vprašanja, ki čakajo svoje rešitve, čim prej odstaviti z dnevnega reda.«

Smrtna nesreča v planinah

Pod Prisankom se je ubil učiteljski svetek

Kranjska gora, 5. avgusta. Naše planine so spet zahtevale mlado smrtno žrtev. Včeraj popoldne se je ubil pod Prisankom pri nabiranju planik 18-letni Srdjan Svetek, sin učiteljice Pavle Budineke iz Kranjske gore in absolvent prvega letnika državnega učiteljskega v Ljubljani.

Svetek je prebil vsake šolske počitnice pri svojem stricu županu Budineku v Kranjski gori. Tudi letos je bil tam na letovanju. Mladi Srdjan je že od nekdaj ljubil planinski svet, kjer je tudi zagledal luč sveta. Med prejšnjimi počitnicami je obhodil mnogo bližnjih gor, uživajoč lepo to gorske narave. Tako je tudi včeraj v petek popoldne, s svojimi tovarišji krenil pod Prisankovo steno, da si nabere sopek planik, ki so prav sedaj v najbujnejšem razcvetu. Družba mladih tovarišev je šla iz Kranjske gore kot rečeno v petek popoldne v Krnico, od tu dalje pa so se vzpenjali pod Prisankovo steno, iskajoč planike, ki so že marsikoga zapeljale v pogubo in prerano smrt.

Trije člani družbe, med njimi tudi Svetek, so se pričeli vzpenjati v višje lege. Zlasti Svetek je bil zelo drzen in je iskal planike na prav nevarnih točkah. Ostala družba pod steno je večkrat zasledovala kretanje mladega drznega plezalca, a ne-

nadno so se zadržali: z grozo so opazili, kako je mladi Svetek omahnil preko skalnatih pečin ter z rušičim se kamenjem vred strmoglavil v globino. Padel je s približno 60 metrov visoke police, se večkrat odbil od stene ter obležal z razbito glavo na produ pod steno. Preplašeni tovariši pod steno so takoj pohitili k pomoči, toda vsaka pomoč je bila zaman, kajti Svetek si je razbil glavo in najbrž tudi hrbtenico in je bil takoj mrtev.

Tovariši so takoj odšli v koč v Krnico, da obvestijo o nesreči oskrbnika. Po mrtvega Svetka so odšli vojaki, ki so tam na vajah, ter ga prenesli do koč, od tam so ga pa reševalci iz Kranjske gore prenesli v dolino. Okrog polnoči so nesrečnega mladenci prinesli v Kranjsko goro, kjer so ga pri županu Budineku položili na mrtvaški oder.

Ves zasut v cvetju leži mladi Svetek na mrtvaškem odru in čaka, da ga položijo k večnemu počitku. Nelzprosna usoda mu je prekrizala vse načrte in mu uničila mlado življenje. Bil je vzoren dijak in značajan fant. Zaradi tega je njegova tragična smrt tem bolj prizadela uboge roditelje. K večnemu počitku ga položijo v nedeljo 6. t. m. ob 15.30 na farnem pokopališču v Kranjski gori. Ravateljstvo učiteljskega vabi gojence in gojenke k pogrebu.

Drž. plavalno prvenstvo

Viktorija boljša od Juga

Prednočnim je Viktorija zmagala nad Dubrovčani v plavanju in waterpolu

Sušak, 5. avgusta. Snoči je bil tukaj ligaški plavalni dvoboj med domačo Viktorijo in dubrovničkim Jugom. Še nikoli ni bilo za podobno srečanje toliko zanimanja kakor letos, saj se je na plavalnišču zbralo okoli 2500 gledalcev, ki so občudovali plavalne točke. Drugo bolj napeto od druge. Senzacija večera je bil seveda spet fenomenalni plavalec Jugo, Slovenec Branko Žižek, ki je tudi to pot pokazal svojo veliko formo in spet postavil rezultat evropskega slovesa.

Podrobni rezultati so bili naslednji: 400 m prosto moški: 1. Žižek (Jug) 4:46.4 (boljše od evropskega rekorda), 2. Defilips (Viktorija) 4:51.8 (tudi boljše od letošnjega najboljšega evropskega rezultata), 3. Potočnjak (V) 5:08.

100 m hrbtne ženske: 1. Smollik (V) 1:23.2, 2. Wimmer (V) 1:30, 3. Bartulović (J) 1:32.5.

200 m prsno moški: 1. Grkinčič (V) 2:49.8, 2. in 3. Barbleri (J) in Kon (V) 2:59.8.

Ameriški kongres odide na počitnice

Washington, 5. avgusta. e V parlamentnih krogih smatrajo za verjetno, da bo imel kongres šje danes svojo zadnjo sejo pred odhodom na počitnice. Normalno se sestane kongres k novemu zasedanju šele januarja. Prezident Roosevelt si je pridržal pravico, da skliče kongres k izrednemu zasedanju, če bi to zahteval mednarodni položaj.

Veseli dogodek na nizozemskem dvoru

Amsterdam, 5. avg. AA. (Havas) Prestolonaslednica princesa Julijana je davi kmalu po polnoči rodila hčerko. Srečni dogodek so razglasili davi ob osmih z 51 topovskimi streli. V vseh mestih in vaseh bodo v proslavo veselega dogodka priredili večerne slovesnosti. Novorojenka tehta 3.87 kg.

Turški manevri v Traciji

Carigrad, 5. avg. AA. Vojaške vaje v Traciji bodo trajale od 15. do 21. avgusta. Razen vojaških atakejev bodo manevrom prisostvovali tudi zastopniki tujega tiska.

doseženi rezultati nam dovoljujejo še lepše poglede v bodočnost. Zdi se nam, da bo čez nekaj mesecev na zapadu znali še neprimerno bolj centi in upoštevati potrebe in razvojne možnosti naše države.«

1 KRAT KUPITE
in preprčali se boste, da so baterije »SUNCE« dolgotrajne in zanesljive.
Proizvajalec:
J. IVKOVIĆ, Zagreb
Vodnikova ulica 4.



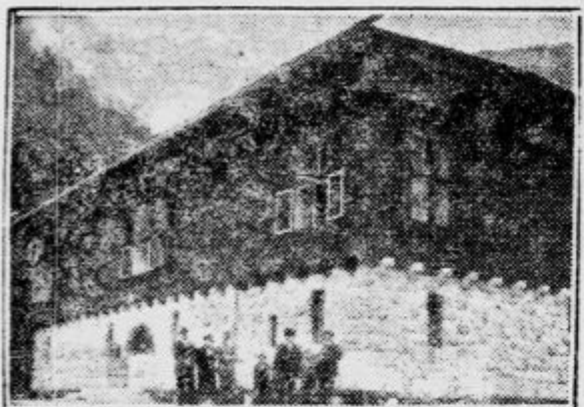
Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo jasno vreme, delno oblačno v severozapadnih krajih. Možno so krajevne nevihte z nalivi.
Dunajska: Spremenljivo oblačno, zaledno, popoldne nevihte, od časa do časa vetrovna.

Kralj v Kamniških planinah

Kamnik, 5. avgusta

Danes okrog 10, so Kamničani opazili dvorni avto, ki je v lahnem tempu pasiral mobil. Za volanom v odprtem avtomobilu so koj spoznali našega priljubljenega mladega vladarja. Ker je bil danes v Kamniku tržni dan, je bil ves trg poln ljudi iz mesta in okolice, ki so mladega vladarja živahno pozdravljali s klici: »Živel kralje!



Kraljev dvorec v Kamniški Bistrici

Kralj, ki je sam vodil avto, je ljubezno odzdravil. Za njim so vozili še trije avtomobili. Nj. Vel. kralj Peter II. se je vračal iz Kamniške Bistrice na Bled, od koder je že v ponedeljek krenil na izlet v Kamniške planine s svojimi šolskimi tovariši, ki kot njegovi gostje prebijajo počitnice v kraljevski letni rezidenci na Bledu.

V torek je Nj. Vel. kralj Peter II. s svojim spremstvom krenil iz doline Kokre na Koroško sedlo, kamor je prispel pred večerom. Pred Čojzovo kočjo sta mu izrekli dobrodošlico predsednik SPD dr. Pretner in predsednik kamniške podružnice SPD Makso Koželj. Visoki turist in njegovo spremstvo so prenočili na Koroškem sedlu. Zvečer so se podali na rob in uživali pogled na morje luči v ravninah proti ljubljanski in kranski strani ter z lepo narodno pesmijo dali duška svojemu veselju nad

lepotami naše gorske narave. Prav krepko so zapeli tudi »Mlade vojake«.

Mladi vladar je bil kot pravi turist že zgodaj jutraj pokonci. Lahna jutrnja meglica je kot tenka koprena pokrivala trde obrise naših gorskih velikanov, ko se je visoki gost s svojim spremstvom vzpenjal na najvišji vrh Kamniških planin, na 2558 m visoki Grintovec. Na robu pod malim Grintovcem je vladar nabral krasen sopek planik. Ko je družba prispela na vrh Grintovca, je lahen veter iz doline dvignil meglo, da se je pred mladim vladarjem razgrnila vsa prelestna lepota gorske skupine Grintovcev. Niti sence oblaka ni bilo več opaziti. Zgoči jutrnji sončni žarki so poplili meglo na razklanih robovih naših gorskih orjakov. Koča s svojimi globokimi usekami in prepadi je bleščala v prelesteni jutrnji zarji kakor očistena po hladni kopeli. V odsojnih grapah in udorinah so se belile še velike lise snega, izpod katerih se bo še ves avgust počasi zaganjala kristalna snegčica čez skalovje in iskala poti v dolino. Nad eno uro je ostal vladar na vrhu Grintovca in obdvoval razgled na strmo skupino Grintovcev, ki so jim elementarne sile vdihnile lepote divje alpske romantike in katere v tako prijetni menjavi oživljajo zelene trate na polnožnih polnicah, po katerih se pasejo črede divjih gamzov. Proti poldnevni se je vesela družba vrnila na Koroško sedlo h kosilu, proti večeru pa se je podala po strmi poti v Kamniško Bistrico.

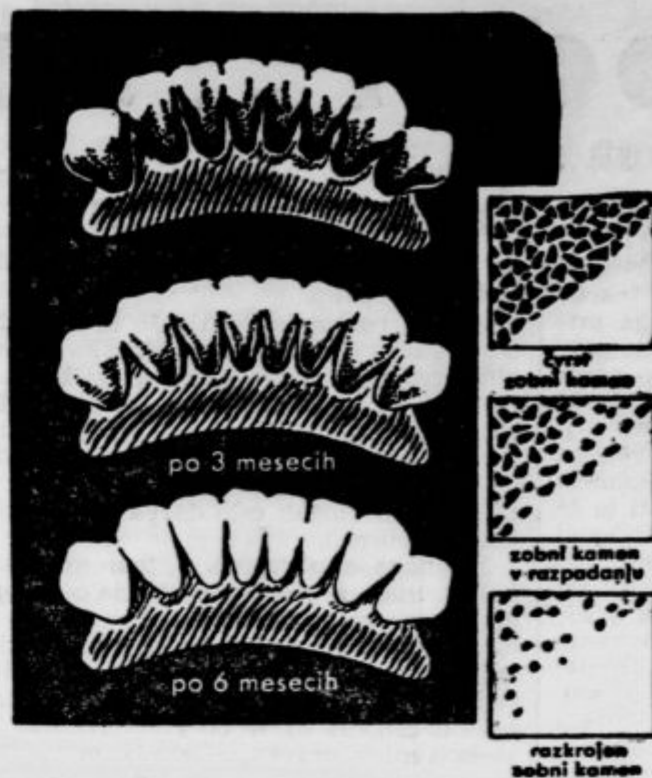
Našega mladega vladarja vežejo na Kamniško Bistrico najlepši spomini brezskrbnega detinstva, ko je še s svojim nepozabnim kraljevskim očetom hodil na prijetni odmor v bistriški konec. Tu si je dal blagopokojni Viteški kralj Aleksander zgraditi po načrtih arhitekta Plečnika ličen lovski dvorec, ki po svojem slogu napravlja vtis preprostosti in enostavnosti, vendar pa tvori s svojo prikupno domačnostjo v krasnem okviru zelenih gozdov in skalnih grebenov nadse skladno in lepo sliko. Blagopokojni kralj Aleksander je pogosto vzel s seboj v Kamniško Bistrico vse tri prince, da so veselo rajali po zeleni trati, medtem ko sta se

kraljevska seditelja mudila na lovu pod Brano.

V četrtek dopoldne se je mladi vladar s svojim spremstvom podal iz Kamniške Bistrice na izlet v Ljubljano, od koder se je opoldne spet vrnil v svoj bistriški dvorec. Popoldne ob treh je visoki gost spet krenil na novo turo na Kamniško sedlo, kjer je tudi prenočil. Nj. Vel. kralj je bil na Kamniškem sedlu prvič že pred 5 leti. V petek se je turistovska družba našega mladega vladarja že ob 5 zjutraj podala na pot na 2399 metrov visoko Planjavo, potem pa čez Škarje na Koroško. Kraljevski turist je kot pravi planinec sam nosil nahrbtnik z dežnim plaščem, preobleko in seveda tudi malico, saj je pot od Kamniškega sedla na Koroško precej dolga. Kakor na poti na Grintovec, tako je tudi na tej turi mladi vladar pridno fotografiral krasne gorske motive, ki jih nudijo Kamniške planine s vseh strani. Z lahkoto in mladostno prožnostjo se je vzpenjal po strmih poteh in dokazal, da je res pravi planinec.

V Kočbekovem domu na Korošici je vladarja pozdravil predsednik Savinjske podružnice SPD dr. Hraovec. Po kosilu, ki ga je pripravil oskrbnik Kočbekovega doma, je mladi vladar nadaljeval pot na Preselaj. Čeprav je medtem nastala kratka nevihta z dežjem, je družba z zavestjo, da se pravi turist ne boji vremena, vztrajala na svojem pohodu. Kakor vedno v poletnih dneh, je tudi to pot nevihta kmalu minila in mladi vladar se je s svojim spremstvom zadovoljen in veselo nasmejan ustavil pri veličastnem slapu Orliču v dolini Kamniške Bele, kjer je bil že pred leti na izletu s svojima kraljevskima roditeljema. Proti večeru je spet prispel v Kamniško Bistrico, od koder se je danes vrnil na Bled.

Mladi vladar je bil očitno navdušen nad svojim izletom v Kamniške planine in jih bo brez dvoma ponovno obiskal. Turisti, ki so srečavali vladarja na njegovem pohodu po planinskih poteh, so ga navdušeno pozdravljali s klici, ki so krepko odmevali od gorskih vrhov.



Zato je Sargov
KALODONT
tako dober!

Sargov Kalodont ne čisti zobe samo, da postanejo lepi in beli, temveč jih tudi v najkrajšem času osvobodi nevarnega zobnega kamna in v tem je njegova prednost pred drugimi zobnimi pastami!

Sargov Kalodont vsebuje sulfonolcin oleat, poseben dodatek za odstranitev zobnega kamna. Razkraja organske sestavine zobnega kamna in jih polagoma odstranjuje od čiščenja do čiščenja. Zaradi tega izvrstnega delovanja ohrani Sargov Kalodont Vaše zobe trdne in zdrave!

Zjutraj,
zlasti
pa
zvečer

SARGOV

KALODONT

Profi
zobnemu
kammu

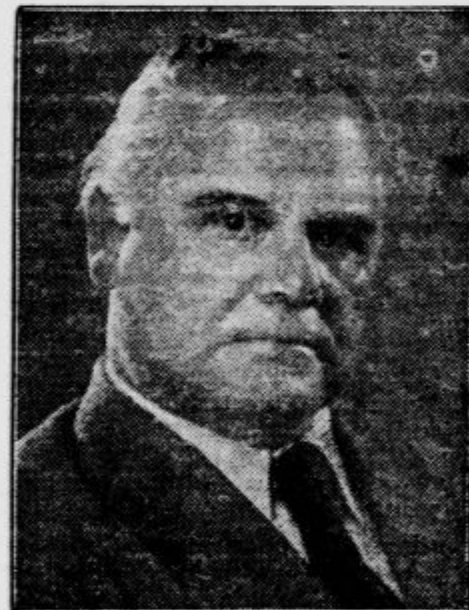
davanju tolmačil gostom. Preporodovcem težnje naših rojakov na Kočevskem. Informativno predavanje je zbranim akademikom odrgnilo pravilno sliko gospodarskih in kulturnih razmer na Kočevskem, ki so v zadnjem času tudi povod vsem bo-

jem, ki jih zavedni kočevski Slovenci tiho-jo za svoje narodne pravice.

V imenu starejšinske organizacije »Preporoda« sta potem predavala arhitekta gg. Alfi Pipan in Dušan Vargazon. Lepo zasnovani predavanji sta vili zbranim kočevskim Slovincem vero v lepo bodočnost, ki je odmerjena tudi kočevskim Slovincem.

Sestanek je rodil marsikakšno pobudo za bodoče plodno narodnostno delo na Kočevskem. Preporodovci imajo v programu obisk vseh večjih krajev na Kočevskem. Priprani smo, da bodo povsod sprejeti tako toplo in ljubeče kakor v Stari cerkvi. Naposled želimo, da bi letošnji obisk Preporodovcev pri kočevskih Slovincih našel mnogo pozornosti tudi pri ostalih narodnih akademskih organizacijah. Le po zblizanju s slovensko inteligenco se bodo izboljšale kulturne, hkratu s tem pa tudi gospodarske in splošne narodnostne prilike na Kočevskem. Le na ta način se bo uspešno zajel vpliv tujih sil, ki so nehalno na delu za potujevanje in narodno mlahnost naših kočevskih rojakov.

Psihografolog med skeptiki



Oni dan je ugledni psihografolog g. V. Wintery pričel družni prijateljev in znancev, med katerimi je bilo tudi nekaj novinarjev, seznani, ki kateri se je poskuševal tudi našim teneologije. Pri tem nam ni bilo slabo za analizo nametno pokopanih tudi fotografije njene popotoma neznanstvenih oseb. Novinarji so po svojem političnem skeptiki, a tokrat, ko je g. Wintery padel med skeptiki, je imel nenavaden uspeh. V polni meri je premagal — novinarsko slupost. Med drugimi so mu pokazali javljeno številko novinarskega glasnika, ki je bila ob zadnjem novinarskem kongresu. Številke v njej fotografirane funkcije JNU je g. Wintery trapano karakteriziral.

Nov uspeh zagorske kmetijske podružnice

Zagorje, 5. avgusta
Podružnica Kmetijske družbe, ki deluje že dokaj let pod zgledelem vodstvom učitelja g. Lojzeta Kolenc, zaznamuje spet lep uspeh. Pred nekaj leti je bila ustanovljena po pobodi predsednika g. Kolenc sadijarska in vrtnarska podružnica, ki je priredila dve krasni sadijarski in vrtnarski razstavi — prvo v izlaški šoli, drugo pa naslednje leto v Sokolskem domu v Zagorju. Takrat se je ugotovilo, kako veliko in koristno delo je v teku let izvršil v kraju g. Lojze Ašič, znan kmetijski strokovnjak, ki je vplival na posestnike, da so zasadili boljše vrste sadja. Toliko prvotnega sadja je malokdo pričakoval od naših dolincev.

Zelo dolgo so želeli naši sadijari, da bi se zgradila moderno urejena sušilnica. Odbor je pričel zbirati sredstva in je med drugimi tudi banska uprava prispevala 2000 din. Sedaj so začeli graditi sušilnico na Lokah, na vrtu g. Ašiča.

Sadna sušilnica je velikega pomena ne samo za organizirane sadijare, temveč tudi za vse druge posestnike, ki bodo lahko kupili letos več sadja in ga nosili za leta, ko ne bo tako bogatih pridelkov. V našem velikem okolišu bo treba časoma urediti še več sušilnic. Posušeno sadje je prebivalstvu v večjo korist kakor pa kuhanje žganeja.

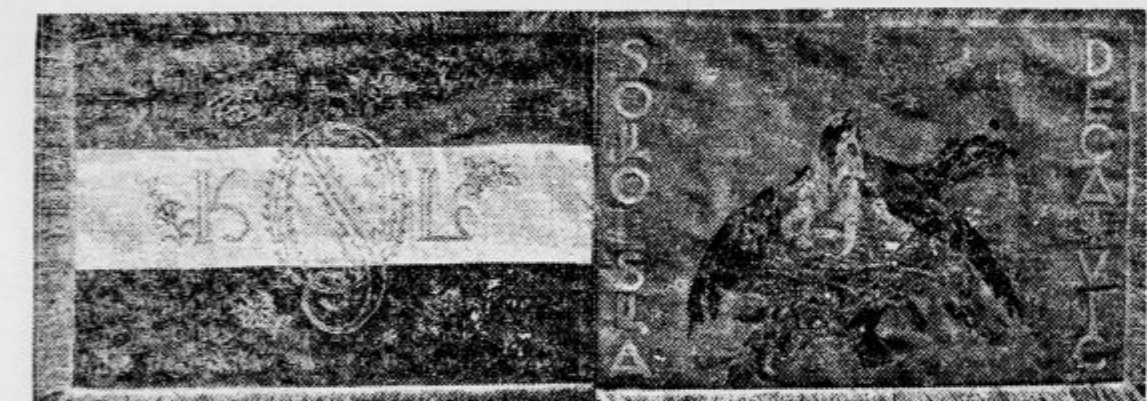
Danes proslava 30-letnice viškega Sokola

Ob 15.30 bo razvitje dečjega prapora, nato spreved sokolstva in vojske, ob 17. pa jubilejni nastop sokolstva in vojske v Tivoliju

Vič, 5. avgusta

Na Viču bo danes glavni slavnostni dan v proslavo 30-letnice marljivega viškega Sokola. Današnje svečanosti bodo po nastopnem sporedu:

Ob 8. skušnje vseh telovadnih oddelkov in vojske na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju, ob 11. poklonitev na pokopališču na Viču spominu umrlih bratov in



sester, ob 15. sprejem vojske pred sokolskim domom na Viču, ob 15.30 razvitje dečjega prapora pred sokolskim domom, ob 16. spreved sokolstva in vojske skozi Rožno dolino in po glavnih ulicah Ljubljane do Narodnega doma, ob 17. telovadni nastop vseh telovadnih oddelkov in čete 1. planinskega bataljona.

Telovadni spored bo obsegal: 1. pordrav državni zastavi, 2. proste vaje članov, 3. proste vaje ženske dece, 4. proste vaje moškega naraščaja, 5. »Konjički dirjajo«, 6. nastop vojakov 1. planinskega bataljona s puškami, 7. orodna to-

lovadba, 8. proste vaje ženskega naraščaja, 9. proste vaje moške dece, 10. bojne tekme moškega naraščaja, 11. proste vaje članic, 12. jubilejne proste vaje vseh telovadnih oddelkov viškega Sokola, 13. simbolična skupina »Preko borb v svobodo« (izvajali bodo vsi telovadni oddelki in vojska), 14. snemanje državne zastave ob vseslovenski himni »Hej Slovani« (petje in godba).



Po nastopu zabava. Sodelovala bo godba Sokola I Tabor. Vsa bratska društva iz Ljubljane in okolice ponovno bratsko vabimo, da se udeležijo našega jubileja v polnem številu v krojih in s prapori. Zbor bo danes ob 15. pred sokolskim domom na Viču.

Sokolska in narodna Ljubljana se bo danes zbrala na Viču in na telovadišču Ljubljanskega Sokola.

Vsem bratom in sestram in cenjenemu občinstvu kliče viški Sokol »Dobro došli nam mili gostje!«

30letnica društva »Stok« v Žirovnici

Danes mineva 30 let, odkar je bilo ustanovljeno pevsko-tamburaško društvo »Stok« v Žirovnici, iz katerega so izšla vsa druga pomnejša napredna in nacionalna društva, ki so preleteli naš gorenjski vasi.

To so bili težki časi. Lepo slovensko gosposko vas so kazili dvojezični napisi s splošno »Scheramitza«. Pa je živel tam mož, slovenska kmečka korenina Anton Kržišnik.



Pevsko in tamburaško društvo »Stok«

nik, ki ga je Janko Mlakar kot Trebusnik ovelovečil v svojih zabavnih spisih. In mož ni bil samo ugleden posestnik, trgovec in gostilničar, ampak tudi župan in do jedra narodno zaveden človek.

Po zaslugi tega zavednega gorenjskega kmetja je bilo ustanovljeno naše društvo, ki so mu postavili na čelo takisto zavednega in borbena restavraterja Franca Mežaka, ki je ostal na tem važnem položaju čisto celih 20 let do 14. julija 1929.

dom, kakršnega ni v nobeni gorenjski vasi, zlasti pa je važno dejstvo, da je naše društvo s svojim delovanjem duhovno preobrazilo vso okolico.

Ko se danes s spoštovanjem klanjamo 30letnemu delu zaslužnega društva, nam ukazuje čut hvalečnosti, da se s spoštovanjem in priznanjem spominjamo požrtvovalnega dela pok. Antona Kržišnika — Trebusnika, tajnika Antona Kržišnika ml. pokojnega blagajnika Antona Baloha, zla-

sti pa dolgoletnega, vestnega in zaslužnega predsednika Franca Mežaka, ki je še danes zvest dobrotnik društva.

Ko se danes spominjamo tega zaslužnega dela, ne moremo prezreti dela današnjega kapelnika godbenega društva »Stok« g. Stefana Prežlja, bohinskega rojaka, ki mu želimo v vsem njegovem idealnem

prizadevanju še obilo ponosnih uspehov. Saj vemo, da je na godbeni tekmi v Kranju nedavno zasedel drugo mesto.

Ko se bomo danes na ljudski veselici v Žirovnici ob 30letnici spominjali vseh teh mož in se veselili bogatih dobrotk tonobole, bomo imeli prijetno zavest, da »Največ sveta otrokom stiši slavec«.

Preporodovci potujejo po Kočevskem

Sestanek v Stari cerkvi je bil zelo lep obisk

Stara cerkev pri Kočevju, 5. avgusta

Da se je zanimanje za gospodarske in kulturne razmere kočevskih Slovincov v poslednjem času le povišalo, je precejšnji meril zaslug naše akademске omladine, ki prihaja s skrbno pripravljenimi predavanji in poučnimi filmi med svoje rojake na Kočevskem. Poleg »Jutra«, ki s številnimi članki in dopisi iz Kočevske redno obvešča našo nacionalno javnost o razmerah na Kočevskem, so tudi napredna akademska glasila doslej marljivo objavljala razprave gospodarskega in prosvetnega značaja, katerih namen je bil, opozorjati visokošolce in drugo izobraženstvo v naši državi na doslej pozabljeno Kočevsko. Tudi starašinstvo naše napredne akademске organizacije »Preporoda« ni hotelo zaostati v svojem narodnostnem delu, ko je letošnje počitnice odmerilo spoznavanju kočevskih problemov. Kakor so že lani na zadnjih poučnih ekskurzijah spoznavali narodnostne prilike v severnih obmejnih krajih naše ožje domovine, so tudi letos pohiteli na ogrožena slovenska tla, na Kočevsko, kjer žive njih bratje in sestre po krvi in jeziku.

Slovinci v Stari cerkvi smo sprejeli vrle Preporodovce z veseljem in ljubeznijo, ki ga zasluži njihovo prizadevanje po spoznavanju nacionalnih prilik na tem koščku naše zemlje. Vablu na sestanek so se številni odzvali kočevski Slovenci iz Stare cerkve in okoliških vasi. Razveseljivo je bilo zlasti dejstvo, da so se sestanku in predavanju udeležili prav vsi kočevski Slovenci brez razlike na politično pripadnost. V tem je zmagala »Preporodovci«, ki so si s svojim konstruktivnim programom začrtali pot po krajih slovenske Kočevske. Posebno udeležbo slovenskih mater in deklet je bila nadse častna.

Po pozdravnem nagovoru predsednika tukajšnje podružnice OMD g. Ferda Bon-

čine je v imenu zbranih kočevskih Slovincov učitelj g. Lojze Zupanc v svojem pre-

Quatuordecim lustris gloriose peractis



G. Josip Suchy, p. d. Kristofor Pepček iz Kamnika

Egregius dominus Josephus, Lithopolitana, ex stirpe Christophoriensi, scriptor laetum novellorum, hodie LXX annos complevit. In occasione celebris anniversarii numerosissimi amici clamant ei: Bibe ad multos annos et victor sis semper! In signo profundae amicitiae hanc inscriptionem fecit amicus Petrus a Siebirtis, qui ex improviso, jussu crudelium mori debet.

Gospodarstvo

Nujno potrebna revizija predpisov o pobiranju obrambnega prispevka

S 1. julijem so se pričele pri nas izvajati določbe § 19. finančnega zakona za tekoče leto, ki se tičejo pobiranja posebnega prispevka za narodno obrambni sklad na podlagi posebnih lestvic. Ta prispevek predstavlja nekako davčno doklado, ki znaša po lestvici 20 do 30%, v posameznih primerih pa tudi 35 in še več % davčnega predpisa. Zakonske določbe o obrambnem prispevku so se komaj prve izvajali in že je praksa pokazala toliko pomanjkljivosti in težko, toliko ogromnega dela za podjeto, in prav tako za davčne uprave, da je treba nujno misliti na revizijo teh predpisov, zlasti tudi zaradi tega, ker ustvarjajo v mnogih primerih nedopustne trdote, na katere zakonodajalec gotovo ni mislil. Že ob koncu junija smo na tem mestu opozorili na razne neskladnosti in nejasnosti, zlasti pa na kompliciranost predpisov za pobiranje tega posebnega prispevka, prav tako pa tudi na potrebo spremembe lestvice same, ki povzroča zelo neenako obremenitev. Poudarili smo že, da je bila brez dvoma namerna, obremenitveni davčne zavezance z novim prispevkom progresivno tako, da bi davčni zavezanci z najvišjo davno osnovo plačali maksimalno stopnjo 25%. Ta namena pa v lestvici ne pride do izraza, saj kaže v posameznih primerih, da je odstotna obremenitev pri manjši davčni osnovi celo večja. Tako doseže že pri osnovi 80 din 25%, potem pa se v posameznih primerih dvigne tudi na 30 in na 35% in v enem primeru, to je pri znesku 2.3 milijona din, celo 40%, pri vseh osnovah preko 15 milijonov din pa znaša prispevek le 25%. Gotovo ne more biti namen pobiranja prispevka po posebni lestvici, da in ne v določeno odstotku, povečati obremenitev posameznikov preko 25% odnosa obremenitvi slabšega davčnega zavezance z večjo odstotno stopnjo kakor najmočnejšega davčnega zavezance.

So pa še mnogi kričeji primeri, ki kažejo, s kakšno lahkomišelnostjo so strokovnjaki in finančnem ministrstvu sestavljali predlog, ki je bil potem v naglici brez stvarne obravnave sprejet. V narodni skupščini imamo tudi iz Slovenije razne strokovnjake, ki pa predloga niso proučili vsaj toliko, da bi opozorili na neskladnosti in pomanjkljivosti in zlasti na kompliciranost odmerne in pobiranja. Celotni strokovnjaki, ki so izšli iz gospodarskih vrst so ob skupščinski obravnavi nasproti predstavnikom gospodarskih korporacij odločno za stopali stališče, da tu nobena kritika ni na mestu. V naslednjem hočemo navesti le nekaj značilnih primerov, ki kažejo, kako nujna je revizija predpisov o pobiranju obrambnega prispevka.

Otežkočanje male štednje

Naši denarni zavodi so si desetletja prizadevali, da vzgojijo narod k štednji. Zato so vedno propagirali naganje tudi najmanjših prihrankov na hranilne knjižice, zlasti med šolsko mladino, da se že v mladih letih priuči štediti.

Z uvedbo obrambnega prispevka pa je tako mala štednja skoro onemogočena. Po lestvici za pobiranje obrambnega prispevka znaša pri višini 10 din davčne osnove prispevek 1.50 din. Ta prispevek se pobira tudi na rentnino. Vzemimo za primer vlogo na hranilno knjižico v višini 100 din pri hranilnici ali kreditni zadruzi. Pri obrestni meri 4% znašajo letne obresti 4 dinarje. Od tega se odbije 3% rentni davek, ki znaša 0.12 din; na ta rentni davek pa je treba sedaj pobirati obrambni prispevek po prvi stopnji lestvice, to je 1.50 din. Račun nam pokaže, da znašata rentnina in obrambni prispevek pri obrestih 4 din kar 1.62 din, kar pomeni, da dobi vlagatelj v resnici le 2.38% obresti. Obrambni prispevek je v tem primeru 12 krat večji nego sama rentnina. Pri vlogi, ki znaša le 40 din znašajo obresti 1.60 din, davek pa 1.55 din.

Se huje pa bi bilo, če bi točno postopali po zakonu, ki zahteva, da se mora od oseb nad 30 let starosti, ki niso poročene, kakor tudi od oženjenih in od vdovcev brez otrok pobirati obrambni prispevek po naslednji višji stopnji, ki znaša 4.50 din. V tem primeru bi moral torej vlagatelj, ki ima 100 din hranilne vloge in je neozhejen preko 30 let plačati poleg rentnega davka 0.12 din, kar 4.50 din obrambnega prispevka, to je več, kakor znašajo same obresti. Pri vlogi 50 din, kjer znašajo obresti 2 din bi bil obrambni prispevek še enkrat večji nego same obresti itd.

Finančno ministrstvo je samo uvidelo, da je to neizvedljivo, zlasti tudi zaradi tega, ker denarni zavodi ne morejo po svetu iskati vlagateljev, da bi izvedli, koliko so stari, ali so oženjeni, koliko imajo otrok itd. Zato je izdalo tolačenje, ki pravi, da se olajšave za osebe, ki imajo več otrok in poostitve za neozhejene in poročene brez otrok ne uporabljajo pri odmeri prispevka na rentni davek, če se pobira z odtegljajem (kar pa iz samega zakona še ne sledi). Enako tolačenje je bilo izdano

za pobiranje prispevka na podlagi dividendnega davka.

Seveda pa predstavljajo še sam predpis o pobiranju obrambnega prispevka po lestvici brez ostalih predpisov o olajšavah in poostitvah veliko trdoto za male vlagatelje, saj se pri 4% obrestovanju vloge, ki so manjše kakor 40 din zaradi obrambnega davka sploh ne obrestujejo več in je pri najmanjših vlogah celo davek večji, kakor znašajo obresti.

Finančno ministrstvo o tem vračanju kolikor nam je znano, še ni izdalo nobenega obveznega tolačenja, ki ga menda tudi izdati ne more, ker bi bilo treba spreminiti pozitivne določbe zakona. Glede najmanjših vlog si skušajo sedaj pomagati s tolačenjem, da se po § 6. davčnega zakona rentni davek, če znaša manj nego 50 par, sploh ne pobere in da potem tudi ni treba pobirati obrambnega prispevka. Doslej so vsi denarni zavodi pobirali rentni davek četudi od najmanjših zneskov. Člen 6. davčnega zakona pa le pravi, da se ulomki dinarjev do 50 par ne jemljejo v poštev, če se izračunava skupni davčni predpis po posamezni davčni obliki. Denarni zavodi si bodo torej skušali pomagati na ta način, da rentnega davka, če ne doseže 50 par, sploh ne bodo pobirali in bi potem odpadel tudi obrambni davek na te najmanjše vloge. Toda obveznega tolačenja v tem smislu še ni.

Mnoge nejasnosti nastajajo tudi zaradi tega, ker so stopnje prispevka v lestvici določene na podlagi letnega davčnega predpisa, kar pa v mnogih primerih ni mogoče izvajati, zlasti pri uslužbenem davku, pri dividendnem davku in pri rentnem davku. Če bi hoteli v praksi v posameznem primeru preračunavati n. pr. dohodek iz službenega razmerja na letne dohodek in po teh letnih dohodkih odmeriti obrambni davek, potem bi bil račun izredno kompliciran. Zato se v praksi uporabljajo lestvične postavke zaenkrat tako, kakor da ne bi bile mišljene za odmero na podlagi enoletne obremenitve, kar pa zopet ni v skladu z zakonom.

Večja obremenitev kmetov in lastnikov novih hiš

§ 19. finančnega zakona določa v točki 1, da se časne davčne oprostitve (olajšave) ne upoštevajo pri odmeri obrambnega prispevka, marveč se v davčni predpis (osnovi) vnese idealno odmerjeni davek. To ima dalekosežne posledice, saj se smatra tudi sedanja 10% zemljarina, ki velja že vrsto let, kot časna davčna olajšava, ker predpisuje zakon 12 odstotno zemljarino. Od zemljarine se torej plača za 5% višji obrambni prispevek.

Ta določba velja tudi za olajšave po čl. 47. davčnega zakona. Po tem členu so mnoge ustanove za javne prosvetne, kulturne, dobrodelne in narodno gospodarske svrhe oproščene pridobnine, obrambni davek pa morajo plačati, kakor da bi se jim odmerila polna pridobnina. Isto velja za davčne olajšave po členu 64. davčnega zakona, po katerem določa verske, humanitarne, šolske, vzgojne, dobrodelne in socialne ustanove oprostitve od rentnega davka. Tudi v primeru te oprostitve je treba obrambni davek plačati, kakor da določena ustanova ne bi bila oproščena rentnine. Gotovo najbolj dalekosežne posledice ima ta predpis v primerih, kjer se daje davčna oprostitve kmetovalcem, če napravijo kmetijsko neoporna zemljišča z večjimi stroški za porabna, če zasadijo nove sadovnjake, če pogozde zemljišča, zlasti pa če ob izrednih elementarnih neizodah postanejo zemljišča za več nego eno leto nesposobna za kmetijstvo (pri poplavih, zasipih s peskom itd.) in v primerih, kadar se naselijo kolonisti. V vseh navedenih primerih se odpravljajo oprostitve od zemljarine za daljšo vrsto let. Toda po predpisih za pobiranje obrambnega prispevka se te oprostitve ne upoštevajo in se obrambni davek plača, kakor da davčni zavezanec ne bi imel davčne oprostitve.

Podrobno se postopa tudi v primerih davčne oprostitve novih hiš. Po zakonu plačajo lastniki novih hiš, ki so bile zgrajene od konca leta 1931, le 6% zgradarino brez dopolnilnega davka, pri zgradbah ki so bile pozneje zgrajene, pa znaša zgradarina sicer 12%, toda brez dopolnilnega davka. Vsi lastniki novih hiš z davčnimi olajšavami morajo plačevati obrambni prispevek na osnovi idealno odmerjene zgradarine, kakor da ne bi uživali nobene davčne olajšave. Obrambni prispevek znaša pri majhnih hišah, ki so obremenjene le s 6% zgradarino namesto 20 do 30% zemljarine kar 40–60%, pri večjih hišah, kjer velja dopolnilni davek, pa se povisa obrambni prispevek do 400% fiktivne obremenitve z zemljarino. Pri hiši, ki donša na pr. čisti 70.000 din in ima priznano 6% zgradarino, se mora obrambni prispevek plačati od 12% zgradarine in od 10% dopolnilnega davka, torej od 22% čistega dohodka.

Tiskarnarji proti povišanju cen papirja

Prejeli smo: Na sporočilo jugoslovenskega papirnega kartela, da je povišal cene vsem vrstam papirja, ki pridejo v poštev za tiskarj, so se zbrali v Beogradu delegati vseh organizacij tiskarnarjev iz naše države. Na tej konferenci so sklenili oster protest proti postopanju papirnega kartela. Naslovili so na ministra trgovine in industrije spomenico, ki tolači nastalo situacijo in posledice, ki nastajajo zaradi povišanja cen papirja za državo, tiskarstvo, založništvo, narodno prosveto in kulturo. Med drugim pravi spomenica tudi naslednje:

»Znajo je da je domača industrija papirja zaščiten z visokimi carinskimi postavkami. Carinsko zaščito dobivajo domače industrije, med njimi tudi papirna, glede na okoliščine, da so v začetnem razvoju, imajo velike investicije in obratujejo po težjih pogojih kakor konkurenca zunanja industrija. Toda carinska zaščita v nobenem primeru ne sme služiti za sredstvo nedovoljene pridobivanja na škodo splošnosti, na škodo države in državljanov. Navzlic visoki carini je bilo še mogoče uvažati papir iz Nemčije. Sedaj pa je domači kartel papirne industrije sklenil s nemškimi kartelom poslovni sporazum, po katerem sme Nemčija prodajati papir v Jugoslavijo samo po naprej določenih višjih cenah. Kolikor bi nemški kartel letno določil množico papirja ne prodal jugoslovenskim kupecem, bi preostalo kol-

ično odkupil od Nemcev jugoslovenski kartel. S tem je domači papirni kartel omejeval uvoz papirja po nižji ceni v našo državo, kakor je bil mogoče pred pogodbo med našim in nemškim papirnim kartelom. Temu sporazumu je pripisati, da so nemške tvornice povišale cene papirja za izvoz v Jugoslavijo za 15 do 20%, medtem ko prodajajo drugim državam isto blago po prejšnjih nižjih cenah. Naš uvoz papirja iz Nemčije in Češke je znašal po lanskem statistiki 58 milijonov din. Naš kartel je torej nemškim tvornicam omogočil, da bodo na račun našega konsumenta zaslužile 8 do 11 milijonov din več, kakor doslej (če vzamemo za osnovo prodajne cene uvoženega papirja za 15 do 20%).

Razumljivo je torej, da so nemške papirnice tako hitro sprejele predlog jugoslovenskih tvornic, saj jim je v bodoče zagotovljeno mnogo večji dobiček, dasi na škodo jugoslovenskih odjemalcev. O tem sporazumu je že pisalo nemško časopisje in ne gre za nobeno tajnost.

Spomenica vprašuje ministrstvo trgovine in industrije, če je dovoljeno, da se s takimi gospodarskimi pogodbami organizira eksploatacija našega domačega kupca papirja, in pravi, da to ni gospodarski sporazum temveč neke vrste izdajstvo naših narodnih interesov, za katero bi morale veljati prej kazenske kakor pa administrativne zakonske določbe. Spomenica pravi nadalje, da je največji odjemalec papirja

brez dvoma država. Po ugotovitvah ankete, ki se je izvršila pred časom, plača državna uprava okrog 150 milijonov dinarjev na leto za nabavo potrebnega papirja. To pomeni, da bo morala država po zvišanju cenah plačevati za to dobavo na leto okrog 20 milijonov dinarjev več. Iz tega sledi, tako pravi spomenica, da ministrstvo ne more mirno preko tega dejstva, ker ni samo poklicano, da brani koristi organizacij, ki to spomenico predlagajo, temveč tudi koristi državne uprave, ki je najjačji odjemalec papirja.

Novi kovanci pridejo v promet

Po odloku, ki ga je izdal finančni minister 31. preteklega meseca, pride 16. t. m. v promet novi kovani denar in sicer srebrni kovanci po 50 in 20 din ter kovanci po 2 din in 0.50 din iz mešanice aluminija in bronca. Te kovance so izdelali v državni kovnici, ki je bila zgrajena na podlagi uredbe o ureditvi naprav za kovanje denarja od 9. julija 1936. Nove kovance so nakovali na podlagi zakona od 31. julija 1937. S tem zakonom se določa kovanje novega srebrnega denarja po 50 in 20 din in kovance po 2 din, 0.50 din, 0.25 din in 0.10 din iz mešanice aluminija in bronca, a se za zdaj, kakor je zgoraj omenjeno puščajo v promet iz tehničnih razlogov samo srebrni kovanci po 50 in 20 din in kovanci po 2 din in 0.50 din.

Narodna banka je napravila vse potrebne tehnične korake, da bo z izdajanjem novega kovanega denarja začela 19. avgusta, istočasno na vsem državnem ozemlju. Centralna Narodna banka in njene podružnice bodo imele od tega dne dalje zadostne količine novega denarja.

Istočasno, ko bodo pustili v promet novi kovani denar, bodo začeli jemati iz prometa star srebrni denar po 50 in 20 din in kovani denar po 2 din. Rok, v katerem bodo vzeli iz prometa srebrni denar, znaša za kovance po 50 din šest mesecev, za kovance po 20 din, 2 din in 0.50 din pa eno leto.

Gradnja proge Črnomelj-Vrbovsko

Kakor je znano, je bila dne 21. maja t. l. v Črnomlju slovesnost o priliki pričetka del pri gradnji proge Črnomelj-Vrbovsko. Ker so bile za posamezne odseke trikratne licitacije proglašene kot neuspele, je bilo odločeno, da se proga gradi v državni režiji, kar ima seveda to slabo stran, da ni postavljen noben rok, do katerega morajo biti posamezni odseki dograjeni, kakor je to običaj, če se delo odda privatnemu podjetniku. Sedaj pa objavlja odbor za gradnjo železnice v »Službenem listu« razglas, s katerim razpisuje oферno licitacijo za izdelavo v proračunu predvidenih del na prvem gradbenem odseku proge od km 5.763 do km 8.840 v smeri od Črnomlja proti Vrbovskemu. Licitacija bo 7. septembra (točno eno leto po prvi licitaciji za gradnjo prvega odseka), in sicer pri odboru za gradnjo proge v Črnomlju. Proračunska vrednost predvidenega dela znaša 3.883.000 din.

Pri gornji licitaciji očitno ne gre za vsa gradbena dela na prvem odseku, saj znaša tudi proračunska vrednost teh del 3.88 milijona din za dela na progi v dolžini nekaj nad 3 km. Prvi odsek proge Črnomelj-Vrbovsko, ki je bil lani dne 7. septembra na prvi licitaciji, obsega namreč progo od km 0 do km 8.84. Sedaj razpisana licitacija se torej nanaša na dobro tretjino prvega odseka proge, čigar gradbeni stroški so v celoti predvideni na 16 milijonov din. Očitno bodo del proge od km 0 do km 5.763 gradili v državni režiji, gradnjo naslednjih treh kilometrov pa bodo vendar oddali zasebnemu podjetju na podlagi licitacije.

Borze

Curth. Beograd 10, Pariz 11.7325, London 2073.25, New York 443, Bruselj 75.25, Milan 23.29, Amsterdam 236.20, Berlin 177.75, Stockholm 106.85, Oslo 104.20, København 92.55, Sofija 5.40, Praga 15.1750.

Kako preženemo mušjo nadlogo

Neznosna je mušja nadloga v vročih poletnih mesecih. Toda ne samo neprijetnost mušje nadloge kot takšna, temveč tudi nevarnost za zdravje ljudi in živali je tehtni vzrok za energično pobijanje muh.

Higijeni greznice, stranišč smetišč in prostorov, kamor se odlagajo odpadki, se povsleča vse premalo paznje po vaseh in mestih. Iz greznice in smetišč prenašajo muhe klice bolezni na hrano, na rane bolnikov in ranjenih živali in tako naprej. Z muhlovci se mušja zalega ne more zatreči.

Poskusi z neoljenim apnenim dušikom so tudi na tem področju pokazali zelo zadovoljive uspehe. Če potrosimo greznice in stranišča z neoljenim apnenim dušikom ali če polijemo smetišča, gnojšča, greznice in stranišča s petodstotno vodno emulzijo neoljenega apnenega dušika, uničimo na ta način vso mušjo zalego, ki živi in se razvija v greznicah, gnojščitih in drugod.

Za 1 m² greznice, odnosno smetišča porabimo največ 1 kg neoljenega apnenega dušika. Neoljeni apneni dušik stane 1.80 din/kg. Greznice in gnojne jame merijo 4 do 6 m² površine, torej potrebujemo za desinfekcijo povprečno 10 din za eno greznico.

Desinfekcija greznice se mora izvršiti takrat, ko v njih mrgoli raznih črvičkov in ličink in mrčesnega zaroda. 24 ur po desinfekciji z neoljenim apnenim dušikom je v greznici vse mrtvo. Greznica, odnosno gnojšče pridobi na gnojilni vrednosti.

Če ima greznica na primer 3 m² površine (1.5x1.5 m), potrebujemo za desinfekcijo 60 litrov petodstotne vodne emulzije neoljenega apnenega dušika, to je na 60 litrov vode zmešamo 3 kg neoljenega apnenega dušika. Napraviti petodstotno emulzijo torej pomeni, da se doda količini 100 litrov vode 5 kg neoljenega apnenega dušika.

Če je smetišče, odnosno gnojšče veliko 3x4 m, to je 12 m², potem potrebujemo 120 litrov petodstotne emulzije neoljenega apnenega dušika, to se pravi da moramo dodati 120 litrov vode 6 kg neoljenega apnenega dušika.

Najpreprostejši način desinfekcije greznice, smetišča, gnojšča ali gnojne jame je ta, da polijemo na 1 m² površine 20 litrov petodstotne vodne emulzije neoljenega apnenega dušika, to se pravi količini 20 litrov dodamo 1 kg neoljenega apnenega du-

šika, vse skupaj dobro pomešamo in zdijemo v greznico, odnosno polijemo gnojšče. Ta količina emulzije je potrebna za 1 m² površine greznice, gnojšča ali smetišča. Koliko m² površine meri greznica, gnojšče ali smetišče, tolikokrat po 20 litrov vode z dodatkom 1 kg neoljenega apnenega

Mariborski teden je bil včeraj slovesno osmič obnovljen

Veliko zanimanje za kulturne in sportne prireditve

Maribor, 5. avgusta.

Ze snoci je bil Maribor ves prazničen in po ulicah je bilo videti na stotine tujcev. Danes so se že pred 10. uro zbirali na veseličnem prostoru Mariborskega tedna številni odličniki in zastopniki raznih organizacij. Ob pol 11. uri je spregovoril zaslužni predsednik Mariborskega tedna gosp. dr. Franjo Lipold, ki se je najprej spomnil Nj. Vel. kralja Petra II., kateremu izraža Maribor vso vdanost in zvestobo. Godba je zaigrala državno himno, potem pa je g. dr. Lipold pozdravil vse zbrane odličnike. Med njimi so bili ravnatelj klasične gimnazije g. Mastnak kot zastopnik prosvetnega ministra, načelnik banske uprave g. dr. Trstenjak kot zastopnik bana, kot zastopnik železniškega ravnateljstva načelnik g. dr. Ladika, mestni župan g. dr. Juvan, polkovnik g. Radovanovič, Kilar in Božović ter poveljniki šole za rezervne oficirje g. podpolkovnik Gašič kot predstavnik vojske, bivši minister g. Ivan Mohorič in ravnatelj g. dr. Dular kot predstavnik ljubljanskega veleposla, sreska načelnika g. dr. Šiška in Eiletz, upravnik gledališča g. dr. Brenčič, šef policije g. Kos, za obmejno policijo g. Kranjčič, stolni dekan g. dr. Cukala in kanonik g. Umek kot zastopnika cerkvene oblasti, prota g. Ivošević za pravoslavno cerkveno obščino, šef carinarne g. Mičič, g. dr. Gorišek kot zastopnik sokolstva, predsednik okrožnega sodišča g. dr. Hudnik, orožniški kapetan g. Mavrič, za Zvezo industrijcev g. dr. Golja, murskosobski župan g. Hartner kot zastopnik Prekmurškega tedna, predsednik Društva prijateljev Slovenskih gorc g. dr. Murko, ravnatelj g. dr. Tominec, ravnatelj realne gimnazije g. dr. Heric, za »Vzajemnost« g. Petajan, za Aeroklub ravnatelj g. Krejči, šef davčne uprave g. Sever, inž. g. Hinterlehner, zbornični svetniki gg. Pintar, Zadavec in Serec, šef državnega tožilstva g. dr. Zorjan, podžupan g. Žebot, bivši podpredsednik senata g. dr. Ploj, minister v p. g. dr. Kukovec, predstavnik obmejnih gasilcev g. Kranjc, za mariborsko trgovstvo g. gg. dr. Čerčič in dr. Drnovšek, bivši narodni poslanec gosp. Lovro Petovar, gg. Klešič in Majcen kot zastopnika gostinstva, g. inž. Slajmer kot predsednik Tujskoprometne zveze v Mariboru, g. dr. Ratej kot zastopnik Tujske prometne zveze v Ljubljani, vodja Folklorne instituta g. Marolt, predsednik Narodne odbrane g. prof. dr. Dolar ter še razni predstavniki nacionalnih, kulturnih, stanovskih in gospodarskih organizacij.

Velik pomen Mariborskega tedna je lepo orisal predsednik MT dr. Lipold. Za njim je govoril mestni župan dr. Juvan, ki je naglasil, da je vznikel Mariborski teden v letih najtežje gospodarske krize in da so njegovi veliki uspehi zasluga vzorno delavnih funkcionarjev s predsednikom dr. Lipoldom na čelu, ki delajo brez vsake odškodnine. Za županom je govoril zastopnik bana načelnik dr. Trstenjak, ki je prireditve otvoril s klicem »Naj živi močna in velika Jugoslavija! Naj živi naš kraljevski dom! Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.; Naj živi Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle!

Sprejem narodopisnih skupin

Ze dopoldne so bili na stadionu SK Zeje bil na glavnem kolodvoru ob 11.45. Na kolodvoru se je zbrala velika množica. Vojaske godba je zazvabila koratnico, goste pa sta pozdravila mestni župan g. dr. Juvan in predsednik MT g. dr. Lipold. Za lep sprejem in pozdrave se je zahvalil predsednik društva »Bela Krajina« g. dr. Bano. Po prisrčnem sprejemu so se narodnostne skupine uvrstile v pester sprevod narodnih noš, ki je v vojaško godbo na čelu krenil po Aleksandrovi cesti. Slovenski in Gosposki ulici na Glavni trg. Velike množice ljudstva so sprevod navdušeno pozdravljale.

leznikarja potkusni nastopi posameznih panonskih skupin. popoldne pa so nastopale belokrajinske skupine. ob 17.30 pa je bil skupen nastop. V panonski skupini

Zalec otvarja krasen Sokolski dom

Svečana otvoritev bo jutri pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.

Na izletu po Savinjski dolini me je pot pripeljala tudi v metropolo Savinjske doline v prelepi Zalec. Ker že delj časa vabijo Zalcanci vso slovensko javnost na otvoritev Sokolskega doma, ki bo v nedeljo 6. t. m. pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II., sem si ta prelepi dom želel ogledati.

Nasproti postaje poleg restavracije se razprostira ne previsoka, a prostorna stavba, zidana po najmodernejših načrtih, pravkar dograjeni Sokolski dom. Na terasi dobim prijaznega starosta žalskega sokolskega društva br. Senico in družbi župnega načelnika br. Grobelnika in društvenega načelnika br. Zajca. Pregledovališče so vse naprave, če so pripravljene za nedeljsko otvoritev, da eventualne pomanjkljivosti še popravijo ali nadoknadijo. Prijazni br. starosta je rade volje ustregel našim radovednostim, ki so bile prav velike, kajti lepota zgradbe in notranja ureditev doma nje je zadivila in lahko rečemo, da je to ena najlepših sokolskih zgradb v naši državi.

Vsak kotiček je praktično izrabljen in tako okusno urejen, da mnogo časa porabi, predno prideš do konca. Prostrana in parketirana dvorana bo prav gotovo koristno služila vsem žalskim prireditvam, ker se da povečati še s stransko nekoliko manjšo dvorano. V sprednjem delu je okusno urejena globina za orkester nato pa velik oder s stranskimi garderobami. Takih odrov je na deželi malo in ob odlično služil za razne telovadne akademije in gledališke predstave. V ozadju dvorane se dviga velika in okusno urejena galerija z galerijskimi sedeli, zadaj pa prostor za kino, ki bo društvu prinašal najbrž lepe dohodka.

dušika potrebujemo, da uničimo mušje in vso ostalo mrčesjo zalego v greznicah, smetiščih in gnojščitih.

Ta preprosti in učinkoviti način uničevanja mušje zalege naj bi se splošno uvedel, ker bi se s tem dvignila higiena naših vasi in mest. (—)

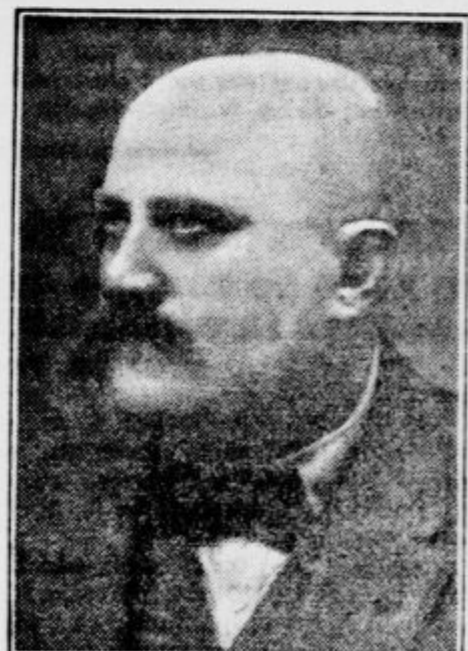
Otvoritev II. nacionalnega tekmovanja jadralnih letal

je nastopilo 22 udeležencev iz Lancove vasi, 10 udeležencev iz St. Jurija ob Štavnici, 32 članov iz Sv. Marka nižje Ptuja, 16 članov iz Beltincev, v belokrajinski skupini pa iz Črnomlja 32, iz Adleševca 16, iz Vnice pa 24 udeležencev. Matineja in ponovitev prelepih festivalskih prizorov bo jutri, v nedeljo na istem prostoru ob 10.

je bila ob 8.30 na tezenskem letališču. Udeleženci, ki tekmujejo za prehodni pokal MT, je prisrčno pozdravil aglini predsednik oblastnega odbora Aerokluba ravnatelj g. Krejči. Pozdravil je predvsem zastopnika civilnega oddelka štaba letalstva inž. Borisa Cijana, predsednika Mariborskega tedna g. dr. Lipolda, Putnikovega ravnatelja g. Loosa, zastopnika mestne občine ravnatelja g. Rodoska, častnega predsednika ravnatelja g. dr. Tominka ter zastopstvo akademskega Aerokluba iz Beograda.

Tekmovanje bo trajalo do nedelje 13. t. m. Oficielni otvoritvi so sledile tekme jadralnih letal, pri katerih sodelujejo med drugimi tudi odlični jadralci Aca Stanojević iz Beograda, lanski rekordar Koka Djordjević in znani konstruktor jadralnih letal g. Obad.

Smrt delavnega moža



Sodražica, 5. avgusta. V Rimskih toplicah je včeraj jutraj za zmerom zatisnil oči v starosti 67 let ugledni trgovec in posestnik g. Ivan Levstek iz Sodražice.

Pokojnik je bil daleč na okoli znan kot dober trgovec in vzoren gospodarstvenik. Bil je več let trški načelnik, občinski odbornik, član okrajnega šolskega sveta in član nadzornega sveta domače hranilnice in posojilnice. Mnogo je deloval tudi v Pevskem društvu »Glasu«, ki je še pred vojno družilo zavezne slovenske tante in može in budilo v njih ponos narodno domačo zemljo in njeno pesem.

Zadnja leta ga je neprestano delo izčrpalo in se je umaknil v ozadje. Letos si je šel iskat zdravja v Rimske toplice, kjer je dočel.

Ni pa bil pokojnik samo dober trgovec in družine, ki je tudi najboljši oče. Svojo številno družino je najlepše vzgojil in jo privedel do ugodnih položajev. Njegov najstarejši sin Ivan je šef sloveče veletrgovine Levstek & Obal na Raketu, Alojzij zavezen slovenski veletrgovec v Kočevju, Vinko diplomiran pravnik, Anton vojnotehnični uradnik, a France še pomaga doma. Prav tako so pa tudi že hčere Minka, Danica, Amalija in Pavla dobro preskrbljene.

Uglednemu pokojniku, ki je bil vse življenje delaven, bomo ohranili časten spomin, močno prizadeti družini pa naše globoko sočustvovanje!

Na izletu po Savinjski dolini me je pot pripeljala tudi v metropolo Savinjske doline v prelepi Zalec. Ker že delj časa vabijo Zalcanci vso slovensko javnost na otvoritev Sokolskega doma, ki bo v nedeljo 6. t. m. pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II., sem si ta prelepi dom želel ogledati.

Nasproti postaje poleg restavracije se razprostira ne previsoka, a prostorna stavba, zidana po najmodernejših načrtih, pravkar dograjeni Sokolski dom. Na terasi dobim prijaznega starosta žalskega sokolskega društva br. Senico in družbi župnega načelnika br. Grobelnika in društvenega načelnika br. Zajca. Pregledovališče so vse naprave, če so pripravljene za nedeljsko otvoritev, da eventualne pomanjkljivosti še popravijo ali nadoknadijo. Prijazni br. starosta je rade volje ustregel našim radovednostim, ki so bile prav velike, kajti lepota zgradbe in notranja ureditev doma nje je zadivila in lahko rečemo, da je to ena najlepših sokolskih zgradb v naši državi.

Vsak kotiček je praktično izrabljen in tako okusno urejen, da mnogo časa porabi, predno prideš do konca. Prostrana in parketirana dvorana bo prav gotovo koristno služila vsem žalskim prireditvam, ker se da povečati

Obiščite TRST v operni seziji - v Castello & Giusto

OPERE:

LA GIOCONDA 6. in 10. avgusta

RIGOLETTO 9. avgusta

TURANDOT 8. avgusta

Pojasnila: ENTE PROVINCIALE PER IL TURISMO - TRIESTE.

Pojasnila: ENIT, Terzije 16, Beograd - in pri vseh uradih »Putnika«.

Domače vesti

* Za nov vojni red. V petek se je na direkcijski državni železniški vršila anketa o novem voznem redu za 1940/41. Razpravo je vodil direktor inž. Kavčič, prisotni pa so bili še predstavniki poštne ministristva, poštne ravnateljstva, Zveze za tujski promet ter raznih turističnih in gospodarskih ustanov. Med drugimi je bila izražena želja, naj bi proga Zidani most - Zagreb dobila drugi tir, prav tako Gorjenska vsaj do Kranja. Za tujskoprometne namene naj bi se na dolenski in gorjenski železnici uvedli pospešeni potniški vlaki, a med vagonov potniških vlakov naj bi se uvrstili tudi štirinosni pulmani. Sloveniji je treba oskrbeti boljše zvezo z morjem, obenem pa pospešiti hitrost potniških in brzih vlakov. Nedeljske ugodnosti naj bi se razširile tudi na praznike. Modernizirati je treba nekatere postaje ob gorjenski progi in izboljšati nekatere mednarodne zveze, zlasti s Trstom. Odpraviti bi bilo treba vzroke zamud potniških in brzih vlakov. Kakor že tolikokrat so udeleženci z vsem poudarkom ponovili zahtevo, da Slovenija kot najzgodnejša tujskoprometna pokrajina v državi končno že vendar dobi svoje motorne vlake, vsaj v okolici večjih mest in za zvezo med letoviškimi kraji.

* Ravnateljstvo trgovskega učilišča »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranška 15, objavlja, da ima zavod pravico javnosti. Učenci imajo pravico do dijaških voznih kart in rodbinskih dokladov. Izpovedovalci veljajo kot dokaz sposobnosti za pisarniške službe in kot dokaz dovršene vojniške dobe in polni dve leti pomočniške prakse. Informacije glede vpisa daje vodstvo pisмено ali ustno. Šolska izvestja na razpolago brezplačno. (—)

PRAZNIMO ZALOGO:

CREPE DE CHINE
vzorčast, 90 cm šir. 16.—
VZORCAST KREP 7.50
BEMBERG SVILA 14.—
KOTON 10.—

MANUFATURA

SOUVAN

MESTNI TRG 24

* Izpiti v centralni policijski šoli v Zemunu. Gojenci centralne šole za policijske uslužbence v Zemunu so po poletnem teoretičnem pouku polagali strokovne praktične izpite. Vsega skupaj je bilo 208 gojencev. Izpit za policijske stražnike je položilo 48 gojencev, ostali pa so napravili izpite za policijske stražnike-pripravnike. Teoretične izpite so vsi gojenci napravili že prejšnji mesec. Kot odposlanec notranjega ministra je izpitom prisostvoval načelnik oddelka za javno varnost g. Vekoslav Keršovan. Gojenci so položili izpite z odličnimi uspehi. Trije absolventi šole, ki so dosegli prvo mesto, so dobili od notranjega ministra srebrne ure v spominski dar.

* Promocija. Na medicinski fakulteti v Beogradu je bil promoviran za doktorja medicine g. Jože Grlic. Cestitamo!

Grobnice in spomenike kamnoseška stavbna dela izvršuje po nizkih cenah kamnoseško kiparsko podjetje
FRANJO KUNOVAR
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-08.

* En san pogled v strokovno trgovino nam pokaže, kako ljudje radi kupujejo Odolove steklenice za potovanje, ki jih je dala družba Odol v promet. Povsod so razstavljene te prikladne steklenice znane oblike. Odolova steklenica za potovanje, ki stane 12 din, omogoči vsakemu potniku, da si nabavi Odolovo vodo svetovnega slovesa ter se tudi na potovanju ravno tako redno, kakor je navajen doma, osvežuje z Odolovo vodo, ko si izpira usta ter s tem prepreči tudi velike nevarnosti infekcij ustne dupline. Če upoštevamo zdravstvenost Odola, vidimo, kako malo nas stane dobro varstvo pred infekcijami. (—)

SOKOL VIČ

danes, 6. t. m. ob 15.30 razvitje prapora, ob 16. povorka v Ljubljano; ob 17. v Tivoliju nastop Sokolstva in vojske. — Po nastopu zabava. Vsi bratsko vabljeni!

* Po draginji živili zavzema Cetinje prvo mesto v državi. V beograjski »Politiki« je izšel daljši članek, ki opisuje draginjo v Cetinju. Med drugim je navedeno: Ni mesta v naši državi, ki bi po draginji vsega tega, kar se prodaja in kupuje, moglo tekmovali s Cetinjem. Nekdaj, ko so bila na Cetinju poslaništva tujih držav, je bilo Cetinje najdražje mesto Črne gore. Danes, ko nimajo tuji poslaništva, pa je Cetinje najdražje mesto Jugoslavije. Okolica Cetinja ima samo bogastvo kamena ter ne prinaša razen mleka in nekaj mlečnih izdelkov ničesar na cetinjski trg. Vse ostalo, kar pride na trg, prinašajo in dovajajo od daleč. Dalje je navedeno v članku, da so zelo redke večje hiše na Cetinju, ki ne bi bile zadolžene pri kakik banki. Mnogi hišni posestniki so pod kuratelo bank. Pred poslojem Hipotekarne banke na Cetinju sta kipa Črnogorci in Črnogorke. Ljudje pravijo: Samo ta dva na Cetinju nista zadolžena!

Foto-aparati

Samo kvalitetna dela

* Vpisovanje v državno strokovno šolo za sestre-ogovajke v zavodu za zaščito mater in dece v Ljubljani bo samo še do 15. t. m. Starost 18 do 23 let. Sprejme se v drugi oddelki šole izjemno 10 gojek, ki so dovršile ljudsko šolo s prav dobrim uspehom. Natančne informacije v zavodu za zaščito dece (Dečji dom kraljice Marije) v dopoldanskih urah.

* Državno priznani enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2, s pravico javnosti vpisuje dnevno. Vsa pojavnila daje vodstvo brezplačno. (—)

* Napredek varazdinske narodne čitalnice. Odbor Hrvatske čitalnice v Varazdinu je že pred tedni sklenil, zdaj je pa dovršil preureditev velike dvorane čitalnice. Čitalnica v Varazdinu je v zadnjem času povečala število dnevnih in tedenskih listov ter revij, med zadnjo zimsko sezono pa je priredila 6 koncertov in 6 predavanj. Nova zimska sezona se bo začela v prvih dneh oktobra z nastopom operne pevke Anice Mitrovičeve in s predavanjem dr. Rudolfa Bičanića.

* Stopetdeset preizkušenih kuhinjskih receptov je naslov lične knjižice, ki nam je bila poslana v oceno. Sestavila jo je znana kuharica M. Ulčarjeva, založil pa Deziderij Mizerit na Zidanem mostu. V predgovoru pravi Ulčarjeva, da naj knjiga po svoji nizki ceni — velja samo 10 din — omogoči čim bolj pestro izbiro jedil tudi onim gospodinjam in kuharicam, ki si dražjih kuharskih knjig ne morejo nabaviti. Recepti se nanašajo na vse vrste jedil in so vsi praktično preizkušeni. Knjiga se dobi pri založniku.

* »HERMES« enoletni trgovski tečaj — Maribor, Zrinskih trg 1, sprejema dnevno prijave. Praktičen strokovni trgovski pouk. Nizka šolnina. Zahtevajte brezplačne prospekte!

* Najmodernejše okrevališče v Slavoniji. Trgovsko podporno društvo »Merkur« v Osijeku slavi 6. t. m. 40letnico svojega obstoja. V tej dolgi dobi je dosegel »Merkur« v Osijeku velike uspehe v socialnem pogledu. Ustanovljen je bil pod okriljem »Hrvatske čitalnice«, ki je bila žarišče in središče vsega nacionalnega, kulturnega in gospodarskega pokreta. Že v prvih letih svojega delovanja je društvo delalo načrte in jelo zbirati prispevke za ustanovitev okrevališča za člane. Pred vojno je akcija že v toliko meri napredovala, da bi lahko izvedli načrte. Vojna pa je tudi agilno društvo močno ovirala in bodo stari načrti izvedeni šele sedaj po 40 letih. Okrevališče, ki je bilo zgrajeno v Orahovi, je najmodernejše in največja socialna ustanova te vrste v vsej Slavoniji.

* Parfum ohrani vonjavo, ako negujete telo s Sanopedom! Sicer se pomeša z neprijetnim duhom po potu in smrdi! Glavna zaloga za Sanopod drogerija Janciga, Ljubljana. (—)

* »Jugoslovanski biseri«. Tik pred otvoritvijo »Mariborskega tedna« je izšla nova, predzadnja številka II. letnika mariborske ilustrirane tujskoprometne revije »Jugoslovanski biseri«. Izmed člankov se nanašajo na tujskoprometno območje Maribora in Celja zanimivo pisane črtice o Rogški Slatini, o Slatini Radenci, o Slovenjem

— Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede in trpe zaradi tega pravo pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravnega »Franz-Josef« gorenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josef« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni porabi.

Ree po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485 25 V 35

Gradcu, o Sv. Miklavžu v Jeruzalemskih gorah, o planinskih kočah Mislinake SPD, o Logarski itd. Drugi prispevki delajo propagando za Kranjsko goro, za Bohinjsko jezero, za gorenjsko narodno nošo in za poletno Ljubljano itd. Vsi članki so opremljeni s nadvse učinkovitimi slikami, tako da bi »Jugoslovanski biseri« zaslužili prav za prav naslov »Slovenija v besedi in sliki«, saj revijo propagandno delo v prikupljivi obliki prvenstveno za dravsko babinovo. Revijo upravičeno lahko toplo priporočamo poleg turističnim in gostinskim podjetjem tudi zasebnikom, šolam in društvenim knjižnicam. —er. (—)

Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIC, Ljubljana, Prešernova 5.

* V Dolomiti! Od 26. — 30. t. m. društveno potovanje z avtobusom po naslednjem programu: Benetke, Padova, Vicenza, Verona, ob Gardskem jezeru v Rivo, ter dalje v Bolzano Cortino d'Ampezzo, Falzarego, Tolmezzo, ter preko Trbiča, Kranjske gore v Ljubljano. Vožnja in vsa oskrba v najboljših hotelih din 950. Prijave do 20. t. m. za kolektivni potni list, z lastnim potnim listom dva dni pred izletom v potovalni pisarni M. Okorn, Ljubljana, Frančiškanska ulica 3. tel. 22-50.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzamite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* Pontos! Vseposvobod so znani odlični aparati Pontos, ki pristižejo vsakemu trgovcu letno na blagu 2000 do 3000 din. Tehtanje s tem aparatom pospešuje naglo postrežbo ter izključuje možnost pomote. Ni ga naprednega trgovca, ki bi se ne poslužil s tem aparatom, za katerega je vodno jamstvo za celih 5 let. Ostale zanimivosti o tem aparatu lahko razberete v sedemdesetoglasu v inseratnem delu današnje številke. (—)

Aparati za povečanje in projekcije po najnižjih cenah. za amaterje.

DROGERIJA

IVAN KANC

LJUBLJANA

Nebotičnik

* Prve doma izdelane lokomotive. V Novi Sad je prispela prva lokomotiva, ki je bila izdelana v naši državi. Tovarna vagonov v Brodu je izdelala s serijo 10 lokomotiv za manjše vicinalne proge. Za vzor so služile tovarni lokomotive, kakršne izdelujejo na Madžarskem. Prva lokomotiva, ki je prišla v Novi Sad, je dobila ime »Sava«, promet pa bo opravljala med Novim Sadom in Petrogradom ter bo vozila s hitrostjo 80 km na uro.

FOTOAMATERJI!

Kvalitetna amaterska dela — v specijalni foto-trgovini

JANKO POGAČNIK,
Tyrševa cesta 20 — Ljubljana.

* Konjske dirke na Osvetu. V nedeljo 13. t. m. bodo na Osvetu pri Ljubljani jesenske dirke. Jugosl. kasaški derby se bo vozil na praznik 15. t. m. Dirke bodo trajale dva dneva. Začetek vsakikrat ob pol 15. (—)

Iz Ljubljane

u— Tudi gostilničarji naj imajo svojo zabavo. Ker je gostilničar vsako nedeljo zaposlen, se ne more udeležiti občinskih podelitelskih pročenj. Zato je v Berčevem sejmulje na ponedeljek, da se lahko tudi g. Grad že pred vojno uvedel tako svane gostilničarji s svojimi gosti in prijatelji razvedrilo in zabavo. Na Berčevem je vsako leto prvo nedeljo v avgustu cerkveno pročenje. Avtobus bo danes in jutri v ponedeljek vozil iz Ljubljane ob 15.30, 16.30, 18.30, in 21. uri. Povratek pa bo ob 19.30, 22. in 24. uri. Vljudo vabi Grad na prijeten izlet v Berčev.

Danes koncert s plesom
Igra orkester Grafike na vrta
GOSTILNE »MARENCE«
Dolenjska cesta 20

u— Za mestne reveže v stari okrajni sta v počastitev spomina pok. g. Karla Sosa darovala ga. Evgenija in g. Evald Popovič 200 din, g. Janko Popovič pa 100 din; ga. Palmira Fajdiga je mesto venca na krsto pok. g. dr. Sturma darovala 100 din; ga. Marija Vidmajer, trgovka na Tyrševi cesti 51, je podarila 33 kg suhega fižola in 15 kg suhega graha. Jezuitski kolegij v Ljubljani na 105 kg kislega zelja. Mestno poglavarstvo izreka vsem dobrotnikom revežev najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiran.

u— Nesreča pod tramvajem. Včeraj popoldne so mestni reševalci pripeljali na kirurški oddelek 25-letnega delavca Ivana Babnika, zaposlenega v železniški mostovni delavnici na glavnem kolodvoru in stanujočega na Igu. Babnik je na Marijinem trgu pravkar korakal čez tramvajsko progo, ko mu je na lepej priložilo, da se je zgrudil. Prav tedaj pa je privozil tramvaj in mu prizadel precej hude poškodbe po glavi in po rokah.



Krema zdravilja
in lepote!

u— Himen. Poročila sta se g. Fran Satter, odvornik, in gđc. Vanda Vukova, učiteljica, hčerka upokojenega kasaškega sodnika. Cestitamo! (—)

u— Za brezskrbne počitnice stromašnega otroka. Pred dnevi smo objavili prošnjo stromašne delavske družine usmiljenega srca, da pomagajo bolehnemu dekletcu v počitniško kolonijo. Poleg doslej izkazanih daril je uprava »Jutra« prejela še znesek 50 din, ki ga je darovala ga. Mara Šebrova, soproga zdravnika v Ribnici na Pohorju, in pa dva zavitka obleke in perila. Darove je uprava »Jutra« izročila družini, ki se plemenitim darovalcem iskreno zahvaljuje.

u— Tudi danes se lahko prijavite za izlet v Trst in Gorico v biljetarni Putnika na Masarykovi cesti, ki je odprta tudi ob nedeljah dopoldne. (—)

u— Segnanje pri Sv. Jožetu. Naši vrli smešljivi in pol šentjakobčnega zvona so se letos odločili, da bodo segnovali nedeljo kameje kakor navadno, ker bi sprico prireditelj na preteklo nedeljo njihove ne prišle do veljave. Jutri bo v šentjakobčnem okraju marširala pela harmonika, na razpolago bodo krogi in druge dobrote in se bodo šentjakobčani ter njih gostje povesečili po starih šegah in navadah. Popoldne bodo priredili na Dolenjski cesti tudi promenadni koncert. Igrala bo godba »Grafike«, ki bo sveder koncertirala tudi na senčnatem vrtu znane Marenčeto-ve gostilne.

SALON »MODA«

PRAZAKOVA 15/L

valed počitnice do 1. septembra ne posluje

u— Uprava kino Matice obvešča občinstvo, da se vrše spet redne kino-predstave v delavnikih ob 16, 19, in 21. uri, v nedeljah in praznikih ob 15, 17, 19, 21. uri. V veljavi so še vedno znižane poletne cene.

u— S »Putnikoma« v Grad v sredo 9. t. m. za le din 100. Prijavite se takoj! (—)

DANES ZVEČER

koncert vojaške godbe
na urtu

restav. Grand Hotela Union

u— Kopališče hotela »Slon« sporoča, da bo kopališče za čas snajenja do 20. t. m. zaprto. Negovanje nog (pedikura) pa se bo tudi v tem času redno vršilo. (—)

Cene fotoaparatorov in filmov smo ponovno znižali!

Imamo na zalogi
FILME
najnovejše emulzije

Vaše fotoaparate pa zamenjate za Contax, Leica, Rolleiflex ali Retino prav gotovo najkvalitetnejše pri nas.

Predno se odločite za nakup fotoaparata si oglejte našo največjo zalogo zadnjih modelov in reklamne cene v naši izlozbi. — Se priporoča:

Foto Tourist — Lojze Šmuc
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

Ne pozabite:
za namakanje perila



u— V nedeljo 6. t. m. val na segnanje v Podutik, v ponedeljek pa na bob in smuljo. — Gostilna Vodnik (Pri mojstru). (—)

Iz Ptujja

j— V ptujski bolnišnici so zadnje čase pleskali in čistili bolniške prostore, zaradi česar je bil sprejem bolnikov omejen na najnujnejše primere. Te dni pa so se pleskarska dela končala in je sprejem bolnikov spet normalen.

j— Preprečena požarna nesreča. V noči na četrtek so opazili v mestnem kopališču, da se je valil iz skladišča za prenog gost dim. Takoj so bili alarmirani gasilci, ki so v rekordnem času stopili v akcijo in preprečili, da ni postalo kopališko poslopje žrtev plamenov. Menda je ogenj povzročil v skladišču odložen žareči pepel.

j— Zvočni kino Ptuj bo predvajal danes v nedeljo ob pol 19. in pol 21. film »Nespretni ljubimec«. Kot dodatek Foxov žurnal.



VELIKO ZAKLJUČNO ŽREBANJE

38. kola državne razredne loterije bo

DNEVNO

od 12. avgusta do 9. septembra t. l.

DOBITKI:

	1 premija od	2,000.000	2,000.000
1	"	1,000.000	1,000.000
1	"	500.000	500.000
5	dobitkov po	200.000	1,000.000
12	"	100.000	1,200.000
15	"	80.000	1,200.000
15	"	60.000	900.000
15	"	50.000	750.000
15	"	40.000	600.000
25	"	30.000	750.000
25	"	24.000	600.000
40	"	20.000	800.000
50	"	16.000	800.000
60	"	12.000	720.000
200	"	10.000	2,000.000
250	"	8.000	2,000.000
300	"	6.000	1,800.000
350	"	5.000	1,750.000
651	"	4.000	2,604.000
33972	"	1.000	33,972.000

36.000 din 56,946.000

Cena srečk:

1/1 srečka
Din 1000.—1/2 srečka
Din 500.—1/4 srečka
Din 250.—

Strogo solidna, točna in diskretna postrežba!
Originalne srečke za to žrebanje razpošiljamo samo
proti predhodnemu plačilu.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE
LOTERIJE

A. REIN I DRUG
Gajeva 7 ZAGREB Ilica 15

Premije od 1,500.000, 1,200.000 in 1,000.000 din so
dozdej dobljene DVANAJSTKRAT na pri nas kup-
ljenih srečkah.

MALA PRINCESA

KINO UNION — TEL. št. 22-21
Otto Tressler in Hansi Knotek.

TRAUDL STARK

v vlogi mlade princeze — bivše cesarice
Elizabete. — Razkošen in živahen film iz
habsburških dvorskih krogov.

Predstave ob 17., 19. in 21. uri

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI — Telefon 41-79.Ogorčene borbe v severozapadnih
Indijskih provincih

Alarm

V glavni vlogi SABU, glavni junak
iz filma »Elephant Boy«
Film je v naravnih barvah!Predstave: danes ob 5., 7. in 9. uri
ter jutri ob pol 9. uri.

Prihodnji spored:

Herojska dolžnost

Iz Maribora

a— Ob 10letnici Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Letos je preteklo 10 let od ustanovitve Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Društvo za zdravstveno zaščito, deca in mladine in ženskem društvu v Mariboru se je v teh letih posredilo lepo izpopolniti ustanovo s podporo naše javnosti. Na enem izmed najlepših krajev Pohorja ob potu iz Slovenske Bistrice k Sv. Trem kraljem je sredi gozdov naselbina, ki jo sestavljajo več licnih poslopij. Električna, vodovodna, velika kopalni bazen, igrišča, lepo urejeno posestvo, povsod red, povsod veselje. Mnogo otrok se vsako leto okrepi pod skrbnim nadzorstvom. Spominimo se ob 10letnici te plemenite preproste mladinske ustanove, darujmo nekaj za njen nadaljnji razvoj. Maribor, ki zna ceniti to veliko delo, se bo jutri polnočnega zbral na dobrodelni tomboli na Trgu svobode.



Radar veš, roziš
si prodajajo - mišle
na Grosuplje!

a— Iz poštne službe. Napredovali so v peto skupino Ivan Ortan, upravnik pošte Maribor I. in Gabrijel Sfiligaj pri pošti v št. Ilju v Slovenskih goricah, v šesto skupino Duška Rajhova pri pošti Maribor II. in Olga Senčeva pri pošti v Šostanju, v deveto skupino Antonija Bergerjeva na Pragerskem in Angela Tomažičova v Ptuj, v deseto skupino pa Nikola Lobkov pri pošti Maribor 2 in Nikolaj Čumak v Murski Soboti.

ZUNDAPP OZUZEK
KVALITETNE LUBJANSKE
MOTOCIKLI TAVCARJEVA 11
VSKR model gorile takoj.

a— Uprava tukajšnje pravoslavne parohije sporoča svojim vernikom, da odide g. paroh 9. t. m. na bolezenski dopust in da se vrne 29. t. m. Za časa njegove odsotnosti ne bo cerkvenih obredov. V nujnih primerih ga bo zastopal vodni duhovnik jerej Mladen Bogunović iz Varaždana. V takšnih zadevah naj se interesi obrnejo na parohijsko pisarno v Krekovi ulici 6. od 11. do 12. ure.

a— V Dravogradu je bil velik požar v tekstilni tovarni Ornk in Mitrovič, ki se nahaja na Otiškem vrhu. Okoliški gasilci so priležni na mesto velikega požara, ki je povzročil 300.000 do 400.000 din škodo. Z marljivim gašenjem so omejili požar, da ni zajel 6 tovarniških objektov. Ogenj je nastal v sušilnici in v skladišču. Zgorela je velika zaloga surovin in tudi nekateri stroji. Vzrok požara še ni ugotovljen.

Zdravilno delovanje rogaške mineralne vode:
Pri lenem delovanju črev
je dovolj večkrat piti izvir Tempel in v kratkem času neugodnosti prestopajo.



a— V šoferskem gospodarskem objektu je gorelo. V noči na petek je nastal požar v šoferskem gospodarskem poslopiju z vhodom s Slomškovega trga. V zadnjem trenutku se je posrečilo rešiti iz hišev kovčeg in krave, iz avniakov pa avni. Zgorela sta ostrešja in 2000 kg sena. Mariborski gasilci so po enournem gašenju onemogočili razširitev požara na bližnje stanovanjske objekte. Škoda je okoli 50.000 din. Vzrok požara ni znan.

a— Izporna zidanka. V Gornji Polskavi so neznan izporna zidanka mariborskega odvetnika dr. Hojnika. Odnegli so raznih predmetov za okoli 5000 din. Orožniki so zlikovcem na sledu.

a— Stanovanje za Mariborski teden. Glede na ogromno zanimanje za letošnji VIII. Mariborski teden se ponovno naproša meščanstvo, da prijavi sebe, ki jih ima na razpolago za tuje, pri stanovanjem uradu Mariborskega tedna v Mariboru na glavni postaji v ekspozituri Putnika. Vse dosedaj prijavitelje sebe so že oddane!

Danes ob 3. uri popoldne

VSI NA
TOMBOLO
V KRANJU!na Glavnem trgu v Kranju
OBRTNIŠKA TOMBOLA

40 tombol in 500 dragocenih in praktičnih dobitev.



a— Leopold Robič podlegel poškodbam. Pred tedni smo poročali o grozni nesreči v rušici tvornici za dušik, ko se je žareča karbidna masa razlila po 36-letnem Leopoldu Robiču iz Ruš, ki so ga morali zaradi strašnih opeklin prepeljati v bolnišnico. V noči od sobote pa je Robič po več tedenskem trpljenju podlegel poškodbam.

a— Vlomilci v sodnikovem stanovanju. Drzni zlikovci so se v noči na soboto spoznali v stanovanje sodnika okrožnega sodišča dr. J. Tombaka in mu odnesli razne predmete. Zlikovcem so že na sledu.

Mariborčani in okolišnji pohitijo v nedeljo, 6. t. m. v Ruše, kjer se ob 15. uri na letnem gledališču Sokola uprizori kmečka komedija

„VODA S PLANIN“.

Krstna predstava v slovenščini.

a— Prekrižani računi. Za Mariborski teden se je naklatilo v Maribor precej sumljivih tipov, med katerimi so bili tudi znani žeparji. Mariborska policija je izvedla v noči na soboto temeljito racijo in je polovila okoli 20 sumljivih oseb.

NAZNANILO

Mleko, mlečne izdelke, zelenjavo, sadje, kruh, bombone, čokolado, kekse in druge potrebščine Vam rudi najcenejše in ob solidni postrežbi

NOVO OTVORJENA TRGOVINA

Milka Župan, Maribor

Tržaška cesta 46.

a— Ne pozabite pokusiti vin hotela »Orel« na veseličnem prostoru Mariborskega tedna ali v restavraciji na Grajskem trgu.

a— Šoferski izpiti. V četrtek 10. avgusta ob pol dveh popoldne bodo pri sreskem načelnstvu Maribor desni breg šoferski izpiti za motorna vozila.

Obiščite

8. Mariborski teden

OD 5. DO 13. AVGUSTA 1939.

Polovična vožnja na železnih

od 1. do 17. avgusta 1939

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIIJA
Industrija - Trgovina - Obrt - Kmetijstvo
Velika tekstilna razstava - Turizem - Prometna razstava - Gostinstvo - Vinarska pokusnja - Razstava narodnih vezenin - Narodopisne razstave - Jubilejna gledališka razstava - Skautska razstava - Razstava malih živali - Številne specialne razstave - Koncertne in gledališke prireditve - Sportne prireditve

Veselični park na razstavišču itd itd. 5.—6. avgusta FESTIVAL slovenskih narodnih običajev.

Obiščite Mariborski otok — najlepše kopališče v Jugoslaviji!
Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak!
Obiščite vinorodne Slovenske gorice!
Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico!
Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

Iz Celja

a— Danes vsi v Zalcu! Danes popoldne bo v Zalcu svečana otvoritev ponosnega Sokolskega doma. Sledil bo telovadni nastop. Udeležba za članstvo in naraščaj so. Sokolskega društva Celja-matice obvezna: za krojače v krojih, za ostale v civilu z znakom. Pozivamo vse Sokole naklonjeno občinstvo, da se udeležijo sokolske svečanosti v Zalcu. Odhod iz Celja z vlakom ob 12.35.

a— Pri otvoritvi Sokolskega doma v Zalcu in v sprejemu bodo sodelovale tudi skupine narodnih noš, ki so prijavljene iz vse Savinjske doline. Posebno vabimo še brate in sestre iz Celja, ki imajo narodne noše, da se priključijo danes v Zalcu reviji narodnih noš in tako pripomorejo do čim večje pestrosti prireditve.

a— Odhodno br. Adolfa Grlica bo priredilo Sokolsko društvo Celje-matica v po. nedeljek 7. t. m. ob 20. v salonu restavracije v Narodnem domu. Sodeloval bo društveni jazz. Društvo poziva brate in sestre, da se v čim večjem številu udeležijo odhodnice agilnemu članu društva, za katerim se bo poznala zvestost v gospodarskem odseku, kjer se je marljivo udeleževal.

a— Zdravniško dežurno službo za člane OUZO bo imel danes zdravnik dr. Premšak na Cankarjevi cesti.



INFORMACIJE:
„ITALIA“ - Lloyd Triestino
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA C. 15 b.

a— Držna tatvina na trgu. Ko je žena čevpčarica, ki prodaja na veseličnem prostoru »Celjskega tedna« čevpčice in raznišče, nakupovala v petek popoldne na Glavnem trgu blago in je položila svojo aktovko na stojnico, je je nekdo izmaknil aktovko, v kateri je imela 2.100 din gotovine, srebrno uro znamke »Omega« in hranilno knjižico Poštne hranilnice z vlogo 5.000 din. Policija je takoj uvedla obsirna poizvedovanja.

a— Usoden padec. V petek je padel 41 letni krošnjar Peter Eranovič iz Trnovelji pri Celju na Frankolovem v štiri metre globok jarek in se hudo poškodoval po glavi.

Parketi

Našim spoštovanim odjemalcem parketov vlijudno sporočamo, da gosp. Ferdo Vode ni več naš zastopnik, ter torej ni upravičen sprejemati naročil ali kake denarne zneske za našo tvrdico.

Ako rabite dobre hrastove ali bukovne parkete, se blagovolite obrniti direktno na našo tovarno na Dupleci pri Kamniku. — Naročila sprejema enako tudi naša ljubljanska poslovalnica (telefon 22-66) in g. ing. C. R. Luckmann, Maribor, Prešernova 4.

REMEC - Co.

tovarna stolov in parketov

a— Planinska maša na Korošču. V sredo 16. t. m. bo maša v kapelici sv. Cirila in Metoda na Moliški planini pod Ojstrico.

a— Smrtna žrtev prometne nesreče. Na belo nedeljo zvečer se je zgodila, kakor smo že takrat poročali, v Drešnji vasi pri Petrovčah težka nesreča, ko je s polnim sodi natovljen avto prevoznika Dolinskega zadržal v jarek. Težek sod se je zvalil na posestnikovega sina Stanka Korenta iz Arje vasi, ki je bil uslužen v keramični tovarni v Libojah pri Petrovčah. Korent je dobil težke notranje poškodbe. Prevežalji so ga v celjsko bolnišnico, kjer se je zdravil dobra dva meseca. Tam si je toliko opomogel, da je lahko zapustil bolnišnico, imel pa je bolno ledvico. Pred kratkim se je v Ljubljani podvrnil operaciji ledvice. Izčrpano telo pa ni preneslo operacije in Korent je podlegel. Na prizadevanje članov gasilske čete v Arji vasi so prepegljali Korentovo truplo v domači kraj in v torek popoldne je bil pogreb splošno priljubljenega mladčaka na žalskem pokopališču. Pevsko društvo »Savinja« iz Petrovč in delavsko pevsko društvo »Vzajemnost« iz Liboj sta mu ob grobu zapela dve žalostni. Od pokojnika sta se poslovila za delavce keramične tovarne v Libojah Darko Suler, v imenu Sokolskega društva v Petrovčah, čigar zvest član je bil pokojnik, pa društveni starešina. V zadnji pozdrav se je sklonil prapor gasilske čete iz Arje vasi nad odprtim grobom. Pokojnemu bodi obranjen lep spomin, težko prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

a— Samo še jutri do 18. imate čas, da obnovite sreče za glavno žrebanje v podružnici »Jutra« v Celju.

OCESNI SPECIALIST

DR. R. BASSIN

Ljubljana, Gledališka ul. 4
ne ordinira do 27. avgusta

Dr. PERKO

do 23. avgusta ne ordinira

MODNI ATELJE

ŽIVKA SEVER

OSTANE ZAPRT DO 4. SEPTEMBRA

Dr. Volavšek Josip

zopet ordinira

Dr. BLUMAUER

ne ordinira do 5. septembra

Primarij dr. Jože Flajs

NE ORDINIRA od 8. VIII. do 25. VIII.

Najodličnejša restavracija Ljubljane
V HOTELU „SLON“

JE ZACELA OBRATOVATI V POLNEM OBSEGU, tako

v restavraciji, v pritličju hotela (vhod iz Franciškanske ulice in na mični, lepo okrašen terasi, v zatličju hotela, kamor ne seže hrup prometa.

Vabi vse, ki cenijo odlično kvaliteto in posebnosti prvotne hrane, zlasti toplih jedil in najpogostejših postrežbo.

Tudi okrepčevalnica namenjena mladoletnim poslovnim ljudem, v Prešernovi ulici, nasproti pošte, vabi v svoj tako miren in domač lokal. Odlična topla jedila — za absolutno svežost hrane jamčijo najmodernejše hladilne naprave — gulaž, vampi, kosilo in večerja ter razna jedila po željah, bodo gostom — in to ob dnevnih najnižjih gostilniških cenah — izborna teknila. Izborna pivo in vina. — Hotel Slon nudi tako prvotno restavracijo in najboljšo okrepčevalnico za vsakrni dnevni čas.

a— Nepošten prodajalec preprog. Ob priliki »Celjskega tedna« je prislopo v Celje več prodajalcev preprog iz Bosne. Eden izmed teh prodajalcev je prišel te dni k nekemu inženjerju in ga prosil, da bi mu posodil 4.000 din. Inženjer mu je ustreleg, prodajalec pa mu je zastavil preprogo, o kateri je trdil, da je perzijska in vredna 12.000 din. Inženjer je drugi dan ugotovil, da je preproga francoski tovarniški izdelek iz bombaza in vredna le 800 din. Menda isti prodajalec preprog je prišel tudi k neki gospe in si izposodil od nje 1.200 din ter ji zastavil preprogo. Čez nekaj dni pa je poslal h gospe nekoga moškega s pismom, v katerem jo je prosil, da bi izročila preprogo, ker ima dobrega kupca. Objubil ji je, da ji bo takoj vrnil izposojeni denar. Gospa se je dala premotiti in je izročila preprogo, prodajalec pa ni bilo več na spregled. Na silčen način je bilo v Celju ogoljufanih še več oseb. Policija je storila že na sledu. Pred kratkim je bila na omenjeni način ogoljufana neka gospa v Murski Soboti za 20.000 din.

Praznik Sokola na Lavrici

Vztrajno in neumorno deluje sokolska četa Lavrica. S svojim težkim, toda plemenitim delom utira in utrjuje pot jugoslovenski sokolski misli v naše podeželje. Še čisto mlada je ta četa — prihodnje leto bo praznovala desetletnico svojega obstoja — toda pokazati more sadove svojega dela, vsakoletne nastope, krasno telovadišče, a prav lani je v okviru Petrove petletke dogradila in otvorila lepo letno telovadišče v Lavrici.

Sokolli!

Danes vsi na Laverco!
Sokolski nastop — narodna veselica
godba — ples — prosta zabava

Danes priredi četa Lavrica svoj redni letni telovadni nastop. Strumno se bodo postavile sokolske vrste na telovadišče na Lavrici, z vso vestnostjo bodo izvajale telovadne točke, iz mladih krepkih grb bo navdušeno zadonel: Le naprej bra miru...

Sokolli!

Danes vsi na Laverco!
Sokolski nastop — narodna veselica
godba — ples — prosta zabava

Sokolli! Sokolice! Danes vsi na Lavrici! Pridite, ocenite, podprite delo prizadevalce čete. Nastop se prične točno ob 15.30. Sokoli Ljubljancani, ob 13.30 vaspeljne domače društvo s godbo dravske divizije. Sprejeli bomo tudi goste iz Grosuplje ob 14.45. Uprava sokolske čete Lavrica apleta zlasti na bratske društva, pri katerih nastopih je njeno članstvo sodelovalo.

Sokolli!

Danes vsi na Laverco!
Sokolski nastop — narodna veselica
godba — ples — prosta zabava

Po nastopu bo narodna veselica v senčnatem parku br. I. Ogrina.

Sokolli!

Danes vsi na Laverco!
Sokolski nastop — narodna veselica
godba — ples — prosta zabava

Sokolski praznik
na Zidanem mostu

Ne vdajmo se! To sokolsko geslo nas je vodilo skozi leto in dan. Pripravljeni smo, da na naš sokolski praznik, v nedeljo 6. avgusta jasno pokažemo trud in sad našega sokolskega dela in neizmirljive sokolske volje. Kljub popolni abstinenčni nekaterih bratov, ki je pač v znaku današnjih materializiranih časov, mi Sokoli v Zidanega mosta nismo klonili, ampak smo z vero v boljšo in pravičnejšo bodočnost, še z večjo poštrevnostjo in v večjim idealizmom nadaljevali naše sokolsko delovanje.

Živimo v težki dobi — dobi preizkušnje značajev in ravno v tej dobi smo videli, kaj je zdravo, kaj nezdravo in »gde je vera, gde ne vera!« V zvezi temu pa vlada v naši sokolski edini, zdrav duh in pravilno pojmovanje nesmrtnosti Tyrseve sokolske ideologije. Ni bilo sokolske prireditve v našem okrožju, ki se je Sokoli v Zidanega mosta ne bi udeležili, udeležili pa smo se

tudi prireditve v drugih, nam bližjih sokolskih edinicah.

Z dejanji smo pokazali, da nam sokolsko bratstvo in sokolska zvestoba ni samo fraza, dokazali smo, da se zavedamo velikega pomena sokolskih isketov in nastopov. Na takih isketih se medsebojno spoznavamo in javno, pred celim svetom manifestiramo naše sokolsko bratstvo; saj smo si tu vsi enaki in vsi ravni vsi Sokoli, vsi Slovani. Prelep je pogled na množico rdečih rajc, Sokolov delavcev kmetov in intelektualcev, ko so padle vse razlike, vsi naslovi, v sokolskih prsih pa klije živa domovinska ljubezen in volja po svobodi, kajti svobodni hočemo biti in svobodni bomo ostali.

Dne 6. avgusta vabimo vse brate in sestre posebno iz edinic našega okrožja, da se udeležijo našega nastopa.

Iz življenja na deželi

SV. PAVEL PRI PREBOLDU. Nedavno smo imeli pri nas lep sokolski praznik. Domače sokolsko društvo je imelo svoj javni nastop, ki je kljub obiskom uspel moralno in gnotno nad vse pričakovanje dobro. Dolga povorka, močni oddehi telovadcev in obilo občinstva je obnovilo dokaz, da je Sv. Pavel sokolski in nacionalni. Sedaj pa se pripravljamo sokolsko tombolo, ki bo z novim motornim kolecom in premnogimi drugimi dobili ena najboljših v Savinjski dolini. Pridite še takrat! Zdravo!

Iz Novega mesta

Dentist Filip Ogrič

Novo mesto

radi renoviranja lokalov ne ordinira
do 20. avgusta

Iz Gornje Radgone

gr— Sprememba posesti. Znano gostilno »Pri kovaču« pod gradom je zvela v našem s. t. m. in sopraga brivskega mojstra ga. Marija Motohova.

gr— Petelin izkijaval otroka ako. V. Obratni (Halbenrainu) pri Radgoni je bila na letovisku uradna družina Petelinčeva iz Gradca. Ko se je ta dni dveipolletni sinček Ivan igral na dvorišču ter začel mod kokod, je skočil petelin v njega ter mu izkijaval levo oko. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je oko izbita, in je otročka poslal na očesno kliniko v Gradcu.

gr— Taborjenje sokolskega naraščaja. Čeprav sta članstvo in sokolski nako-njeno občinstvo že mnogo darovali akcij za gradnjo doma, so se vendar še našla dobra srca, ki so podprla akcijo tehničnega odseka, da izvrši tudi letos taborjenje sokolskega naraščaja in ubožnejšega članstva na zelenem Pohorju. Naraščaj in članstvo odpuhtaja v soboto s jutrnim vlakom do Maribora in od tam k sokolski planinski koči na Pohorju pod vodstvom br. Zemljica in s. Revelantejeve Anice. Vsem darovalcem izreka tehnični odbor bratsko sokolsko zahvalo.

gr— Novo motorno brizgalno si je nabavila gasilska četa v žepovih v Apačih kotlini. Blagoslovitev je bila prejšnje nedelje.

gr— Občni zbor Protituberkulozne Rge v Gornji Radgoni je zaradi odsotnosti nekaterih članov preložen in bo 11. t. m. s začetkom ob 20. v šoli. Pridite!

Z Jesenice

a— Zvočni kino Radio bo predvajal danes v nedeljo ob pol 9. sveder (popoldne ob 3. samo ob slabem vremenu) velfilm »Ponočni pevec«. V glavni vlogi stavi pevce Jean Lumiere. Med dodatki tudi Paramountov svočni tednik. Sledi velfilm »Rdeče orhideje«.

Iz Kranja

r— Kino Narodni dom prikazuje danes malo Shirley Temple v prekrasnem filmu »Mali pomorščak«. (—)

Iz Zagorja

a— Pes je rešil življenje mlademu kopalcu. Oni dan se je kopal v Savi večje število kopalcev in je bil med njimi tudi 16letni Oton Jerin, ki je pripeljal s soboj psa-volčjaka, ki je last trgovca Mrnuha iz Toplice. Fant je zašel v nevaren vrtnec, v smrtno strahu je klical na pomoč, dva kopalca sta ga skušala rešiti, a je bil vrtnec premočan. Ko je vrtnec fanta zaukal navzdol, se je sagnal v Savo pes in fant se ga je oprjel ter z njim srečno dosegel breg. Vsi kopalci so se čudili vesti živali, ki je rešila fanta smrti.

KOŽO VAM VARUJEM JAZ!

Pekoči sončni žarki pač lahko sijejo na Vašo kožo, toda ne smejo ji škodovati. Zato uporabljajte mene! Vaša koža bo namreč tedaj čudovito lepa rjava in še sunanjostjo boste razodevali pravega športnika in zdravega človeka, kar si vedno tako želite.



Ob avstrijski mobilizaciji 26. julija 1914. v Trstu

Bila je sobota, 25. julija 1914. leta. V uredniški sobi tržaške »Edinosti« smo vsak za svojo mizo sedeli trije uredniki in se mučili vsak s svojim delom, ki tiste dni ni bilo niti najlažje niti najprijetnejše, ko nam je visel nad glavo, da ga je moral vsakdo ne samo videti, temveč tudi otipati, Damoklejev meč neposredno grozeče vojne. »Kaj se pride danes z Dunaja? Kaj iz »Bograda?« smo se povpraševali, prepričani, da izbruhne najhujše vsak čas. Dva sva bila bivša vojaka in sva se zavedala, da naju pograbi že prvi mobilizacijski val, tretjega pa brez dvoma tudi prej ali slej in čemu? Komu v prid? Tistemu in tistim ki so bili sto in stoletja najsrdečiji zatraci vsega, kar je našega, in proti tistemu in tistim, s katerimi smo še komaj pred letom dni z največjim navdušenjem in v najiskrenejši bratovski vzajemnosti praznovali njihovo slavno zmago nad petstoletnim azijskim zasužnjevalcem našega rodu, proti zmago-

gova beseda, osorna, kolikor le mogoče: — Kaj pa ta civilist išče tu?

Predstavil sem se mu, pokazal namestništvu objavo in mu dejal:

— Uredništvo je prejelo to objavo sedajle opolnoči in jo seveda objavi, kakor zahteva namestništvo. Toda je stvar taka, da čitajočemu občinstvu, zlasti pa tistim, ki jih zadeva mobilizacija, s to objavo prav nič ni pojasnjeno. Ker v objavi niso navedeni vojni zbori (kori), ki so mobilizirani, ne bo vedel nihče ali je mobiliziran ali ne. Za Trst je ta stvar še tem kočljivejša, ker se nahajajo tu vojaški obvezanci prav gotovo iz vse države. Zato bi vas prosil, gospod polkovnik, da mi poveste, kateri vojni zbori so mobilizirani, da morem to dodati namestništvu objavi kot pojasnilo, dobljeno na pristojnem vojaškem mestu.

Polkovniku je kar zažarel obraz, ko je prečital namestništvu objavo. Zakrli!



slavnim maščevalcem Kosova, proti nezlojivim junakom s Kumanova in Bregalnice. Da, res težki so bili tisti dnevi negotove gotovosti in težko, zelo težko se je opravljal drugače vendarle zanimivo, vznemirljivo uredniško delo.

Tistega večera sta se kazala na uri že pomikala proti polnoči. Še kakih pet minut. Tedaj pa se je doli na ulici — uredništvo se je nahajalo v Ulici sv. Franciška, v prvem nadstropju lastnega tiskarskega poslopja — zaslišal ropot avtomobila in takoj nato je že nekdo potkal na vrata uredniške sobe.

Na moj »napreč« je stopil v sobo gospod v žaketu, za njim pa uniformiran sluga s torbo v rokah.

Gospod je pozdravil po nemško, se predstavljal — ime tega nemškega baročnega sem pozabil — kot namestništvu tajnik in vprašal, kdo je doli na ulici — uredništvo se je nahajalo v Ulici sv. Franciška, v prvem nadstropju lastnega tiskarskega poslopja — zaslišal ropot avtomobila in takoj nato je že nekdo potkal na vrata uredniške sobe.

— Po nalogu njegove presvetlosti gospoda namestnika naj se objavi to v jutrišnjem listu na prvem mestu na prvi strani!

Pa se je poklonil, ne rekoč niti besedice več, in odšel s svojim slugom.

Tu naj pripomnim, da je bil tedaj c. kr. namestnik v Trstu pod imenom »rdečega princa« znani princ Hohenlohe, ki je bil nam Slovencem odkrito naklonjen — sedanjemu senatorju dr. Gustavu Gregorinu bi mogel marsikaj povedati o Hohenlohejevem zanimanju za dejanje in nehanje našega naroda na Primorskem — in gre te njegovi naklonjenosti zahvala, da začetek svetovne vojne zlasti tržaškim Slovencem ni prinesel tolikih preganjanj, kakor so jih morali pretrpeti naši bratje drugje. Njegov naslednik, ošabni puhloglavac baron Frig-Skene, je bil potem človek čisto drugačnega kova. Toda o tem morda kedaj pozneje.

Delna mobilizacija: 8 armadnih zborov

Z nič manjšo radovednostjo, kot jaz sam, sta tudi moja uredniška tovariša pričakovala, da izvesta vsebino namestništvene objave, ki naj se priobči na prvem mestu v listu. Pa sem jo prečital glasno. Pisano je bilo seveda nemški in čisto kratko. Namestništvo razglasa, da je cesar in kralj odredil delno mobilizacijo in da je prvi mobilizacijski dan 27. julija 1914.

— Dobri smo! Pa pojdemo! — je menil uredniški tovariš. — Toda samo delna mobilizacija. Vrag si ga vedi, kaj se vse mobilizira in ali smo res prizadeti tudi mi! Ista misel je šla po glavi tudi meni, toda z odtokom: stvar je tajna, ali bi odkrita mogla priti prav komu, pa sem dejal:

— Vesta, kaj: časa imamo še dovolj, list izide šele ob petih. Pustim nekaj prostora na prvi strani, v tem pa skočim v vojašnico, in s pomočjo 97. dopolnitvenega okraja, da izvem, kaj je mobilizirano.

Vzel sem namestništvu objavo in od dirjal v vojašnico na tedanjem Vojašničnem trgu (sedaj »piazza Dalmazia«) nasproti Narodnemu domu. (Danes te vojašnice ni več, ker so jo že pred leti podrli, pustivši kot »Oberdankovo svetišče« samo oni del, kjer je bil »atentator« na cesarja Franca Jožefa Oberdank zaprt in potem obešen.)

V vojašnici je vse vrelo kot v panju, dasi je polnoči že minilo. Straža ob vhodu me nikakor ni hotela pustiti v poslopje in šele potem, ko sem dal poklicati dežurnega oficirja in sem mu pojasnil, za kaj gre, sem mogel v poslopje in v prvo nadstropje, kjer so bile pisarne dopolnitvenega okraja. Po dvorišču in stopnicah se je vse kar gnetlo vojaštva.

V pisarni dopolnitvenega okraja je bilo vse polno oficirjev vseh mogočih rodov in polkov in sem se z največjo težavo, povprašujoč sem in tja, prenilil do poveljnika 97. dopolnitvenega okraja, polkovnika Obratčaja (ali se je pisal »Obratschaj« ali »Obracsay« ali kako podobno, ne vem), ki je stal tamkaj v krogu višjih oficirjev, pripadajočih večinoma bosenskem polku, ki je bil tedaj nastanjen v Trstu, in domačemu 97. pešpolku, proslulim »demogelanc«. Ko me je zagledal, je bila prva nje-

govna beseda, osorna, kolikor le mogoče: — Kaj pa ta civilist išče tu? Predstavil sem se mu, pokazal namestništvu objavo in mu dejal: — Uredništvo je prejelo to objavo sedajle opolnoči in jo seveda objavi, kakor zahteva namestništvo. Toda je stvar taka, da čitajočemu občinstvu, zlasti pa tistim, ki jih zadeva mobilizacija, s to objavo prav nič ni pojasnjeno. Ker v objavi niso navedeni vojni zbori (kori), ki so mobilizirani, ne bo vedel nihče ali je mobiliziran ali ne. Za Trst je ta stvar še tem kočljivejša, ker se nahajajo tu vojaški obvezanci prav gotovo iz vse države. Zato bi vas prosil, gospod polkovnik, da mi poveste, kateri vojni zbori so mobilizirani, da morem to dodati namestništvu objavi kot pojasnilo, dobljeno na pristojnem vojaškem mestu.

Polkovniku je kar zažarel obraz, ko je prečital namestništvu objavo. Zakrli!

— Gospodje moji, stvar je že javna! (»Meine Herren, die Sache ist schon publik!«)

Pa jim je prečital objavo. Nato pa me je popeljal malo v stran k mizici, za katero je sedel nadporočnik 7. pešpolka (celovskega), in mu ukazal:

— Gospod nadporočnik, prečitajte gospodu uredniku brzojavko z mobiliziranimi vojnimi zbori.

Nadporočnik mi je prečital brzojavko, katero sem dobesečno napisal kar na namestništvu objavo. Delna mobilizacija se je nanašala na osem vojnih zborov, med njimi tudi III. (graškega) z vsemi slovenskimi pešpolki, celovskim 7., ljubljanskim 17., mariborskim 47., celjskim 87. in tržaškim 97. in ravno tako vsemi domobranskimi, topniškimi polki, lovskimi bataljoni in ostalimi rodovi, XIII. zagrebškega in XV. sarajevskega. Katerih pet vojnih zborov je tudi še bilo mobiliziranih, danes ne morem več reči: po 25 letih mi je stvar izginila iz spomina, dotične namestništvene objave, na kateri sem jih imel zabeležene, pa nimam, ker je bila uničena ob enem tistih šestih poprevarnih upostojevalnih naslovov na uredništvo »Edinosti«. Stvar je pa vsekakor zabeležena na prvem mestu na prvi strani »Edinosti« od 26. julija 1914. leta, katero imajo brez dvoma v ljubljanski študijski knjižnici.

Posledica objave v »Edinosti«

»Edinost« je objavila tistega jutra na prvem mestu na prvi strani namestništvu objavo o delni mobilizaciji, takoj pod njo pa pojasnilo, kaj pomeni ta delna mobilizacija, da je mobiliziranih osem vojnih zborov, in sicer ti in ti, in da je list dobil te podatke od pristojne vojaške oblasti. Oblasti so dale sicer istega dne na področjih vseh osmih mobiliziranih vojnih zborov nalepiti mobilizacijski oglas, toda na področju vsakega vojnega zbora samo za vojaške obvezance dotičnega zbornega področja, tako da se nikakor ni moglo vedeti, kaj vse je mobilizirano. V vsej širni avstroogrski monarhiji je bila naša tržaška »Edinost« edini list, ki je objavil točne podatke o delni mobilizaciji. Ker je list imel naročnike in čitatelje ne samo v naših krajih, temveč tudi drugod po državi in inozemstvu, je v najkrajšem času, najdalje že naslednjega dne mogel vedeti vse svet, kaj in proti komu je prvi bil mobiliziran. Avstroogrška s svojo delno mobilizacijo, kateri pa je potem itak kmalu sledila splošna.

»Edinost« so pa čitali tudi gospodje v takomenovanem vojnem nadzorstvenem uradu (»Kriegsüberwachungsamt«), pa se je zgodilo, da mi je upravitelja lista, ko sem četrti dan po tisti objavi prišel dopoldne po nočni službi v uredništvo, povedala presenetljivo novico, da so prišli zjutraj v tiskarno možje s policije, pretnikli tiskarno, upravništvo in uredništvo in zaplenili vse izdane liste od 26. julija, v kateremu je bila objavljena delna mobilizacija, jaz pa naj se zglašam na policijskem ravnateljstvu. Isto povabilo mi je takoj nato sporočil telefonično tudi tedanji cenzor na policiji dr. Ivan Senekovič. Na policijskem ravnateljstvu so me vprašali, kako je prišlo do objave mobiliziranih vojnih zborov, kar je vendar najstrožja vojaška tajnost. Povedal sem, kako se je zgodilo, kaj mi je bilo povod, da sem šel po obvestilo v vojašnico, da sem dobil obvestilo po ukazu poveljnika 97. dopolnitvenega okraja ob izrecni svoji izjavi, da mi je to obvestilo potrebno za objavo v listu. Če je smatral oficir in tako visokem, tako odgovornem položaju, če je smatral polkovnik Obratčaj ne samo za dovoljeno, temveč celo koristno in potrebno, da se stvar objavi, sem jaz pač storil samo svojo uredniško dolžnost, da sem stvar objavil. Ako se je storilo s tem kaj napačnega, ne zadeva krivda mene, temveč edino ne polkovnika Obratčaja. Na policiji so vzeli to mojo izjavo na znanje in je bila tako stvar za list in zame končana. Ker sem se tedaj moral prijaviti v pocolski vojašnici za vojno službo, ki sem jo tudi moral takoj nastopiti, bil bil prav kmalu pozabil to stvar, da se ni nato zgodilo nekaj, kar mi jo je globlje vtisnilo v spomn.

Kake narodnosti je bil polkovnik Obratčaj, nisem nikdar mogel dognati. Izvedel sem pa, da je bil pred namestitvijo v 97. dopolnitvenem okraju poveljnik 97. pešpolka in kot tak zaradi svoje ne morda strogosti, temveč naravnost sirovosti, katero je prav posebno raztresel nad vojaštvom naše narodnosti, moštvo in oficirji, skrajno nepriljubljen, že kar osovražen. Vse se je oddahnilo, ko je odšel od polka. Da bi bil Čeh, ne verjamem, morda Poljak ali pa Madžar. Govoril je kakor so mi zatrjevali, še precej dobro naš jezik, ali da bi bil morda »kordunaš«, je skoraj izključeno, ker bi bil tedaj pač drugače ravnal z našimi ljudmi.

Toda kaj se je zgodilo z njim?

Vojni nadzorstveni urad je zahteval pojasnila, kako je prišlo do one objave del-

Občine in občinski uslužbenci

Prejemki občinskih uslužbencev še daleč niso v pravem razmerju z njihovim delom

Ljubljana, 5. avgusta

V današnji dobi se občini kot najnižji oblastni enotici nalagajo povsem novi posli v toliki meri in s tako brzino, da je v nekaj letih delo v občinski pisarni ogromno naraslo. Nasprotno temu pa finančne zmoglosti občin in sploh ostali njih ustroj ni sledil temu naraščanju dela in prišli smo v kaos, da vse to novo naraščajoče delo pada na ramena že prezaposlenega občinskega uslužbenca. Med občinskimi uslužbenci — vsaj v podeželskih občinah — poznamo ponajveč le tajnika in ponekod še služitelja, pomočnik pisarniških moči naše podeželske občine skoro nikjer ne pozna.

Ker so se pa na občine prevladali novi, sedaj povsem tuji posli, se je tudi delo v toliko spremenilo, da ne pretiravam, če trdim, da je na položaju občinskega tajnika odgovornejši in napornejši ostati kot na položaju kateregakoli državnega ali banovinskega uradnika, a zato se pa tudi tajniki med vsemi dosti manj — mnogokrat sramotno — plačujejo in upoštevajo ter ne uživajo nikakih privilegijev, kakor jih n. pr. uživajo ostali uslužbenci javnopravne- ga značaja.

Svojčasi je bil tajnik pisar županov, ki mu je nekaj ur dnevnega uradnega pisarniškega dela bilo postranski posel in vse kaže, da se še tudi danes tako presoja njegovo položaj takrat, kadar se odmerja njegovi prejemki in sestavljajo zakoni, uredbe, pravilniki in statuti o njih plači; a takrat, kadar se jim nalaga potom občin delo in odgovornost, se ga postavlja v položaj javnopravnega uradnika z znanjem na vseh poljih v eno in zakonodaje in se od njega zahteva z eno besedo rečeno vse, kar je v javni upravi potrebno.

Tako se upravni material, ki se pri raznih upravnih, vojaških in tudi sodnih oblasteh rešuje po raznih referentih in pisarjih skupi v res idealnem steku na občino in od tu na rame enega tajnika. Vse ta material je dostikrat najnujnejši in sedaj to, kar je reševalo nebroj oseb, naj reši ena sama pisarniška moč na občini? Če pri svoji prezaposlenosti ne moreš točno in pravočasno rešiti vsakega predmeta posebej — ne glede na njegovo obsežnost in število — tvegaš, da te bo tisti referent, ki dela uradno predpisanih 6 ur dnevno ožigal kot lenuha in nesposobnega, ne imajoč v vidu, da dela vsaj polovico več od njega in da si za to svoje delo do petkrat slabše plačan.

Večina dela nalaga občinam — in torej tudi občinskimi uslužbencem — vsaj posredno državna uprava, a plačilo nam odmerja občinski odborniki, ki še daleč ne morejo pojmovati teže in odgovornosti pisarniškega poslovanja. Po svojih razmerah presoja delo in zaslužek, katerega upoštevajo tako kot bi mogli sami izhajati, če bi poleg svojega gospodarstva še toliko zaslužili. Povsem jasn dokaz o naših mizer- nih razmerah je v tem, da je celo banova uredba predvidela kot minimalno plačo 450 do 500 din mesečno. To ni plača, nego milodar! Kdo se upa živeti s to plačo??

Poznam primer, ko je tajnik prejemal mesečno plačo 450 din. Za hrano je izdal 300 din, a ostalo mu je bilo za obitke, ob- leko in ostale potreščine, no, za stanova-

ne mobilizacije v »Edinosti«, v kateri je bilo v ostalem povedano, da smo dobili ob- vestilo od poveljništva 97. dopolnitvenega okraja. Z mojo izpovedbo na policiji je bila stvar popolnoma pojasnjena in posledica je bila, da je bil polkovnik Obratčaj ne- mudoma odstavljen, kar mi je pozneje, ko sem se bil izvelkel iz vojske in zopet delal v uredništvu, tako mimogrede povedal oni zloglasni obveščevalski oficir, stotnik, po- zneje major Lonjek, ko mi je po vstopu Italije v vojno narinil neke pamflete proti D'Annunziju (zaradi njegovega poleta nad Dunaj) s strogim nalogom, da se morajo takoj prevesti iz nemščine in objaviti v listu. Obenem mi je tudi povedal, da je polkovnika Obratčaja stvar toliko pekla, da si je v St. Petru na Krasu, kamor se je umaknil iz Trsta, s samokresom vzel življenje. Lonjek je sicer tudi nekam namignil, da je bil v stvar vpleten še neki »slovanski novinski mazač« (»ein slawische Zeitungsschmierer«), ki bi zaslužil kaj po- dobnega, pa sem seveda na to pripombo previdno molčal. Danes, ob 25letnici teh dogodkov, pa ni ne Obratčajev ne Lonje- gov... Pa mobilizacija? Avstroogrška: te- daj in nikoli več!

ima namreč za zdaj izposojeno ročno briz- galno od gasilske čete v Aapačah.

Slovesno blagoslovitev novega doma je izvršil župnik iz Apač g. Ivan Čilenšek, ku- movala pa je g. Ana Probstova, gostilničar- ka iz Lutvercv. Kot zastopnik ljutomer- sko-gornjeradganske župe se je udeležil slavnosti g. Ljudevit Ivanjšič od Sv. Jurija ob Ščavnici.

Metode vodnega reševanja

Ljubljana, 4. avgusta.

V ljubljanskem kopališču Ilirije se že drugi teden vrši reševalni tečaj za potap- ljajoče, in sicer namenjen v prvi vrsti or- ganom javne varnosti. Udeležujejo se ga orožniki iz raznih krajev Slovenije, poli- cijski stražniki in ljubljanski poklicni re- ševalci. Vsekako je ta tečaj velike važno- sti in prepotreben spričo dejstev, da se je že toliko vodnih nesreč, zlasti v poletnem času tragično končalo, ker potapljačom reševalci niso znali pomagati in jih oteli smrti.

Tečaj se je delil v dva dela. V prvem so se obdelali in praktično preizkusili pla- valni stili, ki prihajajo pri reševanju v po- stev. Jasno, da mora biti dober reševal- lec tudi dober, vsestranski verziran pla- vač, tako v prsmem, hrbtnem in bočnem plavanju. Reševanje samo delimo v tri vr- ste. Najprej reševanje samega sebe in si- cer, če pade kdo oblečen v vodo, če ga zgrabi krč, če zabrede v močvirje ali v vodo z ovijalkami in, če pride v vrtnec. Duhaprisotnost in brezhibno obvladnje vseh plavalnih gibov sta pač osnovna po- goja za srečen izid reševanja.

Drugo poglavje obsega reševalne meto- de za pomoč utrujenemu in ustrašenemu in si- cer z različnimi prijemi. Recimo s tako- zvanim potiskanjem, vplavljenjem in mo- stom, ki pa potrebuje dveh reševalcev. To so posamezni poskusi, spraviti utrujene- ga iz nevarnosti, da se prične potaplja- ti, ga podpreti v plavanju in tako obvarova- ti nesreče. Težje so metode pri reševanju utapljajočega. Razlikujemo tri stadije po- tapljanja, od katerih vsak zase zahteva drugačne prijeme in ravnanje. Prvi sta- dij, ko potapljač izgubi moč, je pa še pri zavesti in je dostopen prigravarjanju. Tod uporabljamo reševalne prijeme tako z oklenitvijo (visoki in nizki prijemi, pol- nelson, dvojni nelson), ali pa brez okle- nitve, kadar reševalec zgrabi utapljajoče- ga za glavo in pod pazduho. Posebni pri- jemi so seveda na mestu v nemirni in te- koči vodi. Mornarski prijem je tisti, ko primete utapljajočega z eno rokoko krog pasu, sami pa z drugo zaplavate bočno. Potem so še nadležni prijemi in prijemi za lase oziroma ovratnik.

Takozvani oprostilni prijemi se uporab- ljajo takrat, ko utapljajoči v predsmrt- nem strahu izgubi vsako razsodnost, gra- bi krog sebe in je reševalec v veliki ne- varnosti, da se ga oklene in potegne pod vodo. Reševanje zahteva torej mnogo pre- vidnosti in mora reševalec kako onespo- sobiti utapljajočega za nadaljnji upor, to pa na ta način, da ga preprosto spravi pod vodo. Sam se mora seveda tudi z njim vred potopiti in potlej šele prične z oprostilnimi prijemi, da ga zgrabi ali za roke, za vrat, za prsa ali za noge. Pri re- ševanju utoplenca so predpisani isti pri- jemi, kot pri prvem stadiju.

Ko spravi reševalec utopjenega do oba- le, ga mora odnesti na suho v vodoravni legi, da se voda sprosti odtoka. Potlej ga položi na hrbet ali na trebuh in nemudo- ma prične s poskusom umetnega dihanja. Prej mu mora seveda očistiti usta, poteg- niti jezik ven in spravi čim več vode iz telesa. Za vse te reči so v uporabi spet posebni načini.

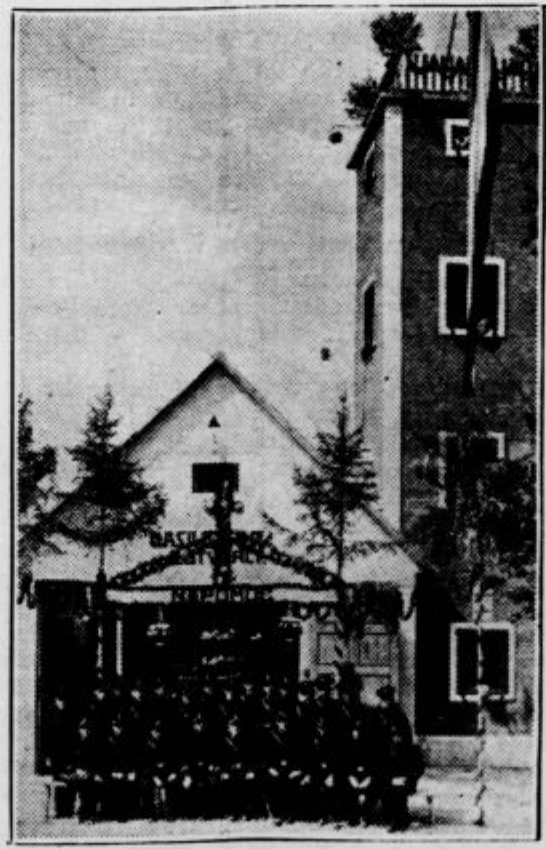
Poglavitna načela reševanja so mir, zbranost in previdnost. Naglica ni na me- stu. Pri reševanju z obale ali s čolna je treba pomoliti potapljačemu desko, ves- lo, plašč ali kar je pač pri roki. Pravilo je, da k utopljencu plavaj zmerom od za- daj. Kdor ne razpolaga z veliko telesno močjo, naj pusti potapljačega toliko časa samega, dokler čisto ne omaga. Ne obupaj nikoli pri poskusih za zopetno oživenje utopjenca; smrt more konsta- tirati samo zdravnik. Skrb za to, da se telo utopjenca nikoli preveč ne ohladi in ga zato nemudoma zavij v tople odeje ali obleke. Po posrečeni rešitvi ne prepuščaj rešenega samemu sebi, ampak ga spre- mi domov. Pri masnih nesrečah v vodi ve- lja načelo rešiti najprej posameznika. Ge- slo reševalnega tečaja je: vadi reševalne in oprostilne prijeme, pomagaj in pridobi- vaj nove borbe proti mokri smrti.

Tečaj vodi z uspehom dr. Branibor Ska- berne in ga prireja prva splošna jug. pla- valna šola v Ljubljani. Sistematično go- jiti so začeli reševalno plavanje pri nas že pred štirimi leti: Prvi tečaj je vodil Ulaga, od leta 1936 pa ga vsako leto vo- di dr. Skaberne. V bazenu kopališča Il- irije dobe tečajniki dosti prilike, da se tu- di praktično, na licu mesta izvežbajo v vseh metodah reševanja. Ob zaključku te- čaja, dne 10. t. m. bodo na javni produk- ciji pokazali sadove učenja. Želeli je sa- mo, da bi tečajniki tudi v resničnih ne- varnostih uspehi v plemeniti nalogi reše- vanja in, da o naših čim več požrtvoval- nih posnemalcev!

Obnova starih srbskih svetišč na jugu. V južnih srbskih krajih so najvažnejša srbska svetišča iz srednjega veka. V zad- njih letih so bile nekatere stare cerkve ob- novljene, obnavljajo pa tudi razne staro- davne samostane. Lani so obnovili cerkev in samostan Banjsko blizu Kosovske Mi- trovice, ki je ustanova kralja Miljutina in je z njim zvezano legendarno ime Strah- niča Bana. Vsa popravila in obnove so bile doslej v glavnem izvršene po privatni ini- ciativi in s pomočjo denarnih sredstev, ki so jih zbrale cerkvene, prosvetne in druge organizacije. Zdjaj pa je za obnovo starih svetišč tudi pravosodno ministrstvo do- ločilo večje kredite. Za obnovo svetišč v ra- ško-prizrenski eparhiji je določenih 1.130.000 din in odpade od tega na samo- stan v Visokih Dečanih 600.000 din, na sa- mostan Gračanico 410.000 din, na samo- stan Banjsko 70.000 din, na samostan So- počane pa 50.000 din.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

Gasilci v Lutvercih so si sami zgradili dom



Gor. Radgona, 4. avgusta

V prijazni vasi Lutvercih, stoječi ob banovinski cesti Gornja Radgona — Apa- če — Gornji Cmurek, je bilo minilo nede- ljo 30. julija veliko gasilsko slavlje. Blago-

slovlili in izročili so svojemu namenu na- novodograjeni gasilski dom, ki je zrasel iz tal ob žuljih kulukarjev — gasilcev. Mla- da gasilska četa, ki je bila ustanovljena še- le lani septembra na pobudo dveh bivših članov gornjeradganske gasilske čete brat- ov Hinka in Ruperta Probstov in posestni- ka Tomaža Simenčiča iz Lutvercv, šteje 32 izvršujočih in 30 podpornih članov. Iz- vršujoče članstvo je opravilo kuluk z de- lom, podporni članstvo pa je odslužilo kul- uk z raznimi vožnjami in darovi materia- la.

Načrte za zgradbo je napravil stavbenik Schaefer iz Radgone, zidarska dela pa graditelj Josip Novak iz Dežnjaka pri Lju- tomeru pod nadzorstvom kulukarjev pre- sednika čete Tomaža Simenčiča in gospo- darskega Ruperta Probst. Stavbeni prostor sredi vasi ob banovinski cesti je dala na razpolago tako zvana gospodarska občina, les za ostrešje, gramoz in pesek pa so po- darili kmetje. Nakupiti je bilo treba samo opeko, zidno in strešno, cement, apno, ne- kaj železja in nekaj lesa za mizarska dela.

Celotni izdatki za material znašajo ko- maj okrog 25.000 din, ker je bilo precej materiala posojenega. Delo, razen dela strokovnih delavcev zidarjev in tesarjev, so opravili kakor rečeno požrtvovalni ga- silci s kulukom. Vsi stroški bodo poravnani z nabiralno akcijo in z izkupičkom od lan- ske prireditve, ki znaša 17.000 din, in od letošnje, ki znaša 14.000 din. Presček bo naložen v sklad za nabavo gradiva. Četa

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

»Solnina.« — Po počitnicah pošljete v srednjo šolo tretjega otroka. Najstarejši je lani napravil malo gimnazijsko maturo, drugi pa je dovršil tretji razred realne gimnazije. Z novim šolskim letom boste torej imeli že tri srednješolce. Imate samo malo stanovanjsko hišico, v kateri stanuje sami s svojo družino. Všeč mož pa je uslužben kot obratovodja v nekem privatnem podjetju. Vprašujete nas, koliko boste morali plačati za vse tri otroke šolsnine in kakšne listine boste morali v ta namen predložiti vodstvu dotičnega šolskega zavoda. — Odgovor na to Vaše, ne baš določa točno vprašanje je precej težak. V splošnem pripominjamo, da je izšel k. tar. post. 318 a taks. zakona dne 20. IV. 1932 poseben pravilnik o pobiranju šolsnine, h kateremu je finančno ministristvo izdalo še podrobna pojasnila. Pred vsem se za učenje, katerih roditelji imajo več otrok v šolah, plačuje za prvega otroka polovna šolsnina, za ostale otroke pa polovica šolsnine. Odmerna šolsnine se ravna po neposrednem davku roditeljev in po neposrednem davku učenca samega, če ima ta lastno imovino. V neposredni davek se morata vračunati osnovni in dopolnilni davek vseh davčnih oblik. V Vašem primeru prihaja torej v poštev zgradarina Vaše hiše ter uslužbenški davek Vašega moža brez enodotnega približka, ker se ta približek ne smatra za neposredni davek in potem ne spada v odmero podlaga šolsnine. Potrdilo o višini zgradarine prejmete pri pristojni davčni upravi. Glede uslužbenškega davka, o katerem pri davčni upravi ni individualnega predpisa, mora Vaš mož predložiti potrdilo podjetja, v katerem je kot obratovodja zaposlen, ker podjetje ta davek pobira in ga tudi odvaža davčni upravi. Ker šolate več otrok in Vam je potrebno dokazilo, da ste za najstarejšega plačali polno šolsnino, da bi tako za ostala dva plačali samo polovico šolsnine, ni potrebno za to posebno potrdilo dotičnega šolskega zavoda, marveč zadošča že sama priznanica o vplačani polni šolsnini za najstarejšega otroka. Ne odlašajte s prošnjo za izstavitev potrdila o višini predpisane zgradarine, ker bo davčna uprava ob priložnosti šolskega leta itak preobremenjena. Prošnjo kolkujte z 10 din ter ji priložite en kolec za 20 din (unikat potrdila za najstarejšega otroka) in dva kolkpa po 10 din (dvoje duplikatov potrdila za ostala dva otroke). Koliko šolsnine boste plačali, Vam bomo mogli povedati šele tedaj, ko nam sporočite letni predpis zgradarine in uslužbenškega davka Vašega moža. Sicer pa Vam s temi podatki postreže vsak čas lahko tudi davčna uprava.

P. G. — P. — Za leto 1939 ste napovedali od svojega obrata v pridobinski prijavili 6000 din prometa, sedaj pa Vam je davčna uprava dostavila plačilni nalog s prometom 28.000 din. Po Vaši izjavi je Vaš promet tako visoko ocenili davčni odbor. Kaj Vam je ukinili v svrhu znižanja po davčnem odboru ugotovljenega prometa? — Ali Vam davčna uprava svojo oceno in še pred sestavo odmernega predloga za davčni odbor ni izjavila svojih pomislekov, češ da je promet Vašega obrata precej napovedan, ker ne odgovarja dejanskim razmeram? Če ste od davčne uprave prejeli tak pomislek, ali ste nanj reagirali in kaj vse ste v odgovoru radi obrambe pravilnosti svoje prijave navedli? Vsega tega nam v svojem pismu ne omenjate, vsled česar tudi naše pojasnilo ne more biti določa točno in zanesljivo. Morda je davčna uprava radi ocene Vašega prometa zaslišala zaupnika, morda je kakšen drug davčni zavezanec v Vašem obližju od Vam enakega obrata in ob istih prometnih razmerah napovedal 28.000 din prometa, kar davčni upravi po zakonu na osnovi primerjave tudi za Vašo osebo sme služiti kot odmerna podlaga? Vse to so samo naše domneve. Zglasite se torej brez odloga pri davčni upravi ter zahtevajte od nje pojasnila, kakšni razlogi so jo privedli do zvišanja prometa od 6000 din, ki ste ga napovedali VI, na vsoto 28.000 din. Ako bi pojasnilo davčne uprave ne temeljilo na stvarnih činjenicah, se proti plačilnemu nalogu tekom 30 dni pritožite potom davčne uprave na dravsko finančno direkcijo v Ljubljani. Seveda morate v pritožbi (takša 30 din) stališče odnosno mnenje davčne uprave stvarno izpodbiti ter pravilnost svoje prijave z dokazili (vpogled v poslovne knjige, dokazane izgube pri strankah itd.) podpreti. Druge pomoči, ki pa je kolikor toliko dvomljive vrednosti, za enkrat ni! Sicer na imate tudi še proti odločbi reklamacijskega odbora finančne direkcije pritožbeno pravico na upravno sodišče v Celju.

K. P. — T. — Vprašujete nas, kdo je prav za prav dolžan plačati takso za vpis v zemljiško knjigo. — Po pripombah k. tar. št. 14. tarife k zakonu o sodnih taksah mora takso za vpis plačati oni, v čigar korist se vpis izvrši. Če zahteva vpis kdo, čigar pravica se omejuje, obremenja, ukinja ali prenaša na koga drugega, jamči tudi od solidarno za plačilo takse. Če Vam odgovor ni dovolj jase, se ponovno oglašite!

Odgovori na ostala pisma prihodnjič!

Pravna

L. B. L. Kakšno doto je dolžan plačati svoji hčeri gruntar, kakšno pa obrtnik. Ali ima sin pravico do dote. — V zakonu ni odredeno, da bi se višina dote določala po stanju dotičnika, ki jo je po zakonu obvezan dati. Dota je tista imovina, ki jo žena ali kdo drug za njo izroči ali zagotovi možu zaradi olajšanja potroška, zvezanega z zakonsko zvezo. Ako nima nevesta lastne, z primerno doto zadostne imovine, so njeni roditelji, če so odmrli, pa starši roditeljev zavezani dati hčeri oziroma vnukinji, kadar se mož, svojem stanu in imovini primerno doto. Roditelji pa niso dolžni dati dote hčeri, ako se je omožila brez vednosti ali proti njihovi volji in bi tudi sodišče spoznalo, da so utemeljeno bili zoper tako možitev. Pred poroko se mora zahtevati doto pri nespornem sodniku pristojnega sreskega sodišča. Višina dote določi sodišče tudi s sodelovanjem izvedencev, mora pa biti primeren stanu in imovini roditeljev.

L. B. P. Ali sme oče brez privoljenja svojih polnoletnih otrok delati dolg na hišo. — Dokler oče potom sodišča ni zabra njeno razpoglaviti s svojo imovino, dokler torej ni preklecan, sme najemati posojilo in zavarovati te svoje obveznosti v prid upnikov pri svojih zemljiščih. Le, ako je

na očetovem zemljišču vknjižena zanamaba prepovedi obremenitve ali odtujitve zemljišča, mora zemljišnji lastnik pridobiti dovoljenje dotičnih upravičencev, da sme obremenjevati svoje zemljišče.

B. L. P. Obrtni mojster ni prepustil obrti pomočniku, kakor mu je zagotavljal. Kakšne pravice ima pomočnik. — Upravičeni ste zahtevati od mojstra s tožbo, če ne plača zlepa, vso škodo, ki ste jo utrpeli zaradi tega, ker ni držal besede. Dokazati mu boste morali višino škode, vztrajajte pa potom tožbe tudi pri zahtevku na izpolnitev obveznosti, ki jo je prevzel ob nastopu vaše službe. Plačo iz Vašega službenega razmerja morete zahtevati za tri leta nazaj. Tožbo boste morali vložiti pri pristojnem sodišču na kraju, kjer stalno biva mojster in bo pristojno okrajno sodišče, če boste uveljavili višji znesek, kot 12.000 din, sicer pa sresko.

C. P. L. V vaši hiši vladajo obupne razmere zaradi nesrečnega alkohola in se bo, jite, da bi oče, ki je pijanec, zapravljal sebi in družini vse svoje premoženje. — Sami ali pa potom pristojne občine smete predlagati pri domačem sodišču zoper očeta uvedbo preklekane postopanja zaradi pijanstva. Sodišče bo izvedlo nato zakoniti postopek in postavilo preklekancu pomočnika — skrbnika, ki bo mesto njega v bodoče vodil vse njegovo poslovanje. Na ta način vam bo že možno odvrti nesrečo, in rešiti v prid otrokom od sedaj se ne preobremenjeno očetovo imovino.

M. K. S. Podjetnik letne stroke vam je naročil preskrbeti večjo količino lesa in vam zagotovil, da vam njegova provizija ne uide. — Četudi vam je za posredovanje nekega plačal prodajalec lesa, vam je podjetnik, ki vam je naročil preskrbeti les, dolžan plačati vašemu trudu, delu in stroškom primerno odplačilo za vaše posredovanje. Če podjetnik ne plača zneska, ki ga smatrate za primerne zlepa po opominu, vložite zoper njega tožbo in uveljavite pravnim putem vaš zahtevek. Ako bo v pravdi ugotovljeno, da vam gre povračilo in odplačilo in da imate res pravico nekega terjati, pa bi se ne moglo dokazati, koliko vam prav za prav gre, smete predlagati, da vam določi primeren znesek sodnik po svojem svobodnem prepričanju. Seveda pa smete predlagati v pravdi tudi zaslišanje izvedencev o tem, koliko vam za tak posel po obli ali posebnih krajevnih razmerah pripada.

S. K. M. Neka trdika vam je naročila izdelati razne načrte. Izgotovili ste z velikim trudom načrt in več risb v polno zadovoljstvo trdike, ki vam pa ne da nikakega plačila. — Po zakonu vam pripada za naročeno delo, ki ste ga že izvršili, primerno plačilo. Nadalje pojasnilo ogledje v odgovoru zgoraj pod šifro M. K. S.

I. S. S. Zastopnik zasebnega tožilca je v svojem končnem govoru pred sodiščem zail obdolženca. — Kakor vsak državljan, je tudi tožilec zastopnik odgovoren za žalitve in morebitne klevete, pa najsi jih je izrekel ob utemeljitvi tožilčevega predloga, da naj se obdolženec kaznuje. Pri zadeti žaljenec mora vložiti zoper nasprotnikovega zastopnika zasebno tožbo najpozneje tekom treh mesecev nato, ko je bila žalitev izrečena. Tožba se mora vložiti pri sodišču, pri katerem se je žaljivka izrekla.

Zdravniška

Ista: Po mojem mnenju, se pri Vašem vnuku, ni bati kakke akutne infekcije. Verjetno pa je, da bo še par let, kot se pravi, bolehen. Potem pa se bo verjetno popravil, zlasti ako bo imel še nadalje priložnost, da bo hodil na morje.

Kot državna uradnica imate pravico do brezplačne ambulance v bolnici Glede podrobnih informacij se tedaj obrnite tja. Trebuh: O debelosti sem že tolikokrat pisal, da ne bom ponavilj podrobnosti. V Vašem primeru Vam svetujem, da še več telovadite in da opustite večerjo!



**Ne kupujte mačka v vreči!
Ne pijte kisle vode, ne da bi pazili, katero pijete!**

Vaše zdravje je toliko vredno — da zahtevate

Radensko

tisto z rdečimi srci,
našo najboljšo mineralno vodo,
izrecno
v originalnih steklenicah!

A. D. Straža: Ker se nahaja Vaš brat v oskrbi specialista za pljučne bolezni. Je vsak moji nasvet popolnoma odvisen. Zlasti ker ne poznam točno bolnikovega stanja. Obrnite se torej na Vašega zdravnika. ki Vam bo dal vse potrebne informacije.

Hvaležna sedemnajstletna: Imate stalno nahod. Zdi se Vam, da Vam lične kosti otekaajo. — Sumim, da imate gnojno vnetje nosnih votlin in Vam priporočam, da greste k specialistu za nosne bolezni v svrhu pregleda.

Se-Egi-Slape: Pred več meseci ste se udarili po roki, kjer je nastala običajna podplutba. Sedaj čutite na koncu prstov neko mrtvilo. — Verjetno je, da je to v zvezi s poškodbo, odnosno, da je posledica poškodbe okvare živca. Posvetujte se s strokovnjakom za živčne bolezni, v svrhu nadaljnega postopanja.

Anvle: Skratkasta spada v tisto skupino bolezni, ki se običajno ne ponove v drugič. Mislim torej, da se ni treba bati, da bi deklica ponovno zbolela. Hrana naj bo običajna (prikuhe, surovo sadje itd.).

Matin: Vzrok težav s strani srca je verjetno uživanje prave kave. To morate torej absolutno črtati. V ostalem izgleda, da funkcija jajčnikov ni dovoljna. V poštev pride zdravljenje z organskimi preparati. Posvetujte se z zdravnikom za ženske bolezni!

K. B. Kranj: 73 let ste stari. Imate ba, je hemoroide, vendar vas niso operirali, radi srčne napake. Pač pa ste bili obsevani. — Nič ne pišete, kakšne težave imate radi hemoroidov, da-li krvavite, da-li se vam gnoji, da-li imate tožbo v redu itd. Zato vam morem svetovati le, da skrbite za mehko stolic. Ako imate bolečine se obrnite na zdravnika, da vam predpiše ustrezajoča sredstva.

Žile M. 27 let ste stari. 3 leta imate že male žilice po nogah. — Ker so žilice tako majhne, jim bo težko priti v okom, bilo z operacijo, bilo z injekcijami. Eventualno bi bilo mogoče jih uničiti električnim pot. tom. Pojdite k zdravniku in se posvetujte! S. O. S. Maribor: Pred 4 leti ste preboleli kapavico. Ledili ste se z uspehom in niste čutili, do pred 1 mesecem, ničesar. Sedaj čutite neugoden pritisk in srbi vas. — Izključeno ni, da gre za posledice kapavice. Potrebno bi bilo pregledati sluz na bacile, pa tudi izvršiti ostale preiskave. Svetujem, da greste k zdravniku za spolne bolezni.

Joža: Priporočam, da zajedalce iztisnete, obraz pa si umijete z žveplenim milom večkrat tedensko.

J. B: Izceja se vam gnoj iz iztok. Pri uriniranju vas peče. — Po mojem mnenju imate kapavico. Pojdite nemudoma k zdravniku.

S. M. Ljubljana: Preberite si odgovor pod šifro Žile M.

M. K. Čez 14 dni odpotujete. Moti vas, da boste ravno takrat dobili perilo. — Na to vam odgovorjam, da se da umetnim pot. tom s pomočjo injekcij pospešiti perilo. Pojdite k zdravniku.

Pat. Lj.: Zdi se mi, da bo v vašem pri. meru potrebna operacija. Posvetujte se še s specialistom za nosne bolezni.

Tanja. Znaki, ki jih opisujete, so zna. ki začetne arterioskleroze. Priporočam čim manj slano hrano, ki ne vsebuje preveč mesa; nadalje izmenične tople in mrzle kopeli nog. Od domačih sredstev vodeni ekstrakt sesekljane čebule, ki ga pijte zjutraj na tešče. Ako bi se stanje poslabšalo, pojdite k zdravniku, da vam predpiše še učinkovitejša sredstva.

V. B: Vaše želodčne težave, ki jih opisujete, niso tipične za rano želodca. Bolj verjetno se mi zdi, da imate katar. Tega mnenja je bil očitno tudi zdravnik, ki vam je predpisal opisano zdravilo. Držite se na. dalje njegovih navodil. — Kaj bi bilo vzrok lisam na vratu, mi ni popolnoma jasno. Najbolje bo, da greste k zdravniku za kožne bolezni.

Kmetijska

Priprava jogurta v domačosti
Na Vaše vprašanje Vam svetujemo, da začnete pripravljati jogurt takole:

Sveže jutranje mleko precedite, nakar ga postavite na štedilnik. Posoda za kuhanje mleka naj bo iz aluminija ali dobre pločevine. Ker je priporočljivo kuhati mleko dalje časa, da se ga najmanj ena četrtina povre, dastavite posodo z mlekom v večjo posodo z vodo. V vreli vodi kuhano mleko se ne pripeče, kar je na direktnem ognju vedno mogoče, če ne pazite. Čim več vode izlapi iz mleka, gostejše bo in pripravnejše za jogurt. Ko je mleko nekaj časa vrelo (približno četrte ure), ga shladite na 45° C, nakar ga cepite z jogurtovo kulturo. Cepivo je dober jogurt iz mlekarne. Na 1 liter kuhanega mleka zamešajte par žlic jogurta. Lonec ali kakšno drugo posodo n. pr. čaše ali vaze postavite sedaj na primeren prostor, kamor je toplejše. Najbolje je postaviti posodo z jogurtom v primeren zabojček, ki ga ovijete z volnenim krpo. Kmetije v južnih krajih ovijajo lonce z volnenimi odevami. Glavno je, da ostanete toplota enakomerna, vsaj dve uri, ko se mleko zgosti in skisa. Včasih traja zgostevanje celo tri ure. Ko opazite, da je mleko dobro strjeno, ga odnesite v mrzlo vodo, da se popolnoma ohladi. Še boljše je postaviti posodo poleg vodovoda, da ohliva lonec dalj časa mrzla voda. Če imate pri roki led, postavite lonec nanj. Ohlajen jogurt odnesite nato v hladno shrambo. Sedaj je že dober za uživanje.

Ker je tri dni star jogurt močno kisei ali pa celo zvoden, če ni na hladnem mestu, ga je najbolje pripravljati vsak dan sproti. Nadalje jemljite za cepivo lasten pridelek. Če se pokvari ali degenerira kakor pravimo, morate cepivo na novo nabaviti v mlekarni.

Mravljie na sadnem drevju

J. L. Pj. Na vrtu imam nekaj sadnih drevesc, ki jih napadajo mravljie. Ali napravijo te živalce veliko škodo. Kako se mravljie odpravijo?

Mravljie so povsem nedolžne živalce, ki ne delajo nikakšne škode na drevju. Na drevje jih zvabijo listne uši, ki pušajo neke vrste sladke sok. Če pokončate listne uši, ki so drevju škodljive, bodo zginele tudi mravljie.

Sadjevec se kisa

O. Š. K. Imam sad jabolčnika, ki je bil v začetku zelo okusen. Zadržne čase postaja kisel. Ali se da kisanje preprečiti?

Da se Vam jabolčnik kisa v tem času, bo kriva najbrže topla klet. Znabiti je tudi sod prevelik tako da je preveč praznega prostora, ki ga polni zrak. Če ni jabolčnik že preklešan, preprečite nadaljnje razkrajanje s pretočenjem. Sod zažveplajte, dobro zaprite in postavite ga na prav hladen prostor.

Sredstva proti zajcu v sadovnjaku.

V. C. L. Zd. m. Radi bi vedeli za najradikalnejše sredstvo zoper glodanje saonih drevesc od divjega zajca v zimskem času.

Kjer je zalega divjih zajcev velika, napravi v zimskem času na sadnem drevju ogromno škodo in uniči vse lepe sadjarjeve upe. Najradikalnejše sredstvo proti temu bi bilo, divjega zajca popolnoma iztrebiti. Slovita »zajčja pravda« pa, ki je nekaj časa povzročala veliko hrupa v sadjarskem in lovskem svetu, se je na žalost sadjarjev končala v začetku korist. Zaradi tega se je treba braniti proti njemu z drugimi sredstvi. Priporočam se mazanje debel jesei s sredstvi, ki zajcu smrdijo, kot n. pr. zmes ilovice, apna in krvi, pobeli jih z apnom, ki mu dodamo 10 do 20 odstotkov drevesnega karbolina. Vendar neprijeten duh kmalu izpuhti in maža odpače. Res zanesljivo je samo ovijanje dreves do višine 1 metra s trnjem, slamo, koruznikom, gostimi latami, še najbolj pa z gosto žično mrežo. Jeseni drevesa ovijte, spomladaj odstranite ograje. Priporočam se ponekod tudi za ovijanje drevesc naveden časopisni papir.

Napredek:

C. Z.: Zanima Vas, kdaj se sme pričeti s krmljenjem prašičev z ribjo moko in ali nadomestuje ta moka koruzo za časa pitanja; koliko ribje moke je treba dajati prašičem?

Ribja moka je krepka krma, ki vsebuje poleg mnogobojnih beljakovin (preko 50 odst.) tudi dosti kalcija in fosforja, ki sta potrebna za rast kosti. Prašiči rabijo že v rani mladosti veliko beljakovin, s čimer se njihov razvoj zelo pospeši. Čim starejši pa so, tem slabše izkoriščajo beljakovina-sto hrano, zato jim proti koncu rasti, oziroma pitanja krmlimo te vedno manj. Pri nas ponavadi pitamo enoletne prašiče, zato moramo paziti, da tim hitreje zrastejo, kar dosežemo s krmljenjem hrane, ki je bogata na beljakovinah. Če imate spomladne prašiče, jim začnite takoj krmiti ribjo moko in sicer do 30 dkg dnevno na glavo. Ribja moka dela apetit, vpliva na prirastek žive teže in je izredno dobra za pitanje. Proti koncu pitanja količino ribje moke stalno znižujte, tako da pridete do 10 dkg, pri čemer ostanite do konca pitanja. Koruze ribja moka ne nadomestuje. Vendar pa vas moramo opozoriti, da daje koruzo mezavo mast, zato je treba proti koncu pitanja količino koruze zmanjšati na eno tretjino, mesto nje pa dajati več jčmena, ki daje trdo mast. Dajte torej ribje moke v začetku do 30 dkg, proti koncu pa do 10 dkg na glavo. Seveda pa je izkoriščanje hrane tudi zelo odvisno od pasme, ki jo pitate. Nekatere pasme pridobijo dnevno tudi preko 1 kg žive teže.

ŠAH

Redni letni občni zbor J. š. saveza se vrši danes ob 9. uri dopoldne v Zagrebu v prostorih Matice hrv. obrtnikov (Ilica 49). Dnevni red občnega zbora je običajen. — Danes se začne v Zagrebu tudi nac. amaterski turnir in turnir za damsko državno prvenstvo. Oba turnirja prireja pod okriljem J. š. saveza Amaterski š. k. v Zagrebu, ki praznuje 10 letnico svojega obstoja. — Udeležbo na nac. amaterskem turnirju je izmed Slovencev odpovedal ravn. Poljanec iz Ljutomera. Mesto njega igra še tretji zastopnik Ljubljanskega š. k.-a., V. Slokan.

Turnir za holandsko prvenstvo je bil nedavno odigran v Amsterdamu. Zmagal je Landau s 7½ iz 9, ki pa ni s tem še dobil naslov prvaka, temveč samo pravico, da igra za naslov match z dr. Euwejem. ki se turnirja ni udeležil. Ostali rezultati so: dr. v. d. Bosch 6 v. Scheltinga, Wijmans 5 in pol, v. Doesburgh 4 in pol, v. Steenis 4, Roelle, de Ronde 3 in pol, Sterk 3, Stumpers 2. Zasedba turnirja ni bila najboljša.

Turnir za švicarsko prvenstvo je bil v drugi polovici julija v Montreuxu. Zmagal je Grob z 10 in pol točkami od 11! Edini remis je oddal v zadnjem kolu. Vodil je ves čas s 100 odst., vendar bi se mu še tik pred koncem kmalu zgodila nesreča. S. H. Johnerm je umel namreč že popolnoma izgubljeno pozicijo, pa je partijo potem le še dobil. Tako je lanski prvak H. Johner končno z 8 točkami kar z veliko razliko zaostal za njim na drugem mestu. Siede Blau, Christoffel, dr. Voelmy 6, Gyglio. W. Henneberger, Leepin, Ormond 4 in pol, dr. Naegeli, Rey 4, Burghold 3.

Med redkimi mednarodnimi turnirji, ki se bodo za olimpiade v Buenos Aires vršili v Evropi, bo prvi v Bournemouthu v Angliji, od 14. do 26. t. m. Udeležiti se ga tudi naš mojster König. Ostali udeleženci so: dr. Euwe, Flohr, Landau, Mieses, Klein, Abrahams, Aitken, Conde, Kitto, A. Thomas in Winter.

Damski gambit

Beli: Gilg Črni: Eliskases (Oeynhaus, 14. kolo, 22. julija.)
1. d2—d4 Sg8—f6
2. Sg1—f3 d7—d5
3. c2—c4 e7—e6
4. Lc1—g5 Lf8—e7
5. Sb1—c3 h7—h6
6. Lg5—h4 0—0
7. e2—e3 Sf6—e4
Rubinsteinov razbremenilni sistem, ki ga sedaj izredno pogosto srečamo na turnirjih. Po izkušnjah zadnjih let dá črne-mu enako igro.
8. Lh4 : e7 Dd8 : e7
9. Dd1—c2

Ničesar ne doseže beli z 9. cd5.; Sc3.; 10. bc3.; ed5.; 11. Db3. Dd6.; po 9. Se4.; Dd4.; 10. Sd2. f5 pa ima najbrž celo črni prednost.

c7—c6!

Vse dosedanje in naslednje poteze spadajo v točno raziskan sistem. Sedaj na pr. vodi 10. Se4.; d4.; 11. De4.; Db4.; 12. Sd2. Db2.; do remis-pozicije.

10. Lf1—e2 Sb8—d7
11. 0—0 Se4 : c3

Končno mora črni menjati. Če igra f5. postane točka e5 lahko nevarno slaba, pa tudi črni lovec potem nima prave bodočnosti.

12. Dc2 : c3 d5 : c4!
13. Le2 : c4 b7—b6

V tem je bistvo obrambnega načrta črnega: v trenutku ko Lc4 zapira beli dami c-linijo, porabi črni priliko, da flanketira svojega lovca.

14. e3—e4

Tu so bili poizkušani že najrazličnejši sistemi, na pr.: 14. Tacl, nato Tfd1 ter Le2 in na event. c5, potem Da3, ali pa 14. Dd3. c5!, 15. De4. Tb8, 16. Ld3. Sf6, 17. Df4. Lb7. Nobeđen izmed njih pa ob precizni igri črnega ne da več nego enake igre.

14. Lc8—b7
15. Tf1—e1 Tf8—c8

Brez nadaljnega je možno menda tudi c5. 16. d5, ed5.; 17. ed5.; Dd6. Kmet na d5 postane lahko nevarno slab.

16. Ta1—d1 a7—a6
17. Lc4—d3 c6—c5!

Važno osvobodilna poteza, ki jo je prej ali slej terja izvesti.

18. d4—d5 Sd7—f8

Še vedno je najbrž dobro tudi ed5.; 19. ed5.; Dd6. Črni pa ima drugo idejo, ki se tudi obnese.

19. Sf3—e5

Beli igra očitveno na zmago. Z 19. d6, Dd6.; 20. La6.; Dc7, 21. Lb7.; Db7.; 22. a3 bi lahko dosegel zelo enostavno pozicijo, ki bi skoro gotovo vodila v remis.

19. De7—c7

Tudi tu je bila še možna omenjena kombinacija.

20. Tc8—d8
21. d5 : e6 f7 : e6

Kmet e6 izgleda na prvi pogled sumljivo slab. V nadaljnjem poteku pa se izkaže črna pozicija le kot dovolj močna.

22. Lc4—d3 Ta8—c8
23. Ld3—c2 b6—b5
24. a2—a3 c5—c4

Sedaj ima črni z aktivnimi kmeti na damskem krilu že majhno premoč. Beli namreč svoje prednosti na drugem krilu ne more tako lahko uveljaviti.

25. Se5—f3 Sf8—d7
26. Sf3—d3 Sd7—c5

27. b2—b4?

Napaka, po kateri pride črni v odločilno prednost. Potrebno je bilo na pr. 27. f3, pa bi belemu prav gotovo ne bilo treba izgubiti partije.

27. c4 : b3e.p.
28. Lc2 : b3 c5 : b3

29. Dc3 : b3

Po zamenjavi na c7 bi padel končno kmet e4.

29. Dc7—c4!

Črni si s tem zasigura prednost v končnici.

30. Db3 : c4

Z Db2 ali De3 bi izgubil beli radi e5 kmeta. Tako pa dobi črni močnega prostega kmeta, ki presenetljivo hitro odloči partijo.

30. b5 : c4!

31. Sd4 : e6?

Odločno bolje je 31. f3, čeprav je tudi potem c-kmet zelo močan. Po potezi v partiji pa je beli jasno izgubljen.

31. Td8 : d1
32. Tb1 : d1 Lb7 : e4

33. f2—f3 Le4—f5
34. Se6—d4 Tc8—d8!

35. Kg1—f2 c4—c3
36. Kf2—e3 Td8—e8+

37. Ke3—f4 c3—c2!
38. Td1—c1 Lf5—h7

39. h2—h4

Grozilo je g5+ ter na Kg4 potem Tb8 z grožnjo Tb1, pa beli radi možnosti Tb5 ne bi mogel tega parirati niti s Sf5.

Naša ženska stran

Ali je rojstvo petorčak kaj izrednega

Kakor kažejo spodnje navedbe, nikakor ne. Petorčki so se že rodili in se bodo še rodili, nekaj izjemnega je le, da ostanejo pri življenju.

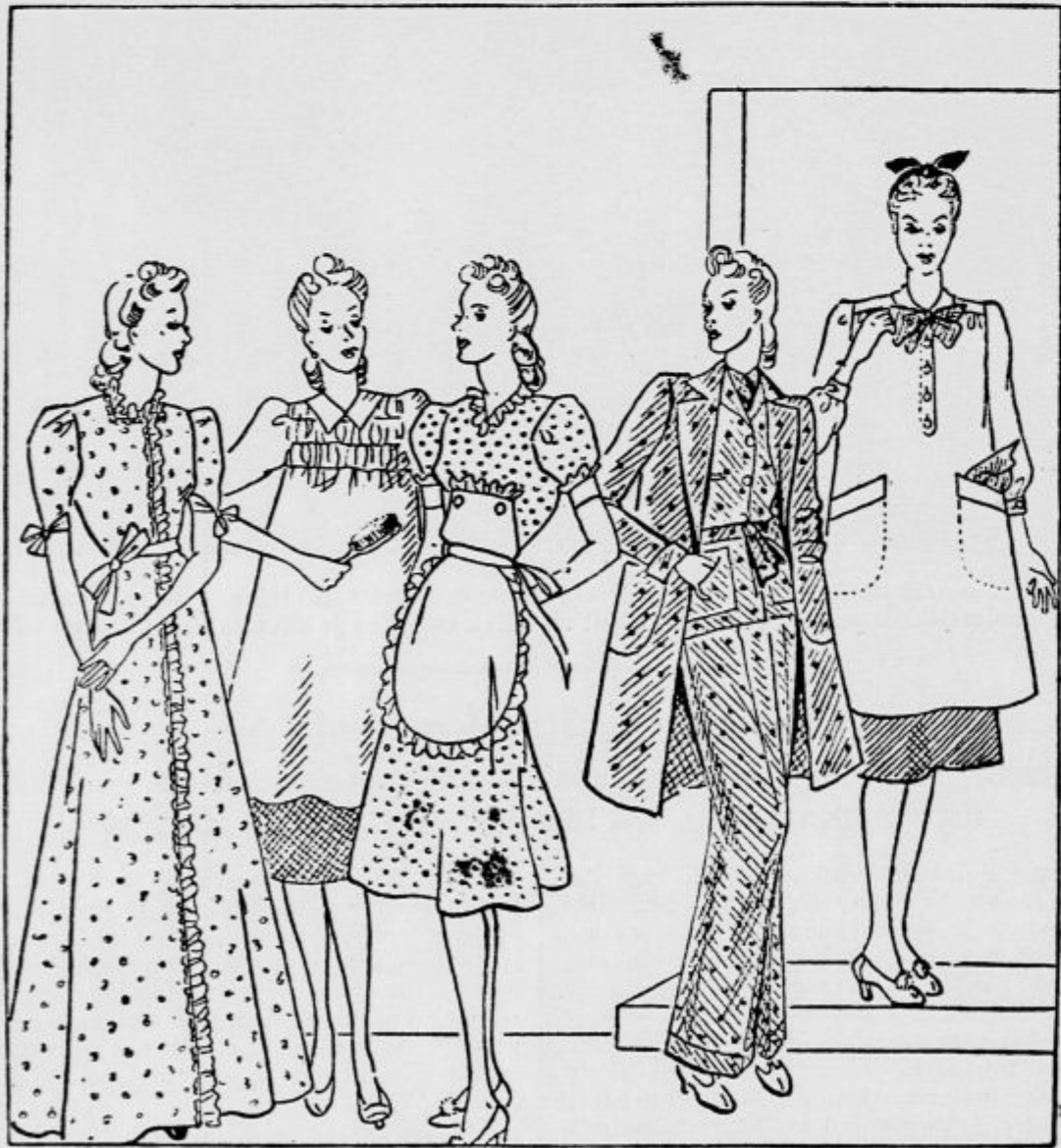
Zadnji tako blagoslovljen porod sega komaj dobri dve leti nazaj. Maja 1937. je rodila neka španska kmetica šest otrok, ki pa so kmalu po porodu umrli. 18. oktobra 1928. je v Collobrièresu rodila komaj petnanjstletna Ema Ferrero trojčice. Prodajalka iz d'Oport, Joa Calvino, je rodila v enajstih mesecih petero otrok, tri deklice v marcu 1933 in dva dečka v aprilu 1934.

9. januarja 1600. leta je v Hamelnu ob Weseri rodila gospodična Roemerjeva sedem otrok. Živeli so le nekaj dni; zadnji je umrl že enajstega dne po porodu. Ro-

merjevo je prekosila pa neka kmetica, ki je porodila leta 1783. v Terra v Italiji kar deveterčice. Rodila je na polju, pri delu in trije novorojenčki so umrli, še preden jih je spravila domov, in tudi ostalih šest je živelo le do večera istega dne. Prav tako je neka druga Italijanka, po imenu Doroteja, rodila pri dveh porodih skupno 20 otrok, enkrat devet in drugič enajst. Vse te rekorde pa je potolkla grofica Margarita Holandska, ki je leta 1313. rodila 36 otrok, ki pa so bili vsi, kakor trdi kronika, še pravočasno krščeni.

Kanadske petorčke niso torej nič tako posebnega; imele so le srečo, da jih je zdravnik, ki je bil takoj pri srečni materi, znal ohraniti pri življenju.

Domače obleke



Skrbna nega zunanosti, okusna in smotrna izbira oblek — to dvoje za moderno ženo ni zgolj zabava, temveč tudi neke vrste družabna dolžnost. Moderna žena, ki sama sebi nikdar ne dopušča lenobne razvade, da bi ob kateri koli priliki zamenjala svojo zunanost, hoče učinkovati čedno in negovano, čim vstane iz postelje. Zato so ji enako važna oblačila, ki jih nosi doma, kakor elegantne obleke, ki se v njih kaže zunanemu svetu. Tu ne gre samo za udobno, jutranjo haljo, ki jo obleče preko nočne srajce, temveč tudi za vsa ona skromna oblačila, ki jih potrebuje pri gospodinjstvu. Nobena delovna halja ji ni premalo vredna, da ne bi hotela tudi v njej vzbujati očesu prijetnega, prikopnega videza.

Praktična žena si za domača oblačila nikdar ne bo izbirala tvoriv, ki bi bila preveč občutljiva ali ki jih ne bi mogla stalno dobro prati. Za navadno uporabo so vzorčasta tvoriva vsekakor manj občutljiva od enobarvnih, za delovne halje, ki jih moramo tudi prekuhati, pa je najboljša, če vzamemo navadno kontineno.

Jutranja halja, ki nam ne služi za delo, je lahko bolj slikovita, kakor pa stvarna. Po svojem kroju ni dosti ožja in krajša od lepe večerne obleke, izdelamo pa jo navadno iz vzorčaste pralne snovi v nežni barvi. Leva jutranja halja na naši skici ima štiri.



SUZANNE NORMAND:

Tovariša

Ob devetih je odpeljal avtobus z Mas-senskega trga. Vozil je iz Nica izpred Grand Cornichea v Mentono. Pod soferjevo roko je neprestano trobila hupa, kljub zakasnelim potnikom, ki so v naglici tekli proti avtobusu. Med njimi je bil tudi mladi, morda tridesetletni možič, ki je podpiral starega, nekoliko šepajočega gospoda.

Martina je mirno zrla na to beganje; že zdavnaj je sedela v avtobusu, s knjigo na kolenih. Ničesar zanimivega ni bilo več, šele, ko se je vzpenjala cesta za mestom navzgor, se je pokazalo morje kakor neizmeren kos mehko vzvalovane svile, bolj modre od neba in je postajala v daljavi svetlejša, dokler se končno ni izgubila v košček nemogočega, prekrasnega sna.

Ob takih trenutkih je bilo Martini vsikdar žal, da je sama, da nima nikogar, s komer bi mogla vse to občudovati. Vselej in vselej je sama. Kakšno življenje je to? Ob dopustu potuje sama, sama hodi skozi krasna mesta in muzeje, delaš, živliš sama — čemu?

V Mentoni so izstopili. Imeli so poldrugo uro prostega časa. Martina se je hitro izmuznila iz gneče pred avtobusom in šla v slašičarno na sladoled. Stari gospod, ki se je opiral na sina in šel prav tako na trg, se je mimogrede ozrl za lepim dekletom in rekel:

»Gilbert, pogledj, kakšno deklet!

»Zelo lepa, resnično«, je priklimal Gilbert in z naglo kretnjo vrgl nazaj lase, ki so mu bili padli očes. Ko je Martina stopala po starem lepem stopnišču k cerkvi, stari italijanski umetnik, je zaslišala za seboj nagle korake. In ko se je zgoraj naslonila na ograjo, se je nekdo zaustavil za njo. Okrenila se je in takoj spoznala mladega moškega iz avtobusa. Brez nasmeha in brez pozdrava sta se spogledala in se oba znova zagledala na morskogladino, ki je bila hijacintove barve. V daljavi — in čisto osamljena kakor Martina — je plaval ladja z rdečimi dimniki.

Ostali potniki so ostali spodaj v slašičarni, pri sladoledu in oranžadi. Martina se je nenadoma okrenila in rekla trdo, ker je s tem merila v svoje srce:

»Prosim, ali veste, če je še v Mentoni hiša, v kateri je živela Katarina Mansfieldska in kjer je, težko bolna, napisala del svojega slavnega romana »Journal«?

»O, ne, ne —« je zajeljal Gilbert. »Ne vem, nimam pojma o tem. Nikoli nisem čital ničesar od Katarine Mansfieldske.«

Besno je pogledal, kakor razdražena mlada mačka in se prav tako okrenil ter stekel po stopnišču. Martina se je olajšano zasmejala.

Naslednjega dne sta se oba sešla na kolodvoru v Nici. Zdelo se je, da čakata na brzi vlak, ki pelje v Pariz.

Kadar s knjigo v roki udobno poležavamo po couchu ali v mehkih naslanjačih, se nam vsekakor najbolj prične praktična, široko krojena pižama, kakor jo vidite na naši skici. Če je v sobi hladneje, izpopolnimo pižamo s kratkim, ohlapnim paletomom iz istega tvoriva, ki učinkuje elegantno in praktično ob enem (4. skica).

Pri vsakem večjem gospodinskem delu, pri kuhi ali pri pospravljanju, oblečemo preko navadne obleke široko, delovno haljo, ki ima po novem zvončasto obliko in tritrtinsko dolžino. Tudi rokavi so tritrtinski, ski, da nas ne ovirajo pri delu. V oba ogromna žepa lahko spravimo vse, kar potrebujemo, n. pr. cunj za prah, krtačo itd. Enoličnost delovne halje omilimo z mladostno zavezano, živobarvno pentljo pod vratnim izrezom (zadnja skica).

Nove pričeske



Navzlic poletni vročini so lasje vedno daljši, napoved nekaterih frizerjev, da si bodo ženske poleti skrajšale pričeske, se torej ni uresničila. Moda si izmislila vsak dan nove umetnine, kako bi utesnila v elegantno, »damsko« učinkujočo pričesko preobilico dolgih las. Tako se je po novem zopet sprijaznila s staro obliko kite: na temenu spletni, vzporedni kitki se združita na tilniku pod široko, žametno pentljo, od spodaj se razpuščata v široke kodre. Na neki drugi novi pričeski pa so lasje na tilniku prikrižani in zbrani v dolgo zaponko, izpod zaponke pa nakodrani.

Mleko za dojenčke

Ko je mleko zavrelo, ga hitro ohladi; postavi ga na led ali pa v mrzlo vodo in ga toliko časa mešaj, dokler se ne ohladi. Na ta način gre vsa smetana v mleko, dočim se pri počasnem in mirnem ohlajevanju nabira na vrhu, mleko pa je redkejši in kar je še huje, otrok ponavadi smetane sploh ne mara.

Tedenski jedilni list

Kako bi kuhala, če ...

Ponedeljek. Obed: Telečja barba juha s cmochi. Faširani telečji zrezki, garnirani z dušenimi bučicami na olju in paradiznikovo solato. Kompot. — Večerja: Gnjatne omete. Glavnata in zelena solata.

Torek. Obed: Grahova juha. Rumpsteak v kratki omaki. Široki rezanci. Marelična pena. — Večerja: Goveji gobec v solati.

Sreda. Obed: Na juhi jetrni zavitek. Govedina garnirana s posiljenim zeljem in cvrtim krompirjem. Ajdova torta. — Večerja: Nadevane bučice v paradiznikovi omaki. Parjen riž.

Četrtek. Obed: Na juhi vlivanci. Sočna pečenka. Testeni polčki. Mešan kompota. — Večerja: Pariške košarice napolnjene s špinacem in grahom. Solata.

Petek. Obed: Legirana zdrobova juha. Kraljevska jajca v paradiznikovi omaki. Sirov zavitek iz vlečnega testa. — Večerja: Pečene ali cvrte sardele. Solata — ali: Zdrobov praženec in konpot. (Čezana.)

Sobota. Obed: Na juhi rezanci. Kuhana telečji jezik. Kolerabice in grah v prežganju. Marelična žemljekva. (Šarlota.) —

»Ste našli hišo, v kateri je ustvarjala Katarina Mansfieldska« jo je ogovoril s lahkonim nasmehom Gilbert.

Odkimala je.

»V Pariz?« je vprašala.

»Kakor vi«, je odvrnil.

»Če dovolite, lahko potujeva skupaj in mi boste kaj povedali o Mansfieldski«.

»Čudim se«, je rekla Martina z rahlo ironijo, »ne spominjam se, da bi bila skupaj študirale.«

»No, pa si mislite, da sem eden izmed vaših znancev, ki vas bo obiskal v vašem vagonu«, se je zasmajal Gilbert; lasje, ki so mu padali preko čela, so nekoliko zastirali njegov jasni, iskreni in prijetni pogled.

Vlak se je prijetno pozibaval, na desni so se porajali in izginjali vrtovi s citronami in košare polne nageljnove, vrtovi kakor v legendah. Na levi je bilo morje; vitke pinije in rdeče zlate skale so se kopale v valovih. Martina in Gilbert sta debatirala o velikih stvarih: o zakonu, ljubezni in prijateljstvu.

Gilbert je propagiral prijateljstvo! Vedno in vsem. In čeprav mu je Martina priklimala in njemu je sama pogosto premisljevala o čem kot o najlepši sredini današnje dobe, je postala naenkrat v dnu svojega srca drugačnega mnenja. Gilbert je bil tako vabljiv, tako vesel in fantovski ljubezni. In okoli njega se je razprostirala zvezdna, sanjska noč.

Na pariskem kolodvoru sta se ločila. Gilbert inženjer v očetovem podjetju, gotovo ni veliko čital.

USTNICE ZA DAN IN USTNICE ZA VEČER...

Ne samo glasovite filmske zvezde, marveč tudi elegantne dame že zdavnaj vedo, da ista niansa rdečila za ustnice ni primerna za dan in večer. Nobeni dami ne bi padlo na pamet, da za sport obleče večerno obleko ali obratno. To je popolnoma jasno! Niansa je najvažnejša stvar v profilnem umenjanju lepote. Dnevna svetloba, električna svetloba, barva klobuka, obleke las — vse to igra zelo važno vlogo v harmoniji celote in zahteva individualni ton rdečila za ustnice, ki mora to harmonijo izpopolnjevati. Dame z okusom hitro najdejo vsako odgovarjajočo nianso; zdaj lahko to store še bolje, ker obstaja rdečilo GUITARE — neizbrisljivo in brez sledov — v poskusnih komadah po ceni din 9.— (dovolj za enomesečno uporabo), in to v popolni lestvici 16 modernih nians. Imejte vedno pri roki nians, ki vam najbolj odgovarja; to ne zahteva velikega izdatka. Rdečilo GUITARE se prodaja v vseh strokovnih trgovinah po sledečih cenah: 48.—, 24.— in 16.— din; prodajalec vam bo na zahtevo pokazal lestvico nians, ki vam bo dobro služila pri izbiranju. Če jako mnogo den dolgojete rdečilo GUITARE novo zapeljivo lepoto svojih ustnic, na katere so z vsvo pravico tako ponosne. Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, Zagreb, Jelačićev trg 1.

Večerja: Telečji paprikaš. Cmok v prtiču.

Nedelja. Obed: Perutninska ragu juha. Preslanjena pljučna pečenka v kratki omaki. Smetanova polenta. Biskvit s karamelovo kremo. — Večerja: Rižota s piško. Kompot.

Kako moram kuhati, ker ... je bolezen

(Brez mesa, masti in jajec)
Ponedeljek. Obed: Špinacna juha z opečenimi žemljicami rezinami. Pretlačen krompir s kumarčino omako. Z mlečnim prepečencom podložena čezana. — Večerja: Na olju cvrti krompirjevi rezanci. Kuhana radič v solati okisan z limonovim sokom.

Torek. Obed: Prežganka z žemljicami rezinami. Na olju parjen riž. Nadevani paradizniki. Marelična pena. Keksi. — Ve-

čerja: Na olju dušene bučice s paradiznikom. Zelena solata.

Sreda. Obed: Prepražena zdrobova juha. Vodenji žličniki. Jabolčni zavitek. (Vlečeno testo brez jajca.) — Večerja: Nadevane kolerabice. Zeliščna omaka.

Četrtek. Obed: Paradiznikova juha z rižem. Zdrobovi krapki s sirom. Male bučice v solati. Pečena jabolka garnirana s ribizljivim želejem. — Večerja: Na olju cvrti melancani. Radič.

Petek. Obed: Krompirjeva juha s korenjem. Gratinirana cvetača v špinacnem vencu. Sadni trilet. — Večerja: Kuhana postrv zabeljena z maslom.

Sobota. Obed: Juha iz prepečenca s parmezanom. Krompirjevi žličniki. Limonova omaka. — Večerja: Polenta, zabeljena s presnim maslom. Solata.

Nedelja. Obed: Paradiznikov rižota na olju. Glazirano korenje. Krompirjev sneg. Sadne rezine. — Večerja: Gratiniran ali prepečen krompir. Male bučice in sveži paradiznik v solati.

Najvplivnejše žene v Ameriki

Casopis, javna predavalnica in radio so mesta, kjer današnji človek v svobodnih državah lahko izpove svoje nazore, najde pot v srca in misli neštehtih čitateljev in poslušalcev ter vpliva na oblikovanje duševnosti poedince in družbe. Tako so se približale ameriški občinstvu tudi tri žene, tri novinarke velikega formata, katerih besede pomenuje danes kašpot v praktično vsakdanje življenje in v duhovno usmerjenost. Ana Eleonora Roosevelt, Dorothy Thompson in Dorothy Deakes govore dan za dnem, teden za tednom milijonom ameriških mož in žena, ki so se tako navezali nanje, da jim slede z zaupanjem in hvaležnostjo.

Žena ameriškega predsednika Roosevelt je danes najvplivnejša žena v politiki, saj je redna sotrudnica največjih ameriških listov. Vsak dan napiše članek, ki izide v 68 dnevnih in ima 4 in pol milijona čitateljev. O čem piše? O vsem: o političnih dogodkih doma in po svetu, o umetnosti in športu, o higieni dojenčka in ženskem poklicnem udejstvovanju, o narodnem gospodarstvu in socialnih krivcah... Vse, kar napiše, razodeva petat njene izrazite osebnosti; vse prikazuje v luči življenjskega problema in pod zornim kotom visoke morale. Rooseveltova je oblikovalka ameriškega javnega mnenja, žene vidijo v njej svojo vodnico in svetovalko. Pri vsakem svojem delu se zaveda popolne odgovornosti. Njaj govori po radiu ali pred občinstvom, v dnevniku ali v knjigi, za vsako njeno besedo je izdelana, odgovorna in poštena osebnost. Med njenim javnim delom in privatnim življenjem je najlepša skladnost in moralna povezanost. Kakor je rodila in vzgojila 6 otrok z ganljivo materinsko ljubeznijo, kakor neguje hromelega moža s samaritanskim skrbnostjo, tako pošilja časopisom obvezne prispevke z nenavadno točnostjo, dosledno poklanja vse honorarje dobroteljnim ustanovam in zastopa vsak nazor z odločnostjo in brez demagožije.

O Dorothy Thompson, drugi najpopularnejši ženi Amerike smo že pisali na tem mestu, naj omenimo samo, da je to žena, ki piše trikrat na teden v 170 ameriških listov, ki imajo 80 milijonov čitateljev. Vsak teden ekat govori v radiu in jo poslušajo 30 milijonov ljudi. Vsak mesec napiše članek za ženski list, ki ima 3 milijone naročnic. Vsak dan dobi povprečno 7 vabil, naj pride predavati.

Dorothy Deakes se je uveljavila v žurnalistiki kot ravnotežnica posvetovalnic in dopisovatelj na naročniki. S svojim modrim gledanjem na najrazličnejša življenjska vprašanja je pomagala že nešteti narodnikom, moškim in ženskam. 50 let se že udelestvoje v tem območju. Kot 17letno dekle se je poročila z mnogo starejšim možem, ki je kmalu po poroki zbolel za neozdravljivo duševno boleznijo. Mlada žena je morala odselje preživljati sebe in skrbeti za moža, ki še danes živi v sanatoriju. Nikogar ni imela in nikogar ni iskala, da bi ji dal moralno ali gmočno oporo. Ali bi se ne preizkusila okoristiti s pisateljskim darom, ki se je razodevala že v njenih šolskih nalogah? Toda žurnalistika je bila v tistih letih za ženo »nedostojno« delo. Da

bi obvarovala družinski ugled, je zatajila svoje pravo ime in pod psevdonimom Dorothy Deakes pisala odgovore na vprašanja naročnikov in naročnic velikega ameriškega dnevnika. Enkrat na teden je objavljala v listu tudi razmišljanja in življenjske nasvete na podlagi snovi iz poslanih pism. Naročniki so bili navdušeni nad zasebnimi odgovori in nad novo rubriko. Dorothy je dosegala uspeh za uspehom in je kmalu dobila mesto v newyorškem časopisnem velepodjetju. Danes je med glavnimi nameščenci velike žurnalistične ustanove Healer Syndicate. Tisoč listov ne samo v Zedinjenih državah in Kanadi, nego tudi po mnogi drugih deželah sveta objavljajo nasvete in modrovanja osebno neznane slavne žurnalistke. Dorothy Deakes se zna živeti v vsako razpoloženje, se razgledati v vsakem položaju in dati primeren nasvet in napotek. Pri tem pa ima poseben dar izražanja. Njena delavnost je neusahljiva in pravi, da bo nehala pisati šele takrat, ko bodo ljudje ljudje nehali pisati o njej...

Njena pisarna je ogromna delavnica. Vsak dan sama pregleda vso obsežno korespondenco in odgovarja na vsak dopis. Okoli sebe ima več tajnec, katerim daje navodila za nasvet, ki ga prosijo dopisniki. Na posebno važna vprašanja dikтира odgovore sama. Najbolj zanimiva pisma in odgovore nanje pa objavlja v listih, pri katerih sodeluje.

Slavna žurnalistka vestno izpolnjuje tudi naloge v zasebnem življenju. Ko so ji znanci svetovali, naj se loči od moža, ki je že toliko časa neozdravljivo bolan, je odgovorila: »Kdor hoče dati nasvete drugim, mora predvsem sam kazati dober zgled. Saj vendar neprestano navajam žene k vztrajnosti, k poštenemu izpolnjevanju prevzetih dolžnosti...«

P. H.

Ali že veš?

Kako operesh fine čipke

Fine čipke lahko lepo operesh samo v pre-snem, mlačnem mleku. Če so zelo umazane, jih prvi v dvojnem ali trojnem mleku. Nato jih izplahni še v vodi, ki si ji dodala nekaj sladkorja. Oprane čipke razprostri na desko, pripi ni zobček z zaponkami, ki ne rjave in postavi desko na sonce ali vsaj na prepih. In čipke bodo kakor nove.

Sveče, ki so predebele in jih ne moreš vtakniti v svečnik, pomoči v vročo vodo, da se zmehčajo. Potem jih lahko po potrebi oblikuješ.

Lesne slame ne zametuj. Če jo zmoliš, lahko z njo lepo odrgneš sajaste lonce.

Ali že veš, da zatohlo dišeča živila izgube neprijeten vonj in okus, ako jih na plitkih posodah izpostaviš soncu in zraku ter jih večkrat premešaš. To velja za vse vrste sočijva, za zdrob, riž, ješprenček, kašo in za vso posušeno zelenjavo. Vsa ta živila je treba hraniti v zračnem prostoru.

Če si preslola kakšno jed, kuhalj v njej nekaj časa surove krompirjeve rezine, ki bodo vzele sol vase.

Morda stari gospod, je pomislila Martina, stari gospod, ki je videl v njej lepo in pametno dekle? In če sta prijateljca, čemu potem takšne skrb?

Dva dni pred 14. junijem je Gilbert telefoniral: »Torej velja? Mi ne odrečete — za gotovo?«

»Da, velja«, je rekla in odložila slušalko. Najraje bi zajokala, toda, ali se zaradi prijateljstva joka? Bila je prepričana, da se mu bo telefonično izgovorila. Čemu pa je potem neprestano čakala? Časa je čakala?

Zadnjo noč ni zatislila očesa. Zjutraj se je zjutraj, da z vsvo naglico meče potrebne reči v kovček. Vsaka njena kretnja je kričala: Da, da, da! dočim je srce silno in tesnobno bilo: Ne!

Ko se je opoldne vrnila z ministrstva, je kakor v vročici pogledala na kovček in legla na otomano. Zdalj je prišel trenutek, ko Gilbert zapuša hišo svojih staršev, to lepo hišo sredi vrta, starega in dobrega, kakor je preteklost te hiše in se v spremstvu očeta ali ene izmed svojih ljubkih sester vozi na kolodvor. In zdaj niti za hip ni izpustila oči z zapetne ure. Vlak je privozil na Austerlitzko postajo in Gilbertovi mladi obraz gleda iz okna, da bi njegove iskre oči ugotovile, da Martina ni... Martina je držala v roki uro in njen pogled je blazno sledil minutam in sekundam, ki so malone bile v njenem srcu.

Vlak je odpeljal.

Gilbert je skomignil z rameni in sedel v kot voza. »Neumno dekle, pokvarila je izlet« tako nekako pravi — slaba tovarišica — da, tako nekako.

In Martina je zajokala.

Vitamini in človek

Kaj moramo vedeti o vitaminih

O vrednosti in važnosti vitaminov vladajo še danes zelo nasprotujoči si pojmi. Nekateri mislijo, da jih lahko preprosto prezremo in da rabijo samo nekaterim poslovnim sposobnim ljudem, da si polnijo na njih račun žepa. Drugi vidijo v njih edino zveličavno pot, da se človeštvo osvobodi dosedanje kuhinjske prehrane, in sanjajo o vitaminskih toaletah, ki naj bi nadomestile vsako drugo hrano. Da pretiravajo prvi in drugi, lahko dokaže znanost, ki dela brez predsodkov.

Med vitamini so najvažnejši vitamini A in D, ki ju dobimo pred vsem v maslo, bah, in vitamini B in C, ki ju je dobiti zlasti v sadju. Vitamin A nahajamo samo v živalskem tkivu, v rastlinskih tolščah ga torej ni. V večini zelenih rastlinskih delov pa dobimo snov karotin, ki enač vitaminu A. Ker pospešujeta vitamini A in D raste ter zadržujeta nastanek rahitisa, sta za prehrano neobhodno potrebna. Za srečo vsebuje večina živil vitamin A. Med temi živili je imenovati na prvem mestu jetra, a maslo, solata, špinača, krompir, korenje, sir, jaca, zelje in paradižniki vsebujejo v 100 g prav tako večjo množino te snovi, nego je potrebnemu nujno vsak dan.

Manj številna so živila, ki bi vsebovala v 100 g vsakodnevno, človeku potrebno količino vitamina B. Največ ga je v droži, ki je z tega razloga velikega pomena za pripravo primernih zdravil. Razen v kalerih, rižu, pšenici in koruze dobimo vitamin B v večji količini samo še v svinjini. Običajne zelenjave, kakor zelje, solata ali špi-

nača, imajo sicer tudi še precej tega vitamina, toda če jih ne zaužijemo v velikih količinah, ne morejo kriti dnevne potrebe po njem. Izjema je krompir, a tudi le zato, ker ga zaužijamo običajno v večji množini.

Vitamin C je važen zavoljo svojih učinkov proti skorbutu. Dobimo ga v celih vrstah vsakdanjih živil, n. pr. v zeljnatih vrstah, špinaci, peteršilju, kolerabi, hrenu, ki jih pa vse prekašata črna grozdčiče in šipkovi plodovi. Tudi citróna in oranža ne moreta tekmovali z njima, čeprav zadostuje sok dveh oranž, da zadosti dnevni potrebi odraslega človeka po tem vitaminu. Pozimi lahko nastopi pomanjkanje vitamina C, če gospodinja ne poskrbi za raznovrstno hrano.

Pri ocenjevanju živil glede njihove količine vitaminov je treba upoštevati, da gre s kuho in tudi že z daljšim ležanjem surovih živil, zlasti v mnogih zelenjavah in sadnih vrstah dosti vitaminov v izgubo. Zato priporočajo modernim kuhinjam dušenje, kratko kuhanje (velja zlasti za mleko) in hitro serviranje sveže pripravljenih jedi, med tem ko segrelih obedov ne priporočajo. Po drugi strani velja, da imajo industrijske konzerve zavoljo strokovne priprave več vitaminov nego doma vkuhana živila.

Živil, ki bi vsebovala vse tri najvažnejše vitamine, A, B in C, v zadostni količini, na žalost nimamo. Vedno prevladuje eden izmed treh, kakor pri maslu vitamin A, v

svinjini B in v zelju C. Če se pa zavedamo teh dejstev, nam bo lahko sestaviti jedilni list, ki bo ustrezal vsem zahtevam po zadostni in zdravi hrani.

Stoletna konzerva

»Odprite s kladivom in diletom naokrog, se je glasilo navodilo na konzervni skatli z mesom, ki jo hranijo v nekem muzeju v Londonu. To je najstarejša konzervna skatla, kar jih poznamo, šteje najmanj 115 let. Je iz črne, debele kovine in je spadala med zaloge živil, ki jih je vzel kapitan Parry l. 1824 na svojo ekspedicijo v Arktiko. Ko so skatlo lansko leto odprli, so dali nekaj mesa, ki je bilo v njej, pokusiti živalim in po vsem videzu je tem zelo teknilo. Ostanek so zaprli v steklene cevi in zapечатili. V teh cevah bodo meso hranili dalje. Videti je še popolnoma sveže in rožnato kakor tedaj, ko ga je tvrdka, ki je kot prva izdelovala konzerve te vrste in ki je bila ustanovljena l. 1818, zaprla v skatlo. Pred kratkim so odprli tudi cinaste konzervne skatle, ki so jih dobivali vojaki v krimski vojni. Tudi v njih je bilo meso v najboljšem stanju. Ze l. 1790 je neki pariški kuhar po imenu Appert imel domislico, da je živila napravil trajna s tem, da jih je polnil v steklenice in te steriliziral z vročo vodo.

Nenavadne navade velikih mož Zveplovo kislja magnezija na jeziku daje imenitne misli, če ne, pa poskusi s pavkistom v sosedni sobi

Veliki možje so potrebovali pogostoma zelo čudnih navdihov za svoje delo. Lord Byron je delal n. pr. najrajši ob vonju gomolj, med tem ko je moral Jens Peter Jacobsen vonjati duh hiacinč, če je hotel delati.

Sloviti romanopisec Joseph Conrad, ki je bil doma na vseh morjih sveta, je pisal najrajši v kopalni kadi. Kadar je hotel delati, se je zaprl v kopalnico, sedel v kad in si prižgal smotko. Potem je šlo. Drug velik nestalnež, urednik, iskalec zlata in humorist, Mark Twain, je delal najrajši v vodoravni legi, in sicer v postelji. Neskončno velika je vrsta mož, ki jim je šla inspiracija preko jezika oziroma grla. Lord Byron je pustil, da se mu je na jeziku topila zveplovo kislja magnezija in je

trdil, da vplva nanj kakor šampanjec. Cooper, oče »Irhaste nogavice«, je jedel med delom kroglice, Reuter, Raabe in Keller so morali kaditi, kakor sicer nešteto drugih duševnih delavcev. Od Ajskila preko Horaca in Litajpoja do Shakespeara, Bürgerja, Hoffmanna Poa in dalje gre neskončna vrsta pesnikov in pisateljev, ki so potrebovali alkohol kot spodbujevalo. Caruso ni mogel peti, če prej ni pokadil cigarete. Dostojevski je lahko delal samo v nočnem miru, filozof Mill je najel moža, ki je moral med njegovim delom v sosedni sobi od časa do časa udariti po pavki. Lahko bi pa našli še veliko število zelo čudnih navad, ki so jih imeli veliki možje pri delu.

Zaklad v zapuščeni cerkvi San Jose de Chiquitos, prestolnica jezuitske države Podzemeljski hodniki, v katere ljudje ne morejo prodreti

Ena najmogočnejših brazilskih držav je Matto Grosso. Posebno kar se tiče zlata, je ta država nekoč tako siovela, da so prihajali vanjo vsi mogoči pustolovci in iskanci sreče, da bi tu iskali zlato, ga našli in ostajali potem z njim v deželi, da bi si zgradili novo življenje, ali pa da bi se vračali z bogastvom v stari svet.

Ena izmed dob sijaja nekega dela Matta Grossa je bila doba, ko so jezuiti ustanovili tam državo, ki se je njena prestolnica

imenovala San Jose de Chiquitos. O teh jezuitih so govorili, da so bogatejši nego sam španski kralj. Ko pa so v 18. stoletju jezuiti pregnali, je začela propadati tudi kultura, ki so jo bili tam zgradili.

Jezuiti pa so se bili pravočasno pripravili, ko je pretila nevarnost, da jih izženejo. Vsega sicer niso mogli vzeti s seboj, kar je bilo njihovo, skrili pa so ostanek svojih zakladov tako, da jih še do danes niso našli.

Strokovnjaki menijo, da je velik del teh zakladov skrit v zapuščeni katedrali San Joseja de Chiquitos ali v njeni neposredni bližini ali pa v podzemeljskih prostorih, ki jih doslej še niso mogli preiskati. Katedrala je mogočena stavba, ki so jo gradile stotine Indijancev mnogo let. Kakor palača iz Tisoč in ene noči se dviga ta stavba danes sredi mesta v razvalinah.

V zadnjem času so napravili več poskusov, da bi prodrli do požemeljskih prostorov te cerkve, toda vsi poskusi so bili brez uspeha, ker je ljudem zmanjkalo svežega zraka in se ti prostori širijo pod zemljo dosti bolj daleč, nego so mislili.

Umevno je, da ti neuspehi niso ohladili zlate mrzlice. Ljudje pač ne bodo dali miru, dokler ne bodo našli zakladov — ali pa okostja mrtvecev, ki so jih jezuiti nekoč tu morda pokopavali. Mogoče je, da so zlato skrili povsem drugje.



Zdravnik: »Ne kadite, ne pijete, ne...«
Starec: »Dovolj, gospod doktor, ne govorite neumnost!«

(Marc Aurelio)

Ljubezensko pismo na nebu

Vse prebivalstvo Omaha v Nebraski se je držalo te dni za trebuhe od smeha. Bogati mešan Oscar Wiggins je bil že nekaj časa v vojnem stanju s svojo ženo, tako da je pretila ločitev. Tedaj se ga je lotilo kesanje in ni poznal nobene druge želje več, nego da se z boljšo polovico spet spriznata. Da bi pa to svojo željo izrazil posebno učinkovito, je najel zasebno letalo, naj se dvigne v veliko višino in »napíše« s 500 m visokimi črkami iz dima stavek: »Oskar ljubi Heleno«. Pod to naj nariše še štiriposredno deteljico. Pilot je naročilo točno izvršil in je bil lahko zadovoljen tudi s plačilom, ki ga je prejel. Na žalost ne poročajo, ali se je dala sprta Helena od tega nenavadnega ljubezenskega pisma pomiriti.

Pasja pečenka — prepovedana

Neka odredba mehiške vlade je prepovedala gojitev in prodajanje neke posebne pasje pasme, ki jo imenujejo »prešičji psi« in ki je bila zlasti na jugu zelo priljubljena. Ti psi so si pridobili svoje ime zavoljo tega, ker jih redijo kakor prešiče in jih potem — jedo. Tako delajo posebno Indijanci in meščani. Oblasti poudarjajo, da je uživanje pasjega mesa nespodobno, razen tega pa je nevarno, ker razsajajo med psi razne bolezni, ki se lahko prenašajo na človeka. Mehika je razen Kitajske edina dežela na svetu, kjer jedo pse po vseh pravilih. Poznaveci sicer pravijo, da dobra kitajska pasja pečenka v mladih bambusovih poganjkih nikakor ni jed, ki bi jo bilo treba zametavati. Mehška vlada pa misli drugače in je za uživanje psodoločila stroge kazni.

V 20 dneh okrog sveta

Poročali smo, da pripravlja Cookova družba v Londonu družabno potovanje z letalom okrog sveta. Prvi zračni potovalec okrog sveta pa je ta rekord prekosil za celih deset dni. Imenuje se Norman C. Lee in se je pravkar vrnil z letalom »Atlantic Clepperjem« v New York. Na pot je šel oziroma odletel 20. junija iz New Yorka je šlo potovanje preko San Francisca, Honoluluja, Hongkonga, Bangkoka, Parioza, Marseilla in preko Atlantika. Trije izmed omenjenih dvajsetih dni odpadejo na bivanje v raznih krajih. Tudi ponoči je Lee lahko vedno spal na trdnih tleh. Samo pet noči je prebil na letalu. Vsa pot je bila dolga 24.694 milj. Na tej poti obratujejo danes letala šestih različnih družb. Polet je stal okroglo 20.000.

Razstavne lepote



Te štiri ameriške lepote so bile izmed mnogih kandidat izbrane za strežajke v observatorijskem poslopu na newyorški razstavi. Obisk se je zavoljo njih gotovo zvišal

Visoka šola sleparstva

Zgodbe, iz katerih se poslušalci mnogo nauče — Pofitcija nima moči, da bi šolo sleparstva zaprla

V mirni stranski ulici sredi odličnega Pariza je visoka šola sleparstva. Policijski prefekturi je dobro znana, a njeni organi so proti malemu, skrbno oblečenemu starejšemu gospodu, ki to šolo vzdržuje prav tako brez moči, kakor proti večini mož iz vseh slojev in narodov, ki njegova »predavanja« poslušajo. Noben zakon na svetu ne more namreč gospodu G. prepovedati, da bi ne pripovedoval svojim poslušalcem zgodb, ki se bavijo z načini, kako je mogoče na račun človeške lahkovernosti in lakomnosti delati dobičke. Mali gospod nikakor ne navaja svojih obiskovalcev, naj ravnavo tako, kakor »junaki« njegovih zgodb, pripoveduje samo in to je vse. Zato ga ne morejo zgrabiti.

Mnoge njegove zgodbe pa so postale resnica. Tako je bilo n. pr. s pismi, ki so jih pred časom dobivali številni imoviti Parižani. V vsakem pismu je bil bankovec za deset frankov s pozivom, naj ga da prejemnik pri kakšni banki pregledati glede pristnosti. Odpošiljatelj se je obvezoval, da bo prejemniku dobavil poljubno število takšnih bankovcev po nizki ceni 2 frankov. Večina pisem je romala z bankovci vred v koš, večina prejemnikov si ni vzela truda, da bi jih dala pregledati. Toda nekateri so izvršili naročilo, prepričali so se, da so bankovci pristni, zahtevali so potem majhno poskusno pošiljko. Banka je morala spet ugotoviti, da so bankovci pristni. In zdaj niso žrtve poznale nobenih mej več. Pošiljale so čke za tisoče frankov, da bi prejele petkratni iznos. Do danes se zmerom čakajo, da bi ga dobili. In umevno je, da stvari skoraj v nobenem primeru niso ovadile...

Drugo zgodbo elegantnega malega gospoda prakticirajo še vedno na velikih bulvarjih. Ob času večernih nakupov stoji ubožno oblečen možak v bližini razkošnih prodajal. Elegantna dama stopi iz svoje sijajne avtomobila, napravi nekoliko korakov, nenadno stopi možak k njej, ji pomoli krasno biserno ogrlico in vpraša: »Ali niste, milostiva, tega pravkar izgu-

bili?« V večini primerov bo milostiva zanikala, dogaja pa se tudi, da jo zagrabijo zlo-dej pohlepa in da odgovori: »Seveda, to je moja ogrlica!« Hitro izroči »poštenemu najditelju« nekoliko bankovcev po sto frankov kot nagrado in odbrzi domov. Tani ugotovi na svojo žalost, da gre za ceneno imitacijo, ki bi jo lahko povsod kupila za pet frankov...

Prav dobro se lahko obnese tudi trik z naočniki, kakor ga pripoveduje stari gospod. Zrtve mora biti tu zaročena, zaročene mora stanovati z materjo v predmestju. Tem pogojem ustreza nekako 50 do 80 tedenskih zarok v Parizu. Nekega popoldne se pojavi pri srečni zaročenki starejši, dobro oblečen mož. »Jaz sem optik ta in ta«, veli, »vaša tašca je včeraj pri meni naročila te naočnike. Na žalost jih nisem mogel pripraviti pravočasno. A ker potrebuje vaša tašca naočnike nujno, sem si mislil, da bo najbolje, če jih pustim pri vas. Tašca mi je dala za ta primer vaš naslov.« Katera bodoča snaha bi ne storila tašči usluge, katera bi ne plačala za naočnike 80 frankov? Pozneje se seveda izkaže, da so nočniki vredni komaj desetino tega in da jih tašca sploh ni naročila...

Z Američani se dobro obnaša trik »roko Vener iz Mila«. V letošnjem letu so carinski organi iz kovčgov Američanov, ki so se vračali domov, potegnili najmanj deset takšnih rok. Američani so jih kupili od »trgovcev z umetninami«, ki so jih obiskali v hotelu. Seveda so se morali kupci obvezati, da bodo o tem nakupu molčali, kajti »izvoz umetnin iz Francije je strogo prepovedan«. Cena 25.000 frankov za roko Venera Miloške je pa tudi malenkost. Takšne so zgodbe, ki jih pripoveduje mali, elegantno oblečen gospod iz odličnega pariškega okraja in ki jih njegovi poslušalci spreminjajo v resnico, ne da bi ga mogla policija zgrabiti...

KVALITETNO BLAGO

je trpežnejše, zato tudi cenejše! Z obleko pa imate veselje le, če

Vam dobro pristojta!

Obličite znano domačo trdko

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA C. 7
kjer Vam strokovno postržejo po zmernih cenah

A NEKDOTA

Svedski slikar Carl Larsson je bil vnet bralec velike literature. Njegova knjižnica je bila obsežna. Nekega dne je neki obiskovalec ob pogledu na množico knjig menil, da mora biti imetnik in bralec tolikih knjig pač zelo izobražen. Larsson je odvrnil: »Res je, da imam čitavo, res je pa tudi, da si prizadevam hitro pozabiti to, kar sem prečital. Kajti če si vse prebral in pozabil, je to, kar ostane — izobrazba!«

VSAK DAN ENA



»Danes sem preizkusila novi lepotni pri-pomoček!«

»Tako sem si mislila, da ni nič vreden!«

Bilo je l. 1912., ko sta Američan Chamdler (na levi) in Kirtland (na desni) imela kot prvo idejo, da sta svoje, v primeri z današnjimi še zelo primitivno letalo opremila s »stajalci«. V 22 letih je vojna tehnika v zraku pač zelo napredovala — na žalost

SPORT

Pogled v spored

Nogomet, sportni dnevi, zborovanja ...

Tudi današnji sportni spored je v splošnem še v znamenju poletnega odmora. Nekateri sportniki ga res izrabljajo, drugi pa so spričo raznih okoliščin tudi prisiljeni počivati. Nekatere panoge imajo zdaj svoj slabi čas, druge pa spet najlepšega, toda kljub temu letošnje nedelje v juliju in avgustu niso prinesle presenetljivih dogodkov niti pri zastopnikih najbolj aktualnih. Vsa pri nas ne!

Precej skromen — in še ta več ali manj slučajen — bo današnji spored

v Ljubljani.

V zvezi z dogodki za zeleno mizo, kjer se zdaj plete ureditev naše nogometne organizacije na novi podlagi, je nogometni Zagreb ponudil SK Ljubljani svojo reprezentativno enajstoročje za enkratno gostovanje. To pomeni, ne samo da bomo imeli danes po dolgem spet bolj zanimivo nogometno tekmo, temveč obenem tudi, da je SK Ljubljana navezala z Zagrebom prijateljske odnose, o katerih bomo bržkone že v kratkem slišali kaj več.

Reprezentanca Zagreba : SK Ljubljana

Ob 18. na igrišču ob Tyrševi cesti s predtekmom ob 16.30.

Ali je mogoče, da gostuje v Ljubljani odnosa sploh v Sloveniji nogometna reprezentanca Zagreba? Tako se sprašujejo mnogi, ki poznajo sportne prilike, ki vladajo med Slovenci in Zagrebčani. Doslej je Zagreb Ljubljano zmerom podcenjeval, hotel je, da bi zmerom pač plesali po njegovem, in se ni mogel sprijazniti z mislijo, da bi smeli i Slovenci sportno napredovati. Zadnji dogodki pa so Zagreb in Slovence zelo zblizali. Vsekakor bi se želeli videti reprezentanco Zagreba še ob kakšni priliki, n. pr. v pravi nogometni sezoni, ko bodo naši fantje v pravem poletu, a publika odločena za večji obisk kakor bo danes.

Zagrebčani že po svojih imenih vlečejo, saj vsi ti igralci: Wšit, Glaser, Lešnik, Antolković, Zmara, Hitić itd. spadajo med naše najboljšje v nogometnem sportu. Zato je povsem pojmljivo, da ne bodo imeli naši fantje lahkega dela, posebno sedaj, ko se šele pripravljajo za sezono in se moštvo reorganizira. Toda če bodo igrali z elanom in voljo, potem tudi Zagrebčani ne bodo imeli lahkega dela.

Začetek tekme je določen na 18. uro, in sicer zato, da bi mogli tudi udeleženci današnjega letalskega mitinga prisostvovati tej nogometni prireditvi.

Predtekmom ob 16.30 bosta igrali moštvi Svobode in rezerve Ljubljane.

Razmeroma bolj agilni kakor po mestih so naši sportniki na dvorci, ki izrabljajo te poletne termine za razne proslave in celodnevne sportne prireditve v več panogah.

ker je v teh dnevih pač mnogo bolj verjetno, da bodo pritegnili občinstvo bolj kakor pa pomladi ali jeseni.

In drugod

Tako proslavlja danes agilni Sportni klub Litija svojo desetletnico in je v ta namen organiziral celodnevno prireditev v atletiki in nogometu.

Podoben spored — morda le v nekoliko zmanjšanem obsegu — bodo imeli sportniki v Polju, kjer bo tamkajšnja Adria izvedla jubilejno sportno proslavo s stafetnim tekmo in nogometnim brzim turnirjem.

Nogomet bodo danes igrali tudi na Jesenicah, in sicer bo tamkaj gostovalo moštvo novopečenega prvorazrednega kluba ljubljanske skupine Diska iz Domžal. Domače Bratstvo, ki bo njegov nasprotnik, je nedavno doživelo neprijeten poraz izven doma, pa bo gotovo porabilo današnjo tekmo, da si spet popravi dobro ime.

V Celju bo v dopoldanskih urah na teniških SK Celja v mestnem parku prijateljski teniški dvoboj med mariborskimi železničarji in Celjani. Moštvi sta precej močni in bosta gotovo pokazali dober sport, ki je po zadnjih velikih teniških dogodkih za občinstvo še posebno privlačen.

Če omenimo še občni zbor LNP, o katerem pišemo nekoliko obširneje na drugem mestu, smo v glavnem navedli vse najvažnejše, kar se bo danes odigralo iz poglavja sporta.

★

Tudi izven domačih krajev današnji sportni spored ne bo posebno bogat.

V Zagrebu bodo nogometaši slavili 20-letnico nogometnega udeleževanja znanega nogometaša Premrla, plavalci, in sicer člani ZPK, bodo nastopili v medpokrajinskem plavalnem prvenstvu proti zmagovalcem vzhodnega pasu Galebu, kolesarji pa, med njimi tudi nekaj naših, bodo startali na dirki po Hrvatskem, ki jo organizira zagrebški klub Orao v proslavo 35-letnega jubileja in 60-letnice klubovega ustanovitelja Emila Menige.

Nogomet je v ostalem tudi na jugu na odmoru in je danes na sporedu le ena omembe vredna prireditev, in sicer prva izločilna tekma za vstop v bodočo nacionalno ligo (kakšna bo in kdo bo vse v njej, je kljub vsem kvalifikacijskim tekmam zmerom manj jasno) med ŽAKom iz Subotice in Bašićem iz Podgorice, na igrišču slednjega.

H koncu omenjamo še važno sportno zborovanje, in sicer izredni občni zbor Hrvatske sportne sloge, na katerem se pričakujejo važni sklepi, ki so nujno potrebni za nadaljnji razvoj nogometnega sporta v novo nastalih okoliščinah. To zborovanje ni nazadnje — kakor vse kaže — brez pomena niti za razvoj nogometnega življenja v naših krajih.

Pred občnim zborom LNP

Zborovanje delegatov 57 klubov z 2440 igralci — Glavne razprave bodo o reorganizaciji JNS

Danes ob 8. bo v dvorani Delavske zbornice redni občni zbor ljubljanskega nogometnega podsaveza, vrhovnega nogometnega foruma za Slovenijo, v katerem je članjenih 57 nogometnih klubov s skoraj 2500 aktivnimi nogometaši. Precej mirna in brez velikih perturbacij je bila pretekla poslovna doba in vse bi najbrže tudi po današnjem občnem zboru teklo dalje kakor je doslej, če bi se ne bilo pojavilo vprašanje izven podsaveza, znani spor med Beogradom in Zagrebom za ureditev našega nogometnega življenja, v katerem je našemu podsavezu pripadla precej vidna vloga. Danes bodo o tem vprašanju razpravljali tudi delegati slovenskih nogometnih klubov in želeli je, da bi v tem vitalnem vprašanju za razvoj našega nogometa šli ravno pot in se odločili za takšno rešitev, ki bo v korist našega domačega in vsega jugoslovanskega nogometa.

V rokah imamo poročila posameznih podsaveznih odborov za letošnji občni zbor, iz katerih posnemamo naslednje glavne podatke:

Kakor se vidi iz uvoda, je bilo v teku minule poslovne dobe mnogo osebnih sprememb v raznih podsaveznih odborih, kar se mora pripisati dejstvu, da je delavcev v našem nogometu mnogo manj kakor je bilo včasih in da so vodilna mesta v tem nogometnem forumu zavzeli že številni mlajši funkcionarji, ki še niso izgubili vsega idealizma in se po svojih najboljših močeh trudijo za procvit te sportne organizacije.

Iz poročila upravnega odbora posnemamo, da je v podsavezu sedaj članjenih 57 klubov, in sicer zato, ker so se med letom 3 razšli (Domžale, Gorenjec in Sloven), na novo pa so bili sprejeti 4 (Borut, Brežice, Misljinja in Virtus), medtem ko Slovan iz Guštanja čaka na sprejem v članstvo. Poročilo navaja dalje, da je bilo glavno delo posvečeno prvenstvenemu in pokalnemu tekmovanju, med katerim je tudi zadnje dalo že prav dobre sportne uspehe. Razmere glede igrišč se v bistvu niso spremenile in jih je vsega 24 z ograjami, s tribunami opremljenih pa 6. Večino opravkov je imel poslovnih odbor, medtem ko sta bila odbor za poškodbeni fond in zdravstveno vzgojni odsek zaradi pomanjkanja sredstev le bolj na papirju. Poročilo pohvalno omenja poslovanje treh okrožnih odborov LNP in ugotavlja, da podsavez z ostalimi podsavezi skoraj ni imel nobenih stikov, zato pa preide v podrobno razpravo o problemu reorganizacije JNS, ki je pred kratkim privedla tako daleč, da je savez uvedel sankcije proti trem podsavezom in njihovim vodilnim klubom. Zdi se ves problem na mrtvi točki in treba se je odločiti, ali naj se slovenski klubi naprej bore po legalni poti in z legalnimi sredstvi za dosego reorganizacije, ali pa naj se pridružijo najbližnjim podsavezom in jih podprejo v borbi za dosego tega cilja po drugi poti. (Po zadnjih informacijah se tehnična nagiba na stran onih, ki so zagovorniki slednjega. Op. ur.).

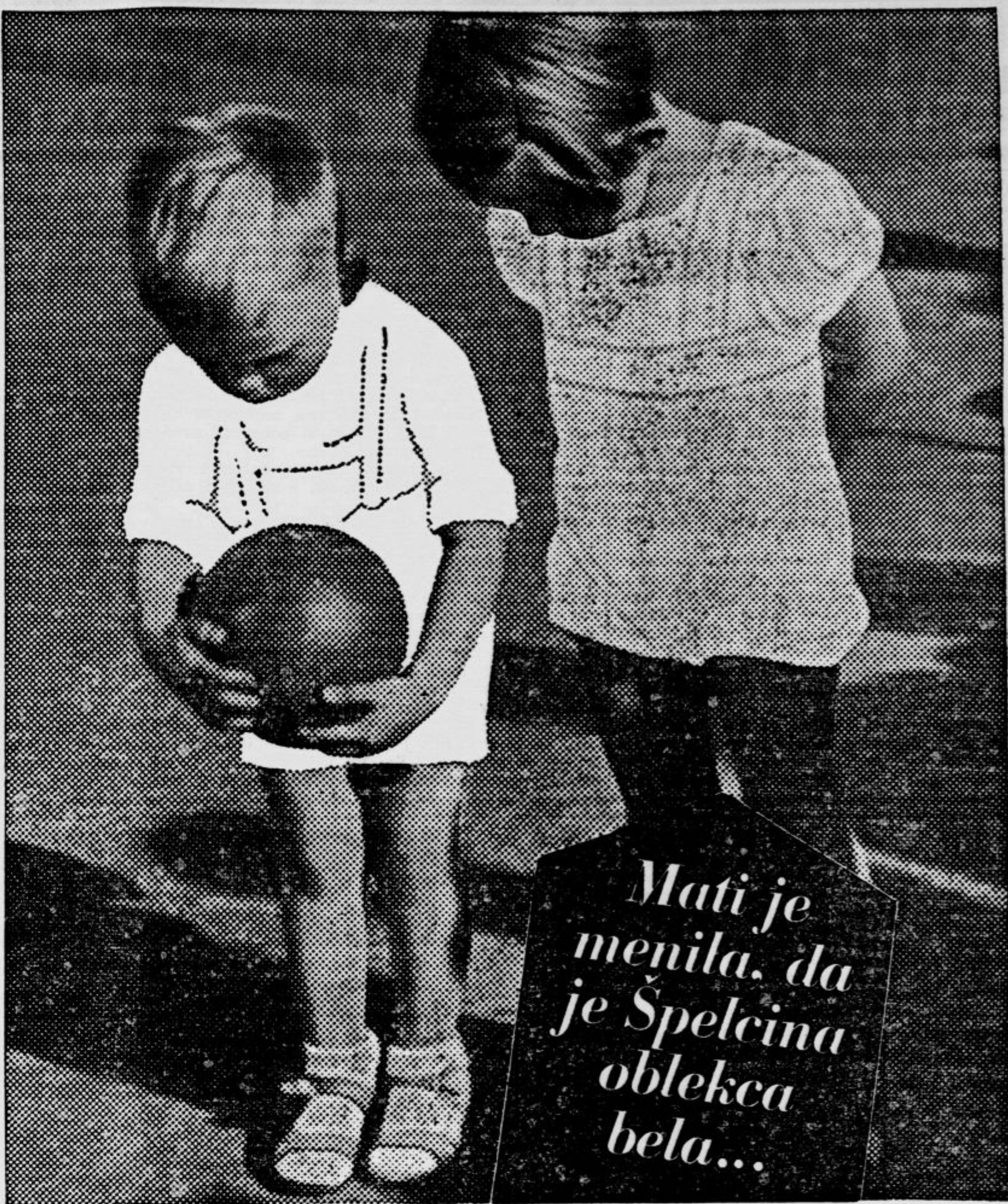
Iz poročila poslovnega odbora je podrobno razvidno gibanje aktivnega članstva v posameznih klubih. Zanimivo je, da ima največje število (103 igralce) SK Celje, nato pa sledita Jadran in Svoboda iz Ljubljane, med najšibkeje klube pa se mora prištevati Vrhnika, ki ima vsega samo 15 aktivnih nogometašev. V celoti se je število verificiranih igralcev od lani na letos povečalo od 2136 na 2440.

Po raznih krajih so nogometni klubi in igralci razdeljeni takole: v Ljubljani je 11 klubov s 724 igralci, v Mariboru 4 s 257, v Celju 4 s 301, v Trbovljah 4 s 146, na Jesenicah 2 s 212, v Čakovcu 2 s 87, v Hra- stniku 2 s 54, v Ptuju 2 s 87, v ostalih krajih pa 26 klubov s 671 igralci.

Poročilo vsebuje nato podrobni pregled vseh lani odigranih nogometnih tekem v podsaveznem območju (na koncu so prikjučene tudi vse tabele iz prvenstvenega in pokalnega tekmovanja), ki jih je bilo vsega 681, in sicer 315 prvenstvenih, 20 pokalnih, 8 polizkusnih, 330 prijateljskih in slednjih — recil in piši — osem mednarodnih. Ta zadnja številka je najbolj zgovorni dokaz, kako skromno in tiho med seboj so životali naši nogometni klubi.

Tajnik obravnava v nadaljnjem podrobno vseh 19 protestov, ki jih je LNP prejel proti prvenstvenim tekmam, kakor tudi vse številne prestopke, zaradi katerih je moral postopati proti klubom, funkcionarjem, sodnikom in seveda največ proti igralcem. Sled njih je bilo pred kazenskim odborom 183, med njimi dve tretjini takšnih, ki so bili obenem tudi suspendirani. V zvezi s tem je treba omeniti, da je kazenski odbor, ki je podrobno obravnaval vse te prestopke, v svojem posebnem poročilu z veseljem ugotovil, da je sportna »kriminaliteta« številčno sicer nekoliko narasla, gre pa v večini primerov na rovaš nedolžnejših prestopkov, ki tudi niso zahtevali preveč strogih kazni. Vendar pa bi bilo želeli, tako naglašata tajnik kazenskega odbora — da bi klubi posvetili več pozornosti moralni strani vzgoje naših nogometašev, da bi bila »kriminalna« statistika še bolj zadovoljiva. Ostale dele poročila izpopolnjujejo statistike iz prvenstvenega tekmovanja itd.

Poročilo sodniškega odbora kaže, da so bili naši sodniki v minuli dobi zelo zaposleni, saj jih je bilo treba delegirati na 545 tekem iz Ljubljane, medtem ko sta Mariborski in celjski poverjenik delno vršila delegiranja tudi sama. Zaposlitev našega sodniškega kadra je bila tem večja zaradi tega, ker je število sodnikov mnogo premajhno, saj jih ima podsavez v evidenci (ki pa seveda iz raznih razlogov niso vsi zmerom na razpolago) samo 40, od teh 37 stalnih in 3 začasne. Sodniški odbor si je mnogih prizadeval, da bi pomagal vrste svojega članstva in pridobil tudi ljudi za vršenje funkcije stranskih sodnikov, toda ta akcija tudi letos ni imela nobenega uspeha. K kraju ugotavlja poročilo še s posebnim zadovoljstvom, da sta v minuli sezoni dva člana ljubljanske sekcije tudi večkrat sodila ligaške tekme, kar se v prejšnjih letih kljub številnim protestom sploh ni dalo doseči.



Mati je
menila, da
je Špelcina
oblekca
bela...

...dokler ni videla poleg nje Radion bele obleke!

Bila je iznenadena ko je videla razliko v belini pa se vpraša: kako pere soseda perilo, da je tako čudovito belo. Čisto preprosto - pere ga z Radionom! Kar se z drgnenjem in mencanjem ne da doseči, to napravi Radion s kisikom, ki se razvija pri kuhanju v raztopini Radiona ter skupaj s peno mila struji skozi perilo in odpravi vso nesnago. Perilo se varuje, postane skoz in skoz čisto, neprekosljivo belo - Radion belo.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline



15. avgusta — na Ljubelj!

Letošnja udeležba dirkačev bo prekosila vse dosedanje

Priprave za veliko mednarodno motociklistično dirko na Ljubelj, ki bo obenem klasičarska dirka za državno prvenstvo kraljevine Jugoslavije, so v polnem teku. Interes za to letošnjo dirko, ki je prva prava mednarodna dirka v naši državi, je izredno velik, ne samo pri nas, temveč tudi v tujini. Posebno privlačna so krasna darila za to dirko. Poleg čistih in razpisana tudi dokaj visoke denarne nagrade. Zato ni čudno, če se je prijavilo rekordno število tekmovalcev, med katerimi so najboljše evropske vozače. Posebno zanimiva borba bo letos v kategoriji prikolice, ki jih bo na startu kar 14, med njimi znana rekordarja Abarth in Medwenitsch, ki sta s svojo vratolomno vožnjo že na prejšnjih dirkah tako zadivila našo publiko.

Prireditelj te dirke, Motoklub Ilirja, bo tudi sam postavil na start dokaj močno ekipo, a največ seveda vsi pričakujejo od klubskega prvaka MK Ilirije Janka šiške, o katerem pa še ni znano, s kakšnim motorjem bo nastopil.

Po prijavah sodeč ne bo letošnja ljubeljska dirka le revija najboljših vozačev, temveč tudi najmodernejših in najjačjih dirkalnih strojev, od katerih bodo vzbujali posebno pozornost novi NSU 2cilindrski motorji, kakršnih pri nas še sploh nismo videli. S to znamko bo letos vozil tudi znan evropski prvak prikolice Karl Abarth. Tovarna Zündapp-Nürnberg je tudi že prijavila svoje tovarniško moštvo z zmagovalcem lanih ljubeljskih dirk Hecker-

jem na čelu. BMW motorjev bomo letos videli na Ljubelju kar celo vrsto, a vozili jih bodo vozači raznih narodnosti. Veliko zanimanje bo vzbudila seveda tudi tovarniška ekipa »Jawec«. Te znamke doslej še ni bilo na Ljubelju.

Vse torej kaže, da bo šlo letos na Ljubelju zares — bolj kakor kdajkoli doslej, in bo borba za sekunde zelo, zelo huda.

★

Motoklub Ilirja, sportna komisija (sklepi). Člani in trenerji na Ljubelju bo 13. avgusta od 10.30 do 13. in 14. avgusta od 10. do 12. in od 15. do 18. V nedeljo 13. avgusta bo torej trening že od 10.30 — in ne ob 12., kakor je bilo prejšnjega leta. Opozarjamo gg. tekmovalce, da je trening obvezen, in sicer pod vodstvom sportne komisije. Dosežene čase pri treningu bo sportna komisija objavljala vozačem na deski za objave vodstva dirke pri Sv. Anli. V ponedeljek 14. t. m. ob 18. bo trening zaključen, naker bo vozačem objavljeno, kateri bodo pripuščeni na start k mednarodni dirki. Ponovno opozarjamo tekmovalce, da je na dan dirke trening najstrožje prepovedan.

Razpis

Kolesarski savez v Zagrebu razpisuje dirko za kolesarsko državno prvenstvo prvorazrednih vozačev (A-kategorija), ki bo v nedeljo dne 20. avgusta t. l. na progi Zagreb, Brežice, Kostanjevica, Novo mesto, Ljubljana (150 km).

Start bo ob 6. zjutraj v Kustošiji pri Zagrebu pred gostilno Papic v dvominutnih presledkih. Vozači morajo pri prehitevanju držati razdaljo 10 m od ostalih. Cilj bo v Ljubljani na Dolenjski cesti.

Pravico nastopa imajo prvorazredni vozači s licenco KSKJ na leto 1959. Prijave

morajo biti opremljena s dvema sigurnostna savorama in svoncem. Vsak vozač vodi na svojo odgovornost in svoj strošek. Zamenjava kolesa je dovoljena samo v slučaju preloma. Vsako spremenjanje s avtomobilom, motociklom ali kolesom je najstrožje prepovedano. Vozači morajo biti na startu najpozneje 1 uro pred začetkom tekme zaradi zbiranja, plombaranja kolesa itd. Po prihodu na cilj se mora vsak vozač prejeti viti sportni komisiji.

Prijave naj pošljejo podsavezi za svoje klube na običajnih obrazcih saveznemu tajniku Otmarju Ferrariju, Zagreb, Vukovičeva 3, najkasneje do 18. avgusta. Prijava na znaša din 10, za naknadne prijave din 20. Proteste je treba vložiti s takšno din 50 najkasneje četrte ure po prihodu na cilj. Znesek se vrne samo v primeru, če se protestu ugod.

Nagrade: 1. nagrada in državni dres; 2. in 3. nagradi; 4. veliko srebrno kolajno; 5. malo srebrno kolajno; od 6. do 10. bronaste kolajne. Kje bodo nagrade razdeljene, bo vozačem objavljeno po dirki na cilju. Dirka bo ob vsakem vremenu.

Ljubljanski atletski podsavez. (Škafno.) Ker do danes nismo prejeli nobenega obvestila v zvezi s troboja Ljubljana-Beograd-Zagreb, ni več računati, da se bi troboj vrtil. Posnejša obvestila ne bi mogli vzeti na znanje. Torej želi še drugič ne bo troboja! Predsednik.

Jugoslovanska sportna revija št. 20 za avgust je izšla. Nova številka te edine naše ilustrirane sportne revije objavlja na naslovni strani sliko Nj. Vel. kralja Petra II. pri igri tenisa, ima pa tudi v notranjosti še tri hude pomembne pomembne Nj. Vel. kralja kot sportnika. Posamezne številke so po din 2.

„WEKA“

POHIŠTVO

MARIBOR RAZSTAVA STANOVANJSKIH POTREBŠČIN

PREPROGE POSTELJNINA

PROST OGLED ZA ČASA

MARIBORSKEGA TEDNA od 8.—18.

VHOD: CANKARJEVA UL. 2

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Na vogalu Babenberške ceste in Burg-ringa se je postavilo tih šestdeset gospodov v žalni obleki: knezi Trautmannsdorff, Starhemberg, Schwarzenberg, Windisch-Graetz in Fugger, princ Liechtenstein, Thurn in Taxis, Lobkowitz in Henlohe, nosilci vseh donečih plemiških imen so se postavili na cesti in spremljali mrtvaška voza na postajo. To je bila prva in zadnja demonstracija avstrijskega plemstva.

Na Zahodni postaji je bilo »dvornega pogreba« tretjega razreda konec; nadaljnji prevoz trupel in žalnih gostov sta oskrbela dunajski mestni pogrebni zavod in taksijška družba »Zig«, je bil Montenuovo izjavil, da žalna slovesnost zunaj Dunaja dvora ne zadeva. »Postavim vam trupli na Zahodno železnico ter ju dam natovoriti in odpeljati, potem pa delajte z njima, kar vam drago«, je rekel zastopniku Belvedera.

Vlak s truploma in žalnimi gosti je prispel ob dveh ponoči v Pöchlarn, zadnjo železniško postajo za Artstetten. Noč je bila vroča in soparna. Blagoslovitev trupel bi se bila morala vršiti na trgu

pred postajo. Vsa veteranska in gasilska društva iz Pöchlarna in sosednjih krajev so se bila zbrala pred postajo. Plamenice so plapolale v temi, nad gorami je visela nevihta. Železniški voz, v katerem sta bili krsti, so porinili na stranski tir, nato so odprli porivna vrata in vzeli krsti iz voza. Ta čas, ko so se uslužbenci dunajskega mestnega pogrebne zavoda pripravljali, da bi odnesli krsti čez tire, je izbruhnilo neurje, kakršnega v kraju že mnogo let niso bili doživeli. Mahoma je zaorala nad postajo nenavadno huda nevihta, plamenice so ugasilne, voda, ki je lila izpod neba, je zabobnala po krstah. Nosači krst, mahoma premočeni od kože, so postavili krsti na tla in pobegnili pred naliivom pod varno postajno streho.

Med tiroma, v šumenju dežja, v tuljenju viharja, sredi šviganja bliskov, sta ležali krsti dalj kakor uro.

V tesni čakalnici male postaje so stali žalni gostje. Nadvojvodinja Marija Terezija je ljubeče tolažila otroke prestolonasledniške dvojice, ki so se ob vsakem gromu prestrašeno zdrznili in zaspani preživljali dogodka te noči kakor grozne sanje. Mladik Karel Franc Jožef, bodoči cesar, je sočutno gledal na sirote, ki z njimi ni vedel kaj govoriti. Nato je stopil k edinemu oknu mračnega in treznega prostora in se spomnil, da stojijo zunaj, na temnem trgu pred postajo, veteranci. Obrnil se je k baronu Rumerskirchu in rekel: »Veteranci so vendar najbrž po večini stari možički, teh pač ne gre pustiti, da bi stali nekaj ur zaporedoma v taknem svinjskem vremenu. Saj jih lahko spravijo tja le noter v postajno restavracijo.« Rumerskirch je šel

pred vrata postaje in zaklinal veterancem, naj gredo noter. Veteranci in gasilci so vstopili in boječe krenili mimo žalnih gostov v postajno restavracijo, kjer je bilo prostora samo za majhen del pritiskajočih; ostali, ki niso hoteli dalj čakati v naliivu, so odšli domov. Veteranci in gasilci so se najprej tiho razgovarjali, oplaheni po bližnji visoki in najvišje gospe. Potem se je pa izkazalo, da je bil postajni gostilničar dobro pripravljen na veliki obisk ter založen s pivom in klobasami. Veteranci in gasilci so začeli jesti in piti, njih razpoloženje se je poprjavljalo od minute do minute. Čez pol ure je beseda barona Rumerskircha, ki jih je opominjal, naj mirujejo, le še malo zalegla.

Marija Terezija je predala siroti neki nadvojvodinji v varstvo in zapustila čakalnico, da vidi, kje sta ostali krsti. Postajni načelnik je spremljal nadvojvodinjo pred vrata; krsti sta ležali nasproti vrat. »Na žalost ju ni videti«, je rekel, »stojita pa točno nasproti na stranskem tiru. Nič se jima ne more zgoditi; zdaj pride samo še en vlak, in ta zavozi kar na prvi tir.« Marija Terezija se je zahvalila in ga odslavila. Obstala je pred vrati, le nepopolno zavarovana pred naliivom, ki ji je pljuskal dež v obraz. Blisk je mahoma razsvetlil tragično pokrajino, in Marija Terezija je zagledala krsti. Ležali sta v veliki deževni mlaki, ki je grozila, da naraste v potok. »Takšen je torej njegov konec«, je pomislila Marija Terezija, »takšno so torej njune poslednje skupne ure na tej zemlji. Ne, krsti ne smeta dalj ostati tu zunaj, treba ju je zanesti v postajo.« Poiskala je uslužbenca pogrebne zavoda, ki so se bili pomešali med opite veterance.

Zaklinala jim je: »Prosim, nikar ne puščajte krst zunaj v naliivu, to je vendar nemogoče!« in šla za njimi pred vrata. Uslužbenci so prijeli za krsti in ju zanesli v postajno čakalnico. Med tem, ko so nesli krsti v čakalnico, je prišel poslednji nočni vlak.

En sam potnik je stopil iz vlaka. Bil je v žalni obleki, počasi, sključen, v prasketanju dežja je stopil v čakalnico, zagledal žalne goste in v zadregi obstal. Tedaj ga je opazila Marija Terezija, stopila k njemu in ga objela. Ferdinand Burg — tako je bilo zdaj ime bolehnemu, od smrti zaznamovanemu možu, v katerem je nadvojvodinja spoznala svojega najmlajšega pastorka, bivšega nadvojvodjo Ferdinanda Karla — se je sklonil nad roko materske mače. Komaj šest in štirideset let mu je bilo, a na oko je bil podoben šestinšestdesetletniku, ki ga je strla smrtna bolezen. Njegova jetika je bila tako napredovala, da je bil zdravnik bolniku, ki mu je bilo živeti le še leto dni, prepovedal to pot. Vendar je bil Ferdinand Karel odpotoval, ko mu je cesar izjemoma dovolil prestopiti deželno mejo in se udeležiti pogreba Franca Ferdinanda.

»Kako se ti godi?« je vprašala nadvojvodinja in se ustrašila nesmiselnega vprašanja, ki je imelo nocoj tako pošasten zvok. »Slabo, slabo se vam je godilo, vsem«, je pomislila Marija Terezija, »tebi Otonu in temule, ki leži zdaj tukaj v krsti, moj najljubši otrok. Neizrekljivo slabo se vam je godilo. Če pomislim kako se vam je godilo, mi je kar težko ponižno verovati v božjo dobroto.«

CENE MALIH OGLASOV
Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni laženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi
Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasne oddelke »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znakmah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni polovnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgornj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljanati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Letovišče
Opremljeno sobo poleg vode in gorila, v romantičnem kraju za poletje po nizki ceni oddaja Jutra, Seničica 16, Medvode. 17714-38

Na Gorenjskem
ali na štajerskem na svetem planinskem zraku išče miren gospod zelo mirno sobico pri kmetski družini s čisto preprosto domačo hrano ali brez. Pridrže v kratko na leto. Ponudbe s ceno pod »Idealno letovišče« na ogl. odd. Jutra. 22283-38

INERIRAJ V „JUTRU“
G. I. Botman:

S Pegazom — okrog sveta



118
Klenk! Veriga se je pretrgala, gospod Vlačnik je vratolomno zanihal naprej, in kroglja ej treščila v globino... poveljniku gasilcev baš na čelad! Jojme, jojme, ves prelepi okrasek na čeladi je bil zdrobljen in pomečkan!



119
Ko se je gospod Vrtačnik gasilec pristrčno zahvalil za rešitev, je z dečkom hitro zlezal na »Pegaz« in odletel proti domačim krajem. A kmalu je jele kruliti po trebulih; sklenili so pristati na nekem pašniku. Upali so, da dobe pri kmetu kozarec mleka.

Gostilna Martinc
Zg. Šiška
Danes prvovrstno »Of the King jazz!« Dobra vina! Ocvrte piščance domače pecivo! 22212-18

Ne pozabite
da boš v gostini pri Panju najbolje in najceneje postreženi. Toči se priznajo izborni dolenski cvički, fina štajerska sortirana vina, sveže pivko, vedno in ob vsaki priliki samo v gostilni k Panju v Vrgorci, št. 10. Se toplo priporoča in Vas vlijudno vabi Tone Hlad. 22292-18

V gostilni Putrich
Danes zabava s plesom. Lep senčnat vrt. Vljudo no vabljeno. 22361-18

Vsi k Lasanu
v Šiško na veselico s plesom. Dobili smo novo partio glasbeno in črna vina. Se priporoča! 22384-18

Službo dobi
Strojnege ključavničarja perfektnega strugarja, sprejmemo. Varilni in prednost. Hribnik & Comp., St. Vid n. Ljubljano. 18662-1

Sobarico
izobrazbeno, čisto, išeem. Mala družina, lepo ravnanje, dobra plača. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik blizu Ljubljane«. 18584-1

Prvovrstno krojiljo
za trikotno perilo, sprejme Lana, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 5. 18577-1

Dva čevljarska pomočnika
za boljša damska dela, sprejemamo takoj za stalno. Andrej Vidic, Naklo. 18545-1

Perfektno kuharico
z večletnimi izkušnjami v dobri, večji gostinski hiši sprejemamo takoj ali 1. septembra. Ponudbe in prijavi sprječevali na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 17638-1

Zanesljivo gospodinjico
ki se razume na vsa bita dela, zna kuhati in šivati ter se razume na zelenjadni, sadni in ovcilni vrt in na reje kobil. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 17637-1

Pomočnika
kleparskega in ključavničarskega, sprejemamo v stalno službo. Josip Otorpeec, Ljubljana. 18677-1

Trgovski pomočnik
(pomočnica) dobi mesto v trgovini kovčkov in damskih torbic. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 22022-1

Šoferja mehanika
abstinenta sprejemamo k tovarni na osebnem avtomobilu. Podrobno ponudbo s prepisi sprječevali in sliko na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 22014-1

Pekovski pomočnik
mlad, dober delavec, kateri bi razasal tudi kruh, dobi mesto v pekarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 18632-1

Mizarskega pomočnika
ki se delata z kombinirani stroji, takoj sprejemamo. Bačič, Dorfarj, Škofja Loka. 18632-1

Sobarico
zdravo, popolnoma zmerno pospravljajo in krpajo, pranja, likanja in krpajo ter seviranja sprejme trgovska hiša. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spretna in snažna 400«. 22015-1

Pomočnika(co)
mlajšo dobro moč in 1 v. z. z. takoj sprejemamo. Poslati prepise sprječevali ali osebno predstaviti pri Lah Ivan, Sv. Lenart p. Vel. N. delji. 22010-1

Pletiljo
dobro izurjeno, sprejme takoj občasno, Maribor, Koroska cesta 26. 18722-1

Služkinjo
z znanjem kuhe, ki ima veselje do otrok in gospodinjstva, sprejemamo takoj v stalno službo. Alojz Penč, ključavničar, Ig. 18701-1

Služkinjo
do 35 let, pošteno, marljivo, mirno, krepko, vajeno tudi kuhanja, sprejemamo k družini dveh oseb takoj. Kovčič Olga, Kostivnica, Podplat (Šola). 18687-1

Pekovski pomočnik
kateri bi razasal tudi kruh, dobi takoj službo. Krenos, Zalog. 22043-1

Samski minar
zmogel vodstva kmetijskega mlina, dobi takoj mesto. Laznik Ferdo, Radeče. 18667-1

Šoferja
možnega tudi večjih povozov, išeem k tovarni avtomobilu na ogl. za stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Automobil«. 18666-1

Prikojevalko
s fino damsko garderobo, sprejme večje podjetje takoj ali pozneje pod jakto ugodnimi pogoji. V ponudbi navedite doseganja mesta in isto naslovite na podružnico Jutra v Mariboru pod »Izvestna zasluge«. 22094-1

Več pomočnikov
sobilskih in plekarskih, prvovrstnih sprejemamo takoj v delo. Fain Ludvik, sobilarski in plekarski, Bagarje ob Savi. 22061-1

Poverjenike
ki so s uspehom delovali za posmrtno ali kreditno zadruge išče reno mirna zadruga proti dobremu honorarju. Ponudbe na Publiciteta, Zagreb pod št. 53946. 18660-1

Na sejmih v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani
iščeemo prodajalca za ča sa sejma. Garantiramo zasluge 10.000 din in več. Potreben kapital 10 tisoč din. Interesenti naj se hitro javijo zaradi ureditve razstave. Ponudbe na Emašor, Industrija elektroavtomatskih zavarovalcev, Zagreb, Palmotičeva ul. 29a-1. 18170-1

Mojstri
izdelovalci moške konfekcije dobe delo pri Pučniku, Franciskanska ulica 3. 22135-1

Pekovski pomočnik
mlad, dober delavec, kateri bi razasal tudi kruh, dobi mesto v pekarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 18632-1

Mizarskega pomočnika
ki se delata z kombinirani stroji, takoj sprejemamo. Bačič, Dorfarj, Škofja Loka. 18632-1

Trgovski pomočnik
v trgovini s mešanico blaga in izdelki pridiki, takoj sprejemamo. Prednost imajo mlajše moči absolutno verzirane v gori navedeni trgovini. Ponudbe in prijavi sprječevali in sliko na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 22078-1

Jamomerca
išče premogovnik. Biti mora verziran v vseh jamomerskih poslih. Ponudbe pošljite s točnim popisom dosežane prakse na Upravo rudnika Radin, Zvinice, Tuzla. 18653-1

Avtoprevoznika
za prevoz 100 kilastr drv 20 km daleč, išeem. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Avtoprevoznik«. 18665-1

Več pro-tajalk
in prodajalce za prodajo knjžice, katero potrebuje vsaka gospodinja, sprejemamo v vsaki hiši doma, Ljubljana, Dvorakova 8. 266-1

Prodajalka
za trgovino, gostilno in hišna dela sprejme gostilna Angelica, Jelica. 22054-1

Prvovrstnega zidarja in tesarja
s najboljšimi sprejmi in skušajmi sprejme gradbeno podjetje Martinc d. z. o. z. Ljubljana. 22041-1

Dve pletilji
izurjeni sprejemamo v stalno službo. Hrana in stanovanje v hiši, dobra plača. Ivanka Sinkovec, Vrhnika. 22052-1

Pošteno dekle
ki ima veselje do trgovine, sprejme v pomočnik in kavlja. Ponudbe pod »Pošteno deklee na ogl. odd. Jutra«. 18681-1

Dekle
pridno in pošteno, zmerno vseh hišnih del ter kuhe dobi takoj službo. Naslov: Marija Jelen, Polzela 82. 18657-1

Služkinjo
dobro perico za vsa hišna dela za stalno sprejme trgovska rodnica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Služkinjo«. 18663-1

Ključavničarskega pomočnika
mlajšega, samskega za stavbeno in strojno delo, ki bi imel veselje izuriti se na strojni in drugih strojih sprejemamo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna zaposlitev«. 22005-1

Dekle
od 16 do 19 let pošteno gostilno, vzdrževalna in vajena gostilno na deželi kot vajenka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »De kle«. 18691-1

Železolarje
samostojne sprejme takoj Braza Ševčič, Zagreb, Filipčev prilaz 20. 22220-1

Služkinjo
zdravo, vajeno pospravljati sob, pranja in likanja takoj sprejme učil. Palik, Cesta na Rožnik 47. 22230-1

Trgovski pomočnik
v trgovini s mešanico blaga in izdelki pridiki, takoj sprejemamo. Prednost imajo mlajše moči absolutno verzirane v gori navedeni trgovini. Ponudbe in prijavi sprječevali in sliko na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 22078-1

Jamomerca
išče premogovnik. Biti mora verziran v vseh jamomerskih poslih. Ponudbe pošljite s točnim popisom dosežane prakse na Upravo rudnika Radin, Zvinice, Tuzla. 18653-1

Mizarskega pomočnika
ki se delata z kombinirani stroji, takoj sprejemamo. Bačič, Dorfarj, Škofja Loka. 18632-1

Trgovski pomočnik
v trgovini s mešanico blaga in izdelki pridiki, takoj sprejemamo. Prednost imajo mlajše moči absolutno verzirane v gori navedeni trgovini. Ponudbe in prijavi sprječevali in sliko na ogl. odd. Jutra pod »Zdravnik«. 22078-1

Jamomerca
išče premogovnik. Biti mora verziran v vseh jamomerskih poslih. Ponudbe pošljite s točnim popisom dosežane prakse na Upravo rudnika Radin, Zvinice, Tuzla. 18653-1

Mizarskega pomočnika
ki se delata z kombinirani stroji, takoj sprejemamo. Bačič, Dorfarj, Škofja Loka. 18632-1

Natakarico
simpatično, pridno in pošteno, ki je lahko tudi za dečlico, takoj sprejemamo. Naslov v vseh posl. Jutra 22081-1

Prodajalka
s prakso galanterije porcelana dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srečno 777«. 22097-1

Dekle
14 do 15 let stara, pošteno, vzajem k želenemu otroku. Dmarija, Medno, p. St. Vid nad Ljubljano. 22019-1

Strežnico
za nadzorstvo in gospodinjstvo, išeem k živčno bolni dečlico. Dopise pod »Strežnica« na ogl. odd. Jutra. 22024-1

Trgovski pomočnik
starejša moč dobi službo v novo urejeni trgovini s špecerijo in delikateso, predpogoji dobri izloženosti aranž. Nastop poljubno do 1. oktobra. Ponudbe z navedbo plače na ogl. odd. Jutra pod »Izloženosti aranž«. 22242-1

Natakarice
se sprejmejo za gasilski kongres. Gostilna Klemenčič, Krekov trg 11. 22239-1

Mehanika
izveščanega tudi v popravilu dvokolesne iše Klepeč, Soštanj. 22250-1

Uradnik
špeditski, z znanjem drž. in nemškega jezika se iše. Kavčič potrebna. Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Na meji 40«. 22101-1

Absolvent rednj. tehn. šole
z železobetonsko prakso se sprejme. Ponudbe na oglas odd. Jutra pod »Samostojni in agilen«. 22124-1

Ključavničarja-mehanika
ter elektrotehnika vestransko sposobnega in vajena natančnega dela sprejemamo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22185-1

Modistka
zelo spretna iše stalno službo v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj sprejemamo«. 22188-1

Mizarskega pomočnika
takoj sprejemamo. Mikuj Franc, mizar, Brezovica, Noč. gorice. 22195-1

Brivskega pomočnika
mlajšo moč išeem za takoj. Filipina Kobal, Zg. Gorje 28, Gorenjsko. 22114-1

Frizerja
išeem v stalno službo in brivskega pomočnika za v sobah in nedeljah. Brivski salon Erntner Rudolf, Stožice. 22261-1

Modistko
dobro pomočnico in prodajalko sprejme salon »Chice, Ljubljana, Wolfova ul. 3. 22205-1

Mladege mehanika
s obrtnico za prometno mesto išeem. Ponudbe na Anton Peterlin, Zagreb, Šprečka. 22130-1

Kuharico in natakarico
sprejme takoj boljša gostilna v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22244-1

Katera šivilja
da svojo obrt v najem, ali se sprejme šiviljo z obrtno in dobrom okusom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Obrt«. 22246-1

Železostugar
samostojno, po možnosti verziran v livarski stroji, dobi takoj stalno mesto. Ponudbe na železovarno Crommelj. 22128-1

Frizerko
dobro, takoj sprejemamo. Naslov v vseh posl. Jutra. 22138-1

Služkinja
ki zna dobro kuhati, vajena gospodinjstva del (pranja, likanja, pospravljajanja sob itd.) dobi mesto pri majhni družini. Zahteva se: poštenost, snaznost in samostojnost. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštenost in veselje do dela«. 22162-1

Kateri gospod
vešč podnopravnih zadev, bi ob prostem času pomagal proti primerni nagradi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Službe«. 22134-1

Prodajalka
mlajša moč, dobi mesto v trgovini z meš. blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na podružnico Jutra Celje pod »Majša moče«. 22123-1

Inženjerja, arhitekta
ali gradbenika s prakso v projektiranju in izvedbi visokih gradenj išeem. Nastop takoj. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Jutra pod »Popolnoma samostojen«. 18616-1

Modistko
perfektno moč za delavnico v Beogradu išeem. Proje dobroim plačilnim vedbo zahtevkov in opogojem. Ponudbe s na grafičarjo na Interkalam, Zagreb, Masarykova 28 pod P-6001. 22154-1

Plačilne natakarice
(rajonski sistem 10 odst.) sprejme takoj pri vorazredni restavraciji v sredini Zagreba s naj večjim in najlepšim vrtno. Potreba kavčica 3000 din. Namestitev je stalna. Nova pivarna — Draškovičeva 24. 22284-1

Vrtnarja
event, tud vrtnarskega delavca, ki ima dokazne, da se razume na vrtnarstvo, sadjarstvo in gozdarstvo, samskega, vojaškega, prostega, do 40 let, poštenega, pridnega in zanesljivega, ne plačano, išeem za graščino na Gorenjskem. Je vso oskrbo v hiši. Plača po dogovoru. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Takojšen nastop«. 22181-1

Samski šofer
vojaškega prost, trezen, zanesljiv, vozač osebnih avtomobilov, ki je pripravljen tudi za drugo delo prijeti, naj pošlje sprječevala s sliko in zahtevami (hrana in stanovanje) na ogl. odd. Jutra pod »Takojšen nastop«. 22180-1

Kuharico in natakarico
sprejme takoj boljša gostilna v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22244-1

Elektroinštalaterje
sprejme takoj v službo občin Novo mesto, vito se plačeno ali osebno v občinskem ura na 827. 22054-2

Elektromonterja
sposobnega za prodajo in montažo motorjev, sprejme takoj ali po dogovoru.

Nedelja, 6. VIII. 1939

plat.	horicevi	unici	8.
0-20			223

Trgovska hiša

z obsežnim trgovskim lokalom, pešprijazno in petimi stanovanji, ob prometni glavni cesti ljubljanske periferije, se zaradi bolezn lastnikov prodaja ali od da v najem. Odra se le na resne ponudbe. Naslov v vseh posl. Jutra. 22170-20

V Celju

v industrijskem centru po zelo ugodni ceni naprodaj enonadstropna hiša z dobro vpejano restavracijo, veliki stanovanji, ter velikim vrtom in dvoriščem. Pojavila daje Rustja, Celje, Devčkov trg št. 4. 22404-26

Nova hiša

enonadstropna v Celju na prodaj za 46.000. Naslov v vseh posl. Jutra. 22402-20

Hišo

z štirimi stanovanji, 900 kv. m. sveta, prodaj za 22.000. Tulek, Jurčkova pot 55, Ljubljana. 22386-20

Nova hiša

enonadstropna, sedemstanovna, z vrtom, v središču mesta, avtobusna postaja, ugodno naprodaj. Studenci, Kraljica Petra cesta 45, trgovina. 22417-20

Ugodno prodam

ali oddam v najem vilo vsehstanovno, gostinjsko lep vrt in vse pritličnih. Franc Zaje, Brežčeva 8, Ljubljana. 22347-20

Hišo

z gostilno, mesarijo, prekalivalnico, v središču Celja, Prešernova 20, sodno opejeno din 735.000. Prodaja koo, upr. tel. Dr. Vebler, odvetnik v Mariboru. Javne dražbe ne bo, vprašati se pri njem do 15. 8. 1939. 22422-20

Nova hiša v Laškem poleg toplice se odda 1. septembra v najem stanovanjski hiši, ena plačila, najemno vsaj za eno leto vnaprej. Reflektanti naj se javijo do 20. avgusta. Naslov v vseh posl. Jutra. 22420-20

Zelo ugoden nakup zemljišča, gramozni kariera, elektrika, vodovod, lepa okolica. Polzeve se: Podušička cesta 40. 22382-20

3-sobno stanovanje s kopalnico oddam 1. novembrom v Ilirski ul. 28. Polzeve se v 1. nad. levo. 22374-21

Stanovanje

2 sob in kuhinje oddam 1. septembrom v Rožni dolini, Cesta II, št. 7. 22364-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico, s vsemi pritlikinami (kopalnica, balkon) blizu banovine, oddam 1. septembrom v 1. nad. levo. Dr. Jemec, Tobacna 6. 18646-21

4-sobno stanovanje s kopalnico in vsemi pritlikinami oddam 1. novembrom blizu mirni stranki v Gregorčičevi ulici 19. Vprašati telefon. 18623-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico, oddam mirni stranki brez otrok 1. septembra. Trencov, Lampeva 12. 18601-21

Štirisobno stanovanje komfortno, oddam. Karlovka cesta 1. 17453-21

4-sobno stanovanje s vsemi pritlikinami oddam 1. septembra v Frankopanski 21. Polzeve se pri hišniku. 22062-21

4-sobno stanovanje komfortno, s kopalnico, v bližini bežigradske gimnazije, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod znakom 31. novembra. 18711-21

Štiri in šestisobno stanovanje komfortno, oddam za november. Pojavila: Dvorakova ulica 6-III. Telefon 5314. 18682-21

Za 1. september oddam dvosobno stanovanje s pritlikinami na Cesti 3. Mestni log. št. 15. Polzeve se pri Evald Popovič, Mesarska c. 4. 18678-21

3-sobno stanovanje komfortno v 1. nadst. oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 22313-2

Stanovanje dvo ali trosobno stanovanje, s kopalnico in verando oddam 1. oktobrom ali novembrom. Naslov v vseh posl. Jutra. 22315-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico v novi hiši oddam 1. sept. Terdan, Moste, Zaloška 18. 22349-21

Enosob. stanovanje pokriteno, v novi hiši za september oddam. Vprašajte: Železnikarjeva 18, Ljubljana. 22366-21

Stanovanje komfortno, s kopalnico, oddam 1. septembra. Polzeve na ogl. odd. Jutra pod »Lepa lega«. 22168-21

2-sobno stanovanje s kopalnico se v centru oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Modernost«. 22379-21

Dvosob. stanovanje sončno v nadst. s kopalnico in pritlikinami, v petih stanovanjih, oddam 1. septembra. Pojavila 30, p. št. vid. 22363-21

Enosob. stanovanje sončno, s vrtom in vsemi pritlikinami oddam 1. septembra. Pojavila: 10, Sp. Siska. 22383-21

Dvosob. stanovanje oddam 1. septembrom. Mestni trg 13. 22380-21

Dvosob. stanovanje sončno, s kopalnico in pritlikinami, v petih stanovanjih, oddam 1. septembra. Pojavila: 10, Sp. Siska. 18624-21

Dvosob. stanovanje oddam v Šolski ulici, predzadnja hiša, Dornale. 18725-21

Stanovanje kletno, velika soba, kabinet in pritlikinami, oddam 1. septembra. Pojavila: 26, Sv. Krištof, oglej do 2. do 3. 22049-21

Stanovanje enosobno, v vseh pritlikinami, v podprilici, oddam 1. sept. Milčinskog 57, Sp. Siska. 22053-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico oddam 1. septembrom. Polzeve se od pol 1. do pol 2. v Detalovi 3. 22227-21

Enosob. stanovanje oddam 1. sept. Matijano v pot 13. 22222-21

Dvosob. stanovanje kabinetom in vsemi pritlikinami oddam v Rožni dolini, Cesta VIII, št. 4. 22020-21

Dvosob. stanovanje komfortno, se odda 1. novembrom. Naslov v vseh posl. Jutra. 22234-21

Petsob. stanovanje se odda v vili blizu kolodvora s 1. novembrom ali 1. okt. Oglej moč do polne. Naslov v vseh posl. Jutra. 22235-21

Prazno sobo event. opremljeno, strogo separiran vhod pri univerzi oddam za 15. avgust ali 1. septembra. Naslov v vseh posl. Jutra. 22248-23

Dvosob. stanovanje kabinet, kopalnica in vse pritlikinami oddam za september. Zelenikarjeva 16. 22241-21

Stanovanje oddam v Štepanji vasi 133, poleg kamnosa lita. 22237-21

Trisob. stanovanje s kopalnico, sončno, oddam 1. septembrom ali oktobrom. Naslov v vseh posl. Jutra. 22147-21

Dvosob. stanovanje moderno, s kopalnico in kabinetom, oddam takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 22175-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico, oddam takoj družini brez otrok. Tržaška cesta, poleg št. 115. 22176-21

Enosob. stanovanje oddam. Janjeva ul. 14. 22179-21

Trisob. stanovanje s kabinetom, kopalnico, umivalnico, oddam za sred. septembra ali 1. oktobra. Vrhovnik, Povšetova ul. 78. Kodeljevo. 22153-21

Oddam hišo štiri sobe in vrt, zelo ugodno. Kauter, Kamnik. 22137-21

Dvosob. stanovanje s pritlikinami, oddam takoj. Tržaška 109. 22211-21

Dvosob. stanovanje (mansardno) oddam za mesec november. Naslov v vseh posl. Jutra. 22216-21

Enosob. stanovanje oddam. Poljana 42, št. Vid nad Ljubljano. 22149-21

Dvosob. stanovanje s štedilnikom in šrambo, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad«. 22294-21

Enosob. stanovanje krasno, oddam takoj. Tenzno pri Mariboru, Pruska cesta 33. 22411-21

V Savinjski dolini na jako lepem prostoru oddam 1. septembra 3-sobno stanovanje s kuhinjo, najraje upokoju. Naslov v vseh posl. Jutra. 22405-21

Trisobno stanovanje komfortno, oddam 1. septembra, sončna lega, nova hiša. Kobardski. Trstenikova brez številke. 22416-21

4-5 sobno stanovanje v k.m. tiskovni vstrgam sredi mesta oddam 1. septembra. Polzeve na ogl. odd. Jutra pod »Centrum - sončno«. 22267-21

Trisobno stanovanje komfortno, oddam v novi hiši septembra. Naslov v vseh posl. Jutra. 22352-21

Več komfortnih stanovanj

s kopalnicami. Trisobnih s kabinetom, dvosobnih s kabinetom in dvo sobnih s kuhinjo, oddam za november. Tomšič, Kongresni trg 3-III. 22358-21

Enosob. stanovanje v podprilici, lepo, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 22330-21

Stanovanja

Dvo- ali trisobno stanovanje, s kopalnico in pritlikinami, oddam 1. novembrom. Pojavila na ogl. odd. Jutra pod »Uradnika 66«. 18540-21a

Stanovanje eno ali dvosobno, s kopalnico, se za november dvo članska družina v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dve osebi«. 18640-21a

Dvosob. stanovanje s kabinetom ali trisobno pritlikinami, v vrtu, se za november dvočlanska družina v mirni hiši. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Državni upokoje«. 18726-21a

Enosob. stanovanje sončno, snažno, s hčerko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačila 11«. 22233-21a

Dve stanovanji lepi, moderno opremljeni, (kakih 10 sob), v hiši na pomembnem kraju sredi mesta, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 22058-21a

Trisob. stanovanje s kopalnico in pritlikinami v bližini jezice, oddam za takoj ali pozneje. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Uradnik 22«. 22150-21a

Enosob. stanovanje s kopalnico, se odda 15. avgust, odnosno 1. septembra. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 22219-21a

Mirna stranka dveh oseb se za nov. manjše komfortno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 66«. 22131-21a

Enosob. stanovanje veliko, ali malo dvosobno v neposredni bližini centra — isčem za dve osebi za 1. septembra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam do 400 dine«. 22132-21a

Štirisob. stanovanje v pritličju ali 1. nad. isčem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Star zakonski par«. 22164-21a

Enosob. stanovanje v bližini centra ali v njem isčem zakonca brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solidna stranka«. 22295-21a

Enosob. stanovanje s predsobo, kuhinjo, kopalnico in pritlikinami, isčeta zakonca brez otrok za 1. oktobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno in suho«. 22369-21a

KOLESA

MOTORJI

TRICIKLI

SIV. STROJI

IGRAČNI VOZIČKI, SKIROJI, AVTOMOBILSKI, KOLESE, DELI

TRIBUNA F. B. L. LJUBLJANA

PODRUŽNICA: MARIBOR

CENIKI FRANKO!

Ingenieur-Schule

Mittweida (Deutschland)

STROJNISTVO, GRADNJA AVTOMOBILOV IN AVLJONOV

ELEKTROTEHNIKA.

PROGRAM ZASTONJ.

Franc Martinec

Pooblaščen tesarški mojster

LJUBLJANA - PRULE št. 8.

se najtojele priporoča za vsa v to svrhu spadajoča dela, za prodajo lesa. Velika zaloga lesa, delo prvovrstno, cene zmerne.

Ustanova

z obsežnim trgovskim lokalom, pešprijazno in petimi stanovanji, ob prometni glavni cesti ljubljanske periferije, se zaradi bolezn lastnikov prodaja ali od da v najem. Odra se le na resne ponudbe. Naslov v vseh posl. Jutra. 22170-20

Enosob. stanovanje sončno, s vrtom in vsemi pritlikinami oddam 1. septembra. Pojavila: 10, Sp. Siska. 22383-21

Dvosob. stanovanje oddam 1. septembrom. Mestni trg 13. 22380-21

Stanovanja

Dvo- ali trisobno stanovanje, s kopalnico in pritlikinami, oddam 1. novembrom. Pojavila na ogl. odd. Jutra pod »Uradnika 66«. 18540-21a

Stanovanje eno ali dvosobno, s kopalnico, se za november dvo članska družina v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dve osebi«. 18640-21a

Dvosob. stanovanje s kabinetom ali trisobno pritlikinami, v vrtu, se za november dvočlanska družina v mirni hiši. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Državni upokoje«. 18726-21a

Enosob. stanovanje sončno, snažno, s hčerko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačila 11«. 22233-21a

Dve stanovanji lepi, moderno opremljeni, (kakih 10 sob), v hiši na pomembnem kraju sredi mesta, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 22058-21a

Trisob. stanovanje s kopalnico in pritlikinami v bližini jezice, oddam za takoj ali pozneje. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Uradnik 22«. 22150-21a

Enosob. stanovanje s kopalnico, se odda 15. avgust, odnosno 1. septembra. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 22219-21a

Mirna stranka dveh oseb se za nov. manjše komfortno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 66«. 22131-21a

Enosob. stanovanje veliko, ali malo dvosobno v neposredni bližini centra — isčem za dve osebi za 1. septembra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam do 400 dine«. 22132-21a

Štirisob. stanovanje v pritličju ali 1. nad. isčem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Star zakonski par«. 22164-21a

Enosob. stanovanje v bližini centra ali v njem isčem zakonca brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solidna stranka«. 22295-21a

Enosob. stanovanje s predsobo, kuhinjo, kopalnico in pritlikinami, isčeta zakonca brez otrok za 1. oktobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno in suho«. 22369-21a

KOLESA

MOTORJI

TRICIKLI

SIV. STROJI

IGRAČNI VOZIČKI, SKIROJI, AVTOMOBILSKI, KOLESE, DELI

TRIBUNA F. B. L. LJUBLJANA

PODRUŽNICA: MARIBOR

CENIKI FRANKO!

Ingenieur-Schule

Mittweida (Deutschland)

STROJNISTVO, GRADNJA AVTOMOBILOV IN AVLJONOV

ELEKTROTEHNIKA.

PROGRAM ZASTONJ.

Franc Martinec

Pooblaščen tesarški mojster

LJUBLJANA - PRULE št. 8.

Ustanova

z obsežnim trgovskim lokalom, pešprijazno in petimi stanovanji, ob prometni glavni cesti ljubljanske periferije, se zaradi bolezn lastnikov prodaja ali od da v najem. Odra se le na resne ponudbe. Naslov v vseh posl. Jutra. 22170-20

Enosob. stanovanje sončno, s vrtom in vsemi pritlikinami oddam 1. septembra. Pojavila: 10, Sp. Siska. 22383-21

Dvosob. stanovanje oddam 1. septembrom. Mestni trg 13. 22380-21

Stanovanja

Dvo- ali trisobno stanovanje, s kopalnico in pritlikinami, oddam 1. novembrom. Pojavila na ogl. odd. Jutra pod »Uradnika 66«. 18540-21a

Stanovanje eno ali dvosobno, s kopalnico, se za november dvo članska družina v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dve osebi«. 18640-21a

Dvosob. stanovanje s kabinetom ali trisobno pritlikinami, v vrtu, se za november dvočlanska družina v mirni hiši. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Državni upokoje«. 18726-21a

Enosob. stanovanje sončno, snažno, s hčerko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačila 11«. 22233-21a

Dve stanovanji lepi, moderno opremljeni, (kakih 10 sob), v hiši na pomembnem kraju sredi mesta, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 22058-21a

Trisob. stanovanje s kopalnico in pritlikinami v bližini jezice, oddam za takoj ali pozneje. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Uradnik 22«. 22150-21a

Enosob. stanovanje s kopalnico, se odda 15. avgust, odnosno 1. septembra. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 22219-21a

Mirna stranka dveh oseb se za nov. manjše komfortno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 66«. 22131-21a

Enosob. stanovanje veliko, ali malo dvosobno v neposredni bližini centra — isčem za dve osebi za 1. septembra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam do 400 dine«. 22132-21a

Štirisob. stanovanje v pritličju ali 1. nad. isčem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Star zakonski par«. 22164-21a

Enosob. stanovanje v bližini centra ali v njem isčem zakonca brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solidna stranka«. 22295-21a

Enosob. stanovanje s predsobo, kuhinjo, kopalnico in pritlikinami, isčeta zakonca brez otrok za 1. oktobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno in suho«. 22369-21a

KOLESA

MOTORJI

TRICIKLI

SIV. STROJI

IGRAČNI VOZIČKI, SKIROJI, AVTOMOBILSKI, KOLESE, DELI

TRIBUNA F. B. L. LJUBLJANA

PODRUŽNICA: MARIBOR

CENIKI FRANKO!

Ingenieur-Schule

Mittweida (Deutschland)

STROJNISTVO, GRADNJA AVTOMOBILOV IN AVLJONOV

ELEKTROTEHNIKA.

PROGRAM ZASTONJ.

Franc Martinec

Pooblaščen tesarški mojster

LJUBLJANA - PRULE št. 8.

Ustanova

z obsežnim trgovskim lokalom, pešprijazno in petimi stanovanji, ob prometni glavni cesti ljubljanske periferije, se zaradi bolezn lastnikov prodaja ali od da v najem. Odra se le na resne ponudbe. Naslov v vseh posl. Jutra. 22170-20

Enosob. stanovanje sončno, s vrtom in vsemi pritlikinami oddam 1. septembra. Pojavila: 10, Sp. Siska. 22383-21

Dvosob. stanovanje oddam 1. septembrom. Mestni trg 13. 22380-21

Stanovanja

Dvo- ali trisobno stanovanje, s kopalnico in pritlikinami, oddam 1. novembrom. Pojavila na ogl. odd. Jutra pod »Uradnika 66«. 18540-21a

Stanovanje eno ali dvosobno, s kopalnico, se za november dvo članska družina v centru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dve osebi«. 18640-21a

Dvosob. stanovanje s kabinetom ali trisobno pritlikinami, v vrtu, se za november dvočlanska družina v mirni hiši. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Državni upokoje«. 18726-21a

Enosob. stanovanje sončno, snažno, s hčerko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačila 11«. 22233-21a

Dve stanovanji lepi, moderno opremljeni, (kakih 10 sob), v hiši na pomembnem kraju sredi mesta, oddam. Naslov v vseh posl. Jutra. 22058-21a

Trisob. stanovanje s kopalnico in pritlikinami v bližini jezice, oddam za takoj ali pozneje. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Uradnik 22«. 22150-21a

Enosob. stanovanje s kopalnico, se odda 15. avgust, odnosno 1. septembra. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna stranka«. 22219-21a

Mirna stranka dveh oseb se za nov. manjše komfortno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen plačnik 66«. 22131-21a

Enosob. stanovanje veliko, ali malo dvosobno v neposredni bližini centra — isčem za dve osebi za 1. septembra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam do 400 dine«. 22132-21a

Štirisob. stanovanje v pritličju ali 1. nad. isčem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Star zakonski par«. 22164-21a

Enosob. stanovanje v bližini centra ali v njem isčem zakonca brez otrok

NIKOLIČEVA 10

PREKO ŠTIRI MILIJONE GRITZNER šivalnih strojev JE V UPORABI



GRITZNER ŠIVALNI STROJI
SE DOBJO V VSEH BOLJ-
SIH TRGOVINAH S ŠIVALNI-
MI STROJI

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO
EM. FISCHER, ZAGREB, Palmotićeve 82
Veletrovin dvokoles, motociklov in šivalnih strojev

Važno za gospodinje in dekleta!

Med počitnicami boste imele več časa! Tu in tam si lahko utrgate urico za ročno delo! — Pri trvdki

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta
si lahko kupite že predtiskana razna dela tako na pr.: namizne garniture, blazine, kapne, razne miljeje in male stvari, kuhinjske garniture, prte, kakor tudi ves material za barvasto in belo vezenje. Trvdka je upeljala, ker ima že izdelovanje perila do sedaj, tudi moderno predtiskarijo in specijelno vezenje na stroj, tako da si sedaj lahko izberete vsakovrstno blago za perilo in tudi izdelavo do vključno monograma gotovo! Cene konkurenčne!

IZVOZNIŠKA INDUSTRIJSKA DELNIŠKA DRUŽBA išče URADNIKA

mlajšega, s končno trgovsko akademijo ali trgovsko šolo in z nekaj prakse, ki je uredil svoje vojaške obveznosti. Pogoji se znanje srbo-hrvatskega in nemškega jezika, prednost znanje, srbske ali nemške stenografije. — Ponudbe s prepisi spričeval pod šifro »1183« na »Propaganda a. d., prej Jugosl. Rudolf Mosse a. d., Beograd, poštini predal 409.

Hiša naprodaj

v samem središču Beograda, v sami Dositejevi ulici pri Narodnem gledališču. Edinstvena prilika. Hiša je nova, še 19 let oproščena davka. Zelo masivno grajena s stanovanji, ki se največ iščejo v Beogradu — po 2 sobi, predstoba, kuhinja, kopalnica in vse ostalo. Zagaranirana letna renta 170.000 din. Cena je tej zares neverjetni priliki samo 600.000 din v gotovini in 730.000 din hipotekarnega dolga s 6% na 30 let. — Izkoristite, gospodje kupci, to zares jako redko priliko. Prodaja izključno

BOVAN

Beograd, Knez Mihajlova 5, palača »Ta-ta«, tel. 27-978.

Lepo, čez 20 orolov veliko

VINOGRADNIŠKO POSESTVO

vrh Veliki Okič, s krasnim razgledom čez Haloze, z avtom pristopno do gosp. hiše, ali 3 minute do avtopostaje se z vseni letošnjimi pridelki in živim in mrtvim inventarjem, resnim interesom, radi preobremenitve, TAKOJ PRODA.

Ferdo Ernst, gostilna »Judennack«, Ptuj.

Morana Regenerator

Jamčimo, osvelim lasem takoj povrne prirodno barvo in sijaj!



Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošljamo po povzetju, cena veliki-steklenici z omotom in poštino vred din 50.— »MORANA« specialna vodica za barvanje brkov Din 15.— Z enkratnim namazanjem mesečno dobite zaželjeno barvo. S. br. 17274 god. 1937. MORANA — SPLIT.

VELIK SREMSKI MLIN

kapaciteta
3 vagone

išče

SERIOZNEGA ZASTOPNIKA ZA SLOVENIJO.

Pismene ponudbe na PUBLICITAS d. d., Zagreb, Ilica 9 pod št. 53952.

Izolacije

proti vlagi in vročini, ploščice za oblaganje sten, mavec, šamot in vse ostali

GRADBENI MATERIAL

dobite pri

Material

LJUBLJANA — TYRŠEVA C. 36/b.
Telef. 27-16. — Brzjavlj: Material.



KOLESA

kupite dobro in poceni tudi na obroke pri

H. SUTTNER, Ljubljana
Brezobvesen ogled! Aleksandrova 6.



HOHNER SCHNEIDER

GENERALNO ZASTOPSTVO
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

M. DRENIK

Za aube Ljubljana Kongresni trg št. 7
in zavižake

zlate niti, luskinice, rožnati trakovi i. t. d.
Volna, preja, predtiskarija itd.

Tovorni avto

znamke »Krupp-Diesel«

6½ t. s priklopcem, nosilnost 15 ton, skoraj nov, se ugodno proda. — Vilko BLATNIK, Maribor, Gosposka 1.

„O-Ke“

pravi Američan kadar se počuti popolnoma sigurnega



Tak občutek popolne sigurnosti nudi O. K. gum. ... ker je izdelana iz lateksa, izredno tanka, mehka in izdržljiva. Garantirana trajnost 6 let. Srebrna papirnata škatla s tremi komadi 10 din v lekarnah in drogerijah. Po potrebi vam lahko javi trvdka Rave, d. d., Zagreb, kje morete nabaviti O. K.

Varna naložba denarja

Za znatno razširjenje nekega sigurnega tekstilnega podjetja v polnem pogonu se sprejemajo vloge po 10.000 din in več proti skupnemu zavarovanju na prvem mestu, obrestovanju in deljenju dobička. Bančna priporočila. — Ponudbe pod »Siguran uložak novca P-5999« na Interklam d. d., Zagreb, Masarykova ulica 28.

RAZGLAS

Občina Majšperk, srez Ptuj, razpisuje na podlagi sklepa občinskega odbora z dne 25. 3. 1939 v smislu člena 86 do vstetega 98 zakona o državnem računovodstvu in skrajšanem roku 15 dni na dan 22. 8. 1939 ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni v Majšperku javno pismeno ponudbeno licitacijo za adaptacijo in prezidavo občinskega doma.

Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dolo med uradnimi urami v občinski pisarni v Majšperku.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta (tudi z besedami) na znesek uradnega proračuna.

Kavcija, ki znaša za naše državljane 5%, za inozemce pa 10% od vsote proračuna je položiti najkasneje do dne 22. 8. 1939 do 10. ure dopoldne pri občinski blagajni v Majšperku.

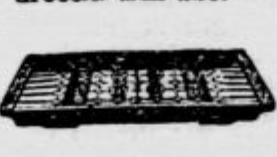
Ce prva licitacija radi nezadostnega števila ponudnikov ne bi uspela se bo vršila druga licitacija v skrajšanem roku 10 dni t. j. dne 1. 9. 1939. ob isti uri na istem mestu ob vsakem številu ponudnikov.

Uprava občine Majšperk, dne 2. 8. 1939.

INSERIRAJTE V »JUTRO«!



Lesena zložljiva patentna postelja s tapciranim modroem Din 220.—



Specialne posteljne mreže

»Patent« in »Primsima«, modroce, otomane, kauče in vse tapetniške izdelke nudi solidno in po nizki ceni

Radovan

Mestni trg 13

INSERIRAJ V »JUTRO«!

OKASA

tablete

Pri spolni slabosti lahko poskusite

OKASA

TABLETE

za moške

100 komadov din 220.— proti povzetju.

Zastopnik: Lekarna

Mr. Rožman Miroslav

Beograd — Terazije 6.

Ogl. št. 5. 1936-37

MOŠKI

Pri spolni slabosti (spolni impotenci) poskusite hormonske pilule

HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. — 30 pilul din 84.—, 100 pilul din 217.—, 300 pilul din 560.—. Po pošti diskretno razpošilja

LEKARNA BAHOVEC

Ljubljana

Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij »VIS-VIT«, Zagreb, Langov trg 3.

Ogl. reg. S. br. 5846-39

Od Vas je odvisno, da imate obilno vodno kot nove

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana

Potlanski nasip 4-6

Prilika — Svetlokalnica

STAMPILJE

ETIKETE GRAFIČNE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

STAMPILJE

POČRNITE BREZ OPEKLIN v 3 dneh



Ambre Solaire je novo sredstvo za sončenje — ono propuša koristne žarke od katerih koža počrni a za-
držuje škodljive kateri kožo opečejo.

AMBRE SOLAIRE

OLJE KATERO FILTRIRA

CELO LETO

lahko trajno spravite

MOŠT (širu)

OD GROZDJA, KAKOR TUDI VSE SADNE SOKOVE

BREZ STROKOVNIH PRIPRAV BREZ IZGUBE ČASA

BREZ KAKRŠNIHKOLI APARATOV

S POMOČJO NIPAKOMBINA A II.

Odlična iznajdba današnje znanosti! Enostavno! Poceni! Higijenično!

Odobreno od ministrstva za poljedelstvo.

Navodila in cenik pošlje brezplačno:

RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ulica 1.



PERJE

Kožoše, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čisteno in čohano.

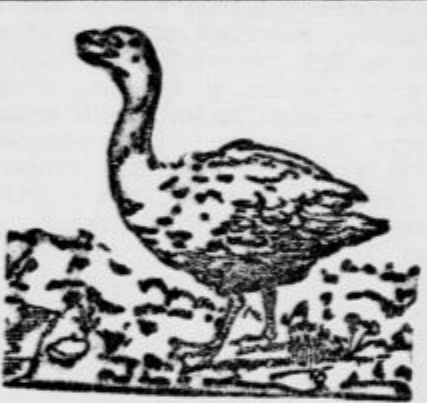
Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 53, 54, 5, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!



»JUTRO« ZAVARUJE!

Priložnostni nakup

predmetov za splošno gospodarstvo, kakor betonsko, kovsko, ključavničarsko železje, nosilce cevi, ograje, tračnice, vagonete, mreže, jermenice, konzole, zobčarke, osovine, požiralnike za kanale, vodovodne ventile v vseh dimenzijah kakor tudi bronc, medenino, baker v palicah, belo kovino, svinec, cink, centrifuge, parni kotli, lokomobile, kmetijske stroje, polnojermerenike 65 cm, velike rezervarje, vozove vseh vrst, bakrene kotle, orodje za vsako obrt, svedri za premogokope kakor tudi patent lestve itd. Poleg tega oglejte si prosim tudi moje veliko skladišče kjer boste prepričani, da se nahajate na lipskem velesejmu, samo z razliko, da pri meni dobite še več predmetov kakor tam in sicer po zelo nizkih cenah rabljene, a vendar zelo dobro ohranjene. Kupujem tudi vse zgoraj omenjene predmete, ter plačam po zelo ugodnih cenah. — Se priporočam

JUSTIN GUSTINČIČ, MARIBOR — Tattenbachova 14

PODRUŽNICA vogal PTUJSKE in TRZASKE CESTE.

„PONTOS“

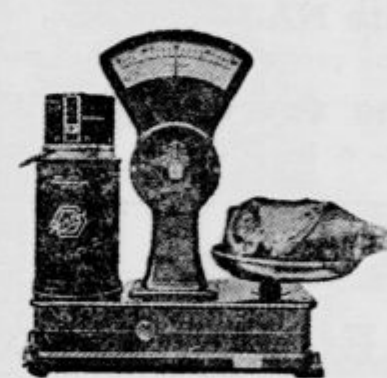
centrala d. z o. z. v Mariboru,

Meljska cesta 55 in 55 a

telefon inter. št. 2378

edinstvena tovarna pontosaparator, naznanja, da si vsak napredni trgovec in mesar nabavi naš epohalni in svetovno znani ter ceneni pontosaparat k svoji polavtomatski tehnični znamke Berkel in Clito,

da tehta z njim brez uteži.



Pontosaparat je preizkušen ter uživa vsesplošno priznanje pri onih, ki ga že posedujejo.

Kdor odkada vse prednosti pontosaparata, temu postanejo naslednji zoperni in se ne vrača nikdar več k zastarelemu načinu tehtanja in sicer iz naslednjih razlogov:

1. Pontosaparat tarira tehnično in jo drži stalno v stabilnosti, ker je z njim vsaka enostranska obtežitev izključena!
2. Pontosaparat se amortizira v enem letu, ker trgovca štiti pred zgubo, ki jo sigurno utрпи pri tehtanju z navadnimi uteži!
3. Pontosaparat štedi na osebju, ker pospešuje naglo potrebo!
4. Pontosaparat štiti tehnično pred vsakovrstnimi poškodbami, katere so pri tehtanju z uteži na dnevnem redu!
5. Pontosaparat je resnično higijeničen, ker se pri tehtanju z njim umazanost uteži ne prenaša na blago.

Oglejte si našo razstavo na Mariborskem tednu od 5. VIII. do 13. VIII. 1939 na hodniku v prvem nadstropju meščanske dekliške šole.

Cene med razstavo so znižane.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODEUZNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split. Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovske menice

Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5% NOVE VLOGE ZNAŠAJO Din 67.000.000.—

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.